din alianța cu Germania nazistă și a face o înțelegere cu puterile occidentale. Unele tratative în acest sens începuseră, iar Tester avea, probabil, misiunea de a verifica la fața locului loialitatea partenerilor la... discuții. Așa se și explică toleranța S.S.I.-ului — din dispoziții superioare — și a lui Mihai Antonescu, care erau convinși de apartenența lui Tester la Intelligence Service. Este și motivul pentru care nu l-au trădat germanilor, deși ar fi putut s-o facă, avînd desigur suficiente dovezi. Să fim bine înțeleși : naziștii știau foarte bine că era infiltrat în serviciile secrete britanice, dar nu s-au îndoit, cel puțin o bună bucată de timp, de loialitatea lui față de Germania. După toate probabilitățile momentul infiltrării se situează în anii următori sosirii sale în Anglia. Din acea perioadă el a devenit agent dublu. Este însă posibil ca el să fi lucrat și pentru alte servicii.

Împotriva lui Tester, „Feldpolizei" din București culege o serie de date referitoare la informatorii evrei care lucrau „în dublu", adică aceia ce îi furnizau atît lui informații, cît și pentru legațiile suedeză, turcă și elvețiană.

O latură a activității depuse de Tester și care abia după terminarea războiului a fost elucidată, se referă la traficul de devize, dolari și lire sterline. Prin diverse canale, la ordinul stăpînilor săi naziști, Tester „spăla" leii și dolarii falși fabricați într-o monetărie din München. Bancnotele false de cîte 2 000 lei și dolarii se utilizau în Turcia, România, Ungaria și Elveția, adesea la plata agenților informatori. În presa vremii se menționează faptul că Tester ar fi pus pe piață, ieri și azi (e vorba de primele zile ale lunii iulie 1943) mai multe bancnote engleze de 500 și 100 funzi în valoare de mai multe milioane...

Cotitura 1944

În primele luni ale anului 1944 a început să circule zvonul conform căruia A. Tester ar fi fost detașat în Spania. La aceasta a contribuit nu cum s-a spus, faptul că ar fi fost compromis datorită legăturilor sale suspecte cu anglo-americanii, ci rapacitatea sa. Tester a abuzat de protectorii săi naziști, dedîndu-se la afaceri financiare scandaloase, în care nici un mijloc nepermis nu a fost ocolit. Pentru a se evidenția și mai mult în ochii ierarhiei naziste, Tester a făcut o mișcare greșită, pe care o va regreta. În anul 1943 a înaintat un memoriu lui von Killinger și maiorului Freiherr von Gregory (principalul reprezentant la București al Geheimdienst-ului, unul dintre cele mai importante servicii de spionaj naziste) prin care propunea un program de propagandă în cadrul unor emisiuni radiofonice. Ideea a convenit atît lui Joachim von Ribbentrop cît și lui Alfred Rosenberg care și-au dat avizul, ba mai mult „au propus ca dr. Tester să se încadreze în aparatul german de propagandă și să se stabilească în Germania".

Lui Tester nu-i surîdea ideea unui schimbări de decor, mai ales în conjunctura existentă : începuse încă de la 23 octombrie 1943 Marea ofensivă a trupelor sovietice, frontul apropiindu-se vertiginos. Nici în Vest situația nu era mai roză, mai ales în Italia. Tester începea să-și facă bagajele. La 30 martie, la mica publicitate din ziarele bucureștene putea fi citit un anunț în

care se ofereau spre vînzare lucruri de mare valoare în strada Ion Cosma nr. 17 din Parcul Jianu. La scurt timp, pe data de 5 mai, A.A. Tester reuşeşte să obţină viza de ieşire din ţară pe paşaportul său.

Tester se retrage împreună cu familia, sub pretextul temerii de bombardamente, în comuna Mintia (Judeţul Hunedoara) unde închiriase o proprietate. Aici îşi crease numeroase relaţii cu afaceriştii din Hunedoara şi chiar cu oameni politici. Tot la Mintia domicilia şi amanta sa Ianina Stefanska Prokopieni (numele românizat, Ioana Ştefănescu), căsătorită Moldovan. De la Berlin, şi-a făcut apariţia colonelul S.S. Walter Weinholbe, împreună cu soţia, cu scopul de a-l conduce în Germania.

La 23 august 1944, Tester dădea o mare petrecere, sărbătorindu-şi ziua de naştere : împlinea 49 ani. Avea numeroşi invitaţi, printre care pe prefectul de Hunedoara, colonelul Dumitrescu, Kulke, coproprietarul fabricii de mezeluri din Deva, şi bineînţeles pe colonelul S.S. Weinholbe cu soţia. La un moment dat, în timpul petrecerii colonelul Dumitrescu este chemat la telefon, fiind solicitat urgent să se prezinte la prefectură. După cîteva ore se reîntoarce la Mintia şi-l anunţă confidenţial pe Tester de evenimentele ce au avut loc în Capitală. A doua zi, 24 august, Tester se duce la secretara sa, căreia îi cere suma de 90 000 lei. În după-amiaza zilei de 25 august iau loc într-un automobil Mercedes-Benz cu numărul de înmatriculare 1-A-100-400 (maşină a Abwehr-ului înmatriculată în Germania), Tester, colonelul Weinholbe, soţia acestuia Louise şi subofiţerii S.S. Reinhardt Hann (la volan) şi Buhler Ernest. Automobilul a luat-o pe şoseaua Arad—Curtici, spre graniţa cu Ungaria, avînd ca obiectiv Germania. În zona regimentului 38 Artilerie Arad, cînd nu mai erau decît cîţiva kilometri pînă la frontieră, are loc un incident al cărui mister — dacă s-a produs într-adevăr — departe de a fi elucidat nici pînă astăzi.

Incidentul Pecica — o înscenare?

În cele ce urmează vom reproduce informaţiile oficiale. În apropierea comunei Pecica, o patrulă a armatei române iese înaintea maşinii, somînd-o să oprească. Şoferul micşorează viteza simulînd intenţia de a opri, dar cînd se ajunge în dreptul militarilor români, din maşină se trage asupra acestora. Ostaşii răspund prompt, împuşcînd mortal o persoană din maşină şi rănind uşor alte două. Automobilul este oprit şi ocupanţii daţi jos. Subofiţerul S.S. Reinhardt Hann şi soţia colonelului german Weinholbe, uşor răniţi, sînt transportaţi la spital, în timp ce colonelul Weinholbe şi subofiţerul S.S. Buhler Ernest sînt trimişi sub escortă la sediul regimentului. Nevoind să se supună, Weinholbe scoate automatul şi trage asupra unui sublocotenent român care sosise între timp la faţa locului, fără a-l atinge. Militarul român aflat în garda ofiţerului său ripostează cu foc şi colonelul german este doborît. Morţii sînt inhumaţi la cimitirul „Pomenirea" din Arad.

Primul raport către Bucureşti parvine din partea şefului Biroului II al Diviziei I Cavalerie, căruia îi fuseseră înaintate mapa cu documente găsită asupra unuia dintre decedaţi : „se poate constata o bogată corespondenţă cu foştii guvernanţi în legătură cu afacerile sale, pentru a obţine diverse înlesniri. Avînd în vedere că aceste cinci dosare prezintă o valoare politică mare şi că moartea dr. Tester s-a produs în împrejurările consemnate în Procesul Verbal întocmit de Poliţia Judiciară, am onoarea a vă ruga să binevoiţi a aproba trimiterea lor la un tribunal militar pentru anchetare".

După cîteva zile de la evenimentele arătate, în ziarul local din Arad a apărut un anunţ : „A. Tester şi colonelul S.S. Weinholbe au fost înmormîntaţi la 29 august 1944 la cimitirul Pomenirea din Arad". Într-o radiogramă trimisă la Chestura din Arad, în ziua de 5 septembrie 1944, se solicita „să se ia măsurile necesare pentru a trimite de urgenţă materialele găsite asupra dr. Tester noului ministru al Afacerilor Interne, generalul Aldea".

La 6 septembrie 1944, în baza ordinului emis de Marele Stat Major, comandantul diviziei dispune înaintarea dosarelor la Biroul juridic al S.S.I. pentru a fi predate generalului Aldea, care dispune cercetarea lor de către directorul general al poliţiei, colonelul magistrat Radu Ionescu. La 22 septembrie acesta îşi prezintă raportul.

Ministrul de Interne ordonă efectuarea de noi cercetări, ca urmare a solicitării venite din partea Misiunii militare engleze sosită între timp în România. Colonelul Kind aparţinînd Intelligence Service-ului, s-a interesat pe cale legală de soarta supusului britanic A.A. Tester şi a familiei acestuia. Colonelul s-a deplasat personal la Prefectura poliţiei Capitalei din Calea Victoriei, solicitînd viza de prelungire pentru şederea în ţară a fiicei celei mai mari a lui Tester, Mary, cetăţeană britanică. Aceasta a rămas în România timp de mulţi ani. În 1947 era funcţionară la Misiunea militară engleză (cum se împăca aceasta, se poate întreba cineva, pe bună dreptate, cu activitatea de spion nazist a tatălui său ?) bucurîndu-se de o mare încredere din partea superiorilor săi.

Englezii continuă cercetarea

onsulul Kendall a început să strîngă date şi informaţii, printre agenţii care veniseră în contact cu Tester, urmărind verificarea unor elemente ce nu au putut fi elucidate de organele româneşti. De asemenea, Misiunea militară britanică a făcut demersuri oficiale la Ministerul Afacerilor Externe din România privind activitatea şi modul în care a murit A.A. Tester. Ministerul Afacerilor Externe, dînd curs cererii Misiunii militare britanice, a solicitat Subsecretariatului de Stat al Poliţiei „să-i prezinte date cît mai complete ce le deţinea despre supusul britanic Albert Arthur Tester, născut la Stuttgart în anul 1895 luna august, ziua 23 şi care ar fi decedat în ziua de 24 august 1944, în momentul în care încerca să treacă frontiera în Ungaria". În adresă, Ministerul Afacerilor Externe îşi motiva cererea arătînd că pentru clarificarea cazului, Misiunea britanică intervenise şi pe lîngă Ministerul de Justiţie şi Marele Stat Major al armatei române.

Cercetările avansau în mod anevoios şi a fost necesară o nouă adresă „confidenţială" prin care se revenea la scrisoarea precedentă, solicitîndu-se răspunsuri la unele întrebări concrete privind activitatea lui A. Tester, data exactă a decesului şi... informaţii cu privire la fosta secretară a acestuia.

Analizînd cererea înaintată organelor române de către Intelligence Service, putem concluziona că britanicii doreau să afle dacă Tester murise cu adevărat.

Misiunea britanică nu se mulţumeşte să pună la îndoială ipoteza morţii agentului şi solicită o nouă deshumare. Expertiza va avea loc la 8 februarie 1945, în prezenţa unei comisii formată din delegaţi ai Procuraturii, Ministerului Justiţiei, Ministerului de Război, Poliţiei din Arad, a locotenent colonelului Carter şi a sergentului Berger de la Misiunea militară britanică.

Deshumarea efectuată — trecuse destul timp — era normal ca identificarea unui cadavru aflat în plină descompunere, să fie neconcludentă în lipsa unor indicii caracteristice, cum ar fi de exemplu dantura sau lungimea şi integritatea oaselor. Locotenent colonelul Carter a intervenit şi luînd iniţiativa a cerut autopsierului să caute „o placă de metal pe unul din oasele gambelor şi o altă placă de metal pe unul din oasele degetului mic de la mîna dreaptă", despre care britanicii ştiau în mod precis că le avea Tester în urma unor intervenţii chirurgicale efectuate în Anglia, cu ani în urmă. Plăcuţele nu au fost găsite, iar rezultatul expertizei medico-legale nu a fost dat publicităţii.

Cercetările întreprinse de misiunea britanică pot permite numeroase interpretări, inclusiv pe aceea de a-şi acoperi agentul, ştiut fiind că spionajul britanic a recurs nu o dată la cele mai ingenioase măsuri şi procedee pentru a-şi salva agenţii mai importanţi ; or, Tester se număra printre aceştia.

Ajunşi în acest punct, se pun în mod firesc mai multe întrebări : a murit sau nu Tester în august 1944 ? A lucrat sau nu în defavoarea Angliei ? Care este de fapt profilul agentului ?

În primul rînd constatăm o nepotrivire privind data exactă cînd s-a produs evenimentul, respectiv împuşcarea lui Tester. Să rememorăm : informaţia din 5 septembrie a organelor administrative locale : „în ziua de 28 august

1944, grănicerii noștri au împușcat...". Intelligence Service : „...moartea lui Tester ar fi avut lui la 27 august 1944". De Launay și Gheysens: „25 august"; raportul unui funcționar local: „dimineața zilei de 24 august"; raportul magistratului: „...dr. A. Tester a fost împușcat de grănicerii români la... 28 august".

Unde sînt martorii : colonelul Weinholbe a fost înmormîntat în cimitirul „Pomenirea" din Arad. Cum se demonstrează acest lucru ? De ce nu s-a făcut și exhumarea acestuia, pentru a se certifica identitatea celui îngropat ? Dacă cele două cadavre sînt opera substituirii prietenului lui Tester, colonelul Dumitrescu ? Să vedem ce s-a întîmplat cu ceilalți martori. Louisa Weinholbe (soția colonelului) și subofițerul Reinhardt Hann, internați la Spitalul Central din Arad, au fost „eliberați de trupele germano-maghiare la 13 septembrie cu prilejul ocupării orașului" (raportul funcționarului N.S.). Pînă acum trei martori care nu pot spune nimic. Cel de al patrulea : sufobițerul Bühler Ernest a fost trimis în ziua de 2 septembrie la Divizia I. Cavalerie (raportul funcționarului N.S.). Ce s-a întîmplat cu acest martor ? de ce nu a fost anchetat ? unde a dispărut fără urmă, știind că în primele zile ale lunii septembrie organele românești s-au sesizat de incident și au început cercetările.

Și acum ceva cusut cu ață albă : soția lui Tester face următoarea declarație Serviciului de informații al armatei : „a primit o scrisoare de la un anume Reinhard Hann prin care e înștiințată că soțul ei a fost împușcat între Arad și Curtici, fiind înmormîntat la cimitirul din Arad...". Cum vine asta ? Subofițerul „eliberat" de germani și maghiari trimite prin poștă o scrisoare în care descrie ce s-a întîmplat (înmormîntarea lui Tester) cînd el era internat în spital și luptele se abătuseră asupra zonei ? !

Comentariile sînt de prisos. Să ne îndreptăm atenția în altă direcție : ce spun oamenii din Mintia despre cele petrecute : „totul a fost un trucaj, iar Tester trăiește". Să dăm cuvîntul oficialităților : locotenent colonel T.B. din garnizoana locală întocmește o notă cu caracter confidențial în care încheia așa : „există o versiune că totul este un trucaj, iar Tester trăiește". Ca urmare, este trimis la Arad un agent care îl cunoscuse personal pe Tester. În raportul său de misiune, agentul indică cine anume făcuse identificarea lui Tester după producerea evenimentului (comisarul Muratza) **pe baza actelor găsite asupra cadavrului**, precum și cine constatase decesul (sublocotenent doctor Alexandru Munteanu[2]). Dar atît comisarul cît și medicul nu au mai putut fi găsiți ! Dacă mai trăiesc, ar putea furniza date care să contribuie la elucidarea cazului.

Cercetînd presa vremii — a Capitalei — se constată că a fost acordată o atenție deosebită „cazului Tester", publicîndu-se știri cu caracter de senzație și mai puțin veridice sau cu trăsături obiective.

---

[2]) Acest procedeu de identificare nu poate proba că era vorba într-adevăr de Tester (n.a.).

De Launay și Gheysens, dornici ca și noi să lămurească misterul, s-au adresat Interpolului. Iată răspunsul primit : „Tester Arthur Albert, naturalizat englez, presupus decedat, figurează, în 1954, pe lista traficanților de arme destinate... (își urmează numele unei țări din Orientul Mijlociu, **nota noastră**).

Tratamentul familiei Tester

Familia lui Tester a rămas un timp în țară, mai ales cele două fete ; cea mai mare, Mary, în calitate de colaboratoare a Misiunii britanice. De ce atîta încredere în ea din partea acelora care îl „bănuiau" de trădare pe tatăl său, mai ales că Mary fusese inițiată în activitatea lui Tester de către acesta ? Mary Tester Ghibaldan a rămas în țară timp de mai mulți ani, după care a solicitat plecarea. Numele ei va mai apărea menționat, ca translatoare, în documentele procesului criminalilor naziști de la Nürnberg (?).

Cealaltă fiică a lui Tester, Violet, care în 1939, la 17 ani, a fost angajată ca primă balerină la Opera din Hamburg, a rămas în România pînă în august 1955. Prima solistă la Operă se va căsători cu un balerin de origină greacă, de care va divorța. Înainte de plecare va face o nouă căsătorie de conivență cu un inginer mult mai în vîrstă. Ajunsă în capitala Angliei, suportă consecutiv două intervenții chirurgicale la creier și decedează.

În fond, cititorul se întreabă : cine a fost Tester ?

A.A. Tester este produsul unei conjuncturi sociale și politice — alți factori nu-i mai menționăm — care i-au conferit trăsături specifice, determinîndu-i supranumele de „Insensibilul". Întreprinzător și versat, imaginînd afaceri tenebroase ce vizau spolierea celor ce ajungeau la cheremul lui, îi cucerea pe cei puternici afișînd o personalitate teatrală, folosindu-se apoi fără jenă și limită de protecția lor. Tester a fost un aventurier de profesie, avid de bani și fast, lipsit de scrupule și dotat cu o imaginație și inteligență ieșite din comun. Și-a confecționat o personalitate adaptată împrejurărilor și mediului în care trăia, dînd dovadă de un mimetism în care perversiunea făcea casă bună cu aparența unui patriot.

Nu există nici un dubiu că propunîndu-și să-și satisfacă lăcomia de avere și luxură, a pus la cale nenumărate afaceri murdare, inclusiv pe seama împrejurărilor de război și a carenței de informații a serviciilor secrete, în principal britanic și nazist. Putem concluziona că Tester este tipul spionului mercenar, specific lumii capitaliste, în care inteligența este subordonată unor mijloace și țeluri imorale. Dînd dovadă de o abilitate ieșită din comun, a reușit să se sustragă din cele mai neverosimile situații, inscenîndu-și propria sa moarte. A continuat după război să-și sporească averea, devenind traficant de arme. [3])

Paul Ștefănescu

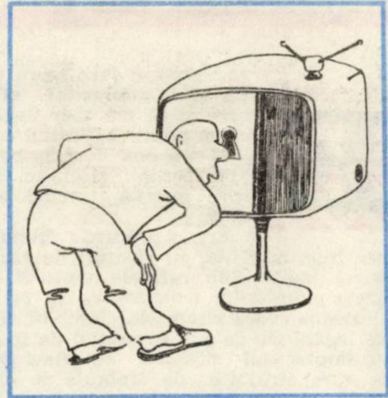

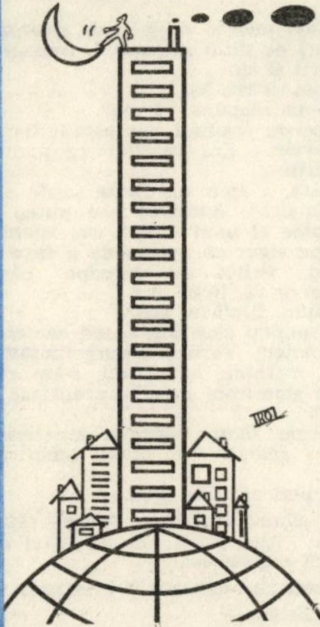
[3]) Paul Ștefănescu : Front fără tranșee, Editura Militară, Buc. 1985, p. 9.
Paul Ștefănescu : Rev. Viața Militară, nr. 10/1984 — 3/1985.

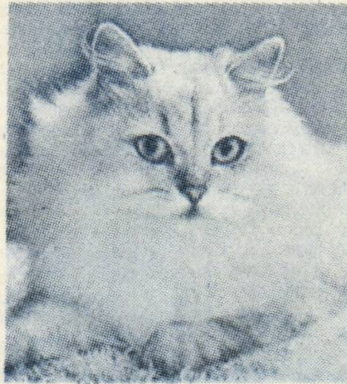

SFINX

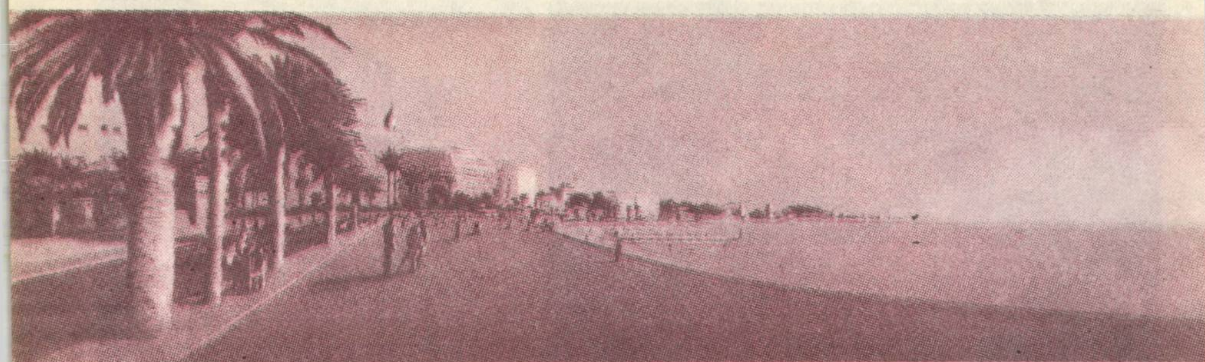

SFINX

ROALD DAHL

UN OM DIN SUD

Era aproape șase seara și mi-am zis că e momentul să beau o bere și să mă așez lîngă piscină ca să admir asfințitul soarelui.

M-am dus, deci, la bar, mi-am luat berea și m-am îndreptat spre piscină, trecînd prin grădină.

Era o grădină frumoasă, cu peluze bine îngrijite, cu straturi de azalee și cu palmieri înalți. Sub rafalele vîntului puternic, frunzele palmierilor trozneau ca un foc de lemne. Puteam vedea enormele ciorchini de nuci de cocos legănîndu-se sub evantaiul de frunze.

Jur împrejurul piscinei se aflau șezlonguri, mese albe, străjuite de umbrele de soare viu colorate, și numeroși vilegiaturiști, în costume de baie. În piscină, trei sau patru fete și vreo duzină de tineri zgomotoși se împroșcau cu apă, jucîndu-se cu o minge de cauciuc.

Am rămas cîteva clipe în picioare, urmărindu-le jocul. Fetele erau englezoaice și locuiau în hotel. Despre băieți nu știam nimic, dar sărea în ochi că erau americani. Fără doar și poate erau marinari de pe vasul-școală intrat în port chiar în acea dimineață.

M-am așezat sub o umbrelă galbenă, pe unul din cele patru scaune goale. M-am instalat confortabil, cu paharul în mînă și fumînd o țigară. Era plăcut să stai la soare bînd și fumînd. Era plăcut să-i urmărești pe înotători în apa verde.

Marinarii americani și tinerele englezoaice păreau să se înțeleagă foarte bine. Băieții se aruncau în apă de pe o trambulină mobilă, apoi se lăsau prinși de picioare.

Deodată, am zărit un om scund, mai degrabă în vîrstă, țopăind pe marginea piscinei. Era îmbrăcat tot în alb și se deplasa foarte repede, ridicîndu-se, la fiecare pas, pe vîrful picioarelor. Cu o pălărie mare de panama pe cap, el se apropia cu pași vioi, privind în jur la oameni și scaune.

S-a oprit în fața mea și mi-a surîs, descoperind două rînduri de dinți minusculi, inegali și cenușii. I-am surîs și eu.

„Scuzați-mă, pot să iau loc ?"

„Bineînțeles, i-am răspuns, vă rog".

După ce a încercat scaunul, s-a așezat încrucișîndu-și picioarele. Era încălțat cu pantofi albi de piele găuriți.

„Frumoasă seară, a spus el. Toate serile sînt frumoase în Jamaica". Accentul său putea să fie tot atît de bine al unui italian sau spaniol, dar eram aproape sigur că aveam de a face cu un sud-american. Privit de aproape, părea bătrîn. Arăta cam de 68, 70 de ani.

„Da, i-am răspuns. E plăcut aici".

„Puteți să-mi spuneți cine sînt acești oameni ? Nu locuiesc în hotel". Vorbea despre înotători.

„Cred că sînt marinari americani, i-am răspuns. Sînt tineri americani care se pregătesc să devină marinari".

„Americani, eram sigur. Numai americanii pot să facă atîta gălăgie. Nu sînteți american, nu-i așa ?"

„Nu, nu sînt american", am spus eu.

Deodată, unul dintre tinerii americani răsări în fața noastră. Apa șiroia de pe el și era însoțit de o tînără englezoaică.

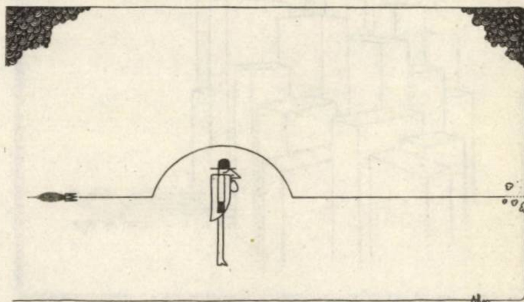
„Scaunele acestea sînt ocupate ?" a întrebat el.

„Nu", i-am răspuns eu.

„Pot să mă aşez ?“
„Vă rog“.
„Mulţumesc“, a zis el. Avea mîna înfăşurată într-un prosop. După ce s-a aşezat, l-a desfăcut dînd la iveală un pachet de ţigări şi o brichetă. A întins pachetul spre fată, dar aceasta a refuzat. Apoi mi l-a oferit mie şi am luat o ţigară. Bătrînelul a spus : „Mulţumesc, nu, am ţigări de foi“. Şi a scos, într-adevăr, una dintr-un toc din piele de crocodil. I-a tăiat vîrful cu un cuţit care avea la capătul opus o forcecuţă.
„Daţi-mi voie să vă ofer foc“, a spus tînărul american, întinzîndu-i bricheta.
„N-o să meargă pe vîntul ăsta“.
„Ba da, merge totdeauna“.
Bătrînelul înclină capul şi-l privi pe băiat cu coada ochiului.
„Totdeauna... ?“ făcu el rar.
„Totdeauna. N-a dat greş niciodată. În orice caz de cînd o folosesc eu“.
Bătrînelul continua să-l privească pe băiat. „Ia te uită, ia te uită. Zici să această faimoasă brichetă funcţionează totdeauna. Aşa ai spus ?“
„Exact“, a spus băiatul. Putea avea 19 sau 20 de ani. Faţa lui prelungă cu nasul ascuţit ca de pasăre era acoperită de pistrui. Nu era foarte bronzat. Iar pe piept avea pistrui şi cîteva smocuri de păr roşcat. Ţinea bricheta în mîna dreaptă, gata s-o aprindă. „N-a dat niciodată greş“, a repetat el, surîzînd de propria lui lăudăroşenie, voit exagerată. „Vă promit că o să meargă“.
„O clipă, vă rog“. Mîna care ţinea trabucul s-a ridicat, cu palma înainte, ca pentru a opri circulaţia. „Doar o clipă“. Continuînd să-l fixeze cu privirea pe tînăr, vorbea cu o voce ciudat de blîndă şi impersonală. „Dacă am face un mic pariu ?“ A surîs. „Un mic pariu legat de bricheta dumitale“.
— Sigur că vreau, a spus băiatul. De ce nu ?
— Vă plac pariurile ?
— Bineînţeles, pariez deseori.

Omul a tăcut şi şi-a privit trabucul. Trebuie să recunosc că purtarea lui îmi cam displăcea. În mod evident, mergea cam departe în dorinţa lui de a pune în încurcătură pe băiat. În acelaşi timp, îmi lăsa impresia că pune ceva la cale.
Şi-a ridicat ochii spre băiat şi a spus rar :
„Şi mie îmi place să pariez. De ce n-am face un pariu frumos ? Un pariu gras ?“
„Staţi, staţi puţin, a zis băiatul. E imposibil. Pot să pariez cel mult pe un dolar. Sau cîţiva şilingi, dacă doriţi“.
Bătrînelul şi-a ridicat din nou mîna. „Ascultaţi-mă. O să cădem de acord asupra pariului. Apoi o să urcăm în camera mea, unde nu bate vîntul. Şi pun pariu că n-o să poţi aprinde faimoasa brichetă de zece ori la rînd, fără să ratezi niciodată !“
— Pariez că voi putea, a zis băiatul.
— Atunci, cu atît mai bine. Pariem, da ?
— De acord.
— Ascultaţi. Vă propun ceva. Sînt un om bogat. Şi sînt şi un tip loial. În faţa hotelului se află maşina mea. O maşină foarte frumoasă. Americană ca şi dumneata. Cadillac...
— Ei, staţi puţin, a rîs băiatul, nu pot accepta un asemenea pariu. E o nebunie !
— Nu e nici o nebunie. Aprinzi bricheta de zece ori la rînd şi Cadillac-ul e al dumitale. Vrei să ai un Cadillac, nu ?
— Evident că mi-ar place să am un Cadillac, a zis băiatul continuînd să rîdă.
— Foarte bine. E în ordine. Facem pariul şi eu îţi ofer Cadillac-ul.
— Dar eu ? Eu ce vă ofer ?
Bătrînelul şi-a scos cu grijă banda roşie a trabucului pe care nu-l aprinsese încă. „Dragul meu, nu o să-ţi pretind niciodată ceva ce n-ai putea să-mi dai. Înţelegi ?“
— Ce-mi cereţi, atunci ?
— Ceva uşor.
— Bine, ceva uşor, dar ce ?
— Un lucru neînsemnat, de care te poţi lipsi foarte bine. Şi cînd n-o să mai ai acest lucru, n-o să te simţi prea rău.
— Ca de pildă ?
— De pildă, degetul mic de la mîna stîngă.
— Ce... ? Băiatul nu mai rîdea.
— Da. De ce nu ? Cîştigi, ai maşina. Pierzi, iau degetul mic.
— Nu înţeleg. Luaţi degetul mic. Ce-nţelegeţi prin asta ?
— Îl tai.
— E o nebunie. Pun pariu pe un dolar şi nimic mai mult !
Bătrînelul s-a sprijinit de speteaza scaunului, bătîndu-l pe umeri. „Bine, bine. Spui că bricheta funcţionează totdeauna şi nu vrei să pui pariu. Atunci, s-o lăsăm baltă.“
Băiatul a tăcut, privind cu atenţie înotătorii. Apoi şi-a amintit că nu-şi aprinsese ţigara. A pus-o în gură, şi-a făcut mîinile căuş şi a manevrat rotiţa brichetei. De îndată, a ţîşnit o flacără mică gălbuie, căuşul mîinilor sale împiedicînd vîntul s-o stingă.
— Îmi daţi şi mie un foc ? am întrebat eu.
— Oh, scuzaţi-mă. Am uitat complet.
Am întins mîna să iau bricheta, dar băiatul s-a sculat şi mi-a aprins-o el.
— Mulţumesc, am spus eu, iar el s-a aşezat la loc.
— Vă place aici ? l-am întrebat.
— Mult, a răspuns el. E un loc încîntător.

Apoi s-a lăsat tăcerea şi am constatat că bătrînelul reuşise să-l tulbure pe băiat cu propunerile lui absurde. Acesta din urmă părea calm, dar puţin încordat. A început să se fîţîie pe scaun, să-şi frece pieptul, să se scarpine la ceafă, să bată toba cu degetele pe genunchi. În cele din urmă, a bătut din picior.
— Acum, să revenim la pariul nostru, a zis el. Spuneţi că trebuie să urcăm în camera dumneavoastră şi dacă bricheta mea funcţionează de zece ori la rînd cîştig un Cadillac. Dacă nu

reuşesc s-o fac să meargă, îmi pierd degetul mic de la mîna stîngă. Aşa este ?

— Într-adevăr, ăsta e pariul. Dar văd că ţi-e frică.

— Ce trebuie să fac dacă pierd pariul ? Să-mi întind degetul mic ca să-l puteţi tăia ?

— Oh, nu ! N-ar fi bine. Ai putea fi tentat să refuzi. Ce-o să fac ? O să-ţi leg mîna de masă înainte de a începe. O să stau în dreptul dumitale cu cuţitul, gata să-ţi dai degetul dacă nu funcţionează bricheta.

— Din ce an e Cadillac-ul ? a întrebat tînărul.

— Poftim ? Nu înţeleg.

— Ce an... Cît de veche ?

— Ah ! Cît de veche ? Da. De anul trecut. Foarte nouă. Dar văd că nu vrei să pariezi. Americanii nu sînt buni jucători.

Băiatul a tăcut o clipă. S-a uitat mai întîi spre tînăra englezoaică, apoi spre mine. „Ba da, a spus el în cele din urmă, cu o voce fermă. Vreau să pariez".

— Bine ! a bătut din palme bătrînelul. E în regulă. O să urcăm în camera mea. Şi dumneavoastră, domnule, a spus el întorcîndu-se spre mine, veţi avea posibilitatea să... să... cum se spune... să faceţi pe arbitrul, iată ! Avea ochi livizi, aproape incolori, străpunşi de minuscule pupile negre.

— Numai că acest joc mi se pare absurd. Nu-mi plac deloc asemenea pariuri.

— Nici mie, s-a auzit vocea tinerei englezoaice care, pînă atunci, nu scosese nici o vorbă. După părerea mea, este un pariu stupid şi ridicol.

— Intenţionaţi cu adevărat să-i tăiaţi un deget acestui tînăr dacă pierde ? am întrebat.

— Exact. Şi-i dau Cadillac-ul dacă cîştigă. Să mergem acum. O să urcăm în camera mea. Poate vrei să te schimbi înainte ? a întrebat el.

— Nu, a răspuns băiatul. Merg aşa cum sînt. Apoi mi s-a adresat mie : Cred că ar fi mai bine să veniţi să faceţi pe arbitrul.

— Bine, am zis. Merg, dar repet, nu-mi place acest pariu.

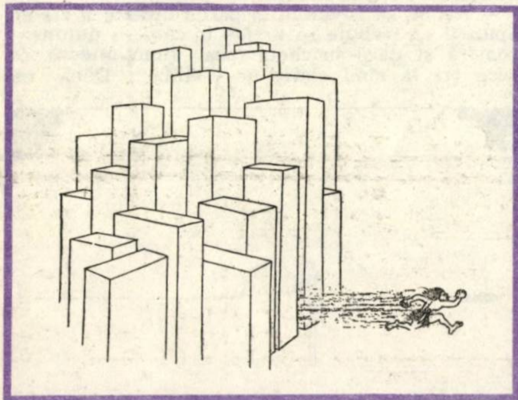
— Vii şi tu, s-a adresat el tinerei fete. Ca spectatoare.

Bătrînelul a luat-o înaintea noastră pe drumul spre hotel, cu acelaşi pas săltăreţ. Am traversat parcul.

„Locuiesc în anexă, ne-a spus el. Înainte, nu vreţi să vedeţi maşina ? E aici".

Ne-a dus în faţa intrării principale a hotelului şi ne-a arătat cu degetul un Cadillac verde deschis, care staţiona nu departe.

— Asta e. Cea verde. Vă place ?

— Într-adevăr, e o maşină frumoasă, a spus tînărul.

— Cu atît mai bine. O să urcăm în camera mea ca să vedem dacă poţi s-o cîştigi.

L-am urmat la primul etaj al anexei. A deschis uşa şi am intrat într-o cameră cu două paturi, mare şi frumoasă. Pe jos, lîngă pat era aruncat un capot de femeie.

„Pentru început, a spus tînărul, să bem un păhărel".

Sticlele, gheaţa şi o mulţime de pahare erau aşezate pe o măsuţă într-un colţ. Bătrînelul s-a apucat să pregătească băuturile, între timp însă sunase. S-a auzit o bătaie în uşă şi a apărut o femeie de serviciu de culoare.

— Da ! a exclamat el, luîndu-i din mînă sticla de gin şi scoţînd portofelul din buzunar. Am o rugăminte la dumneata, i-a spus femeii, întinzîndu-i o bancnotă de o liră. Ia-o. O să organizăm aici un joc şi pentru asta să-mi aduci două lucruri, nu, trei. Am nevoie de cuie. Am nevoie de un ciocan. Şi mai am nevoie de un cuţit de bucătărie, un cuţit zdravăn de măcelărie. Împrumută-l de la bucătărie. Îmi aduci toate astea, da ?

— Un cuţit de măcelărie... ? Femeia a căscat ochii mari şi şi-a împreunat mîinile.

— Da, da, chiar aşa. Du-te şi adu-mi-l chiar acum.

— Da, domnule. O să-ncerc, domnule. Mă duc. Şi a dispărut.

Bătrînelul ne-a oferit băuturile. Am început să bem încet, stînd în picioare. Băiatul cu faţa prelungă, plină de pistrui, cu nasul ascuţit, cu pieptul gol şi şortul lui maro ponosit. Tînăra englezoaică, blondă şi osoasă, într-un costum de baie bleu privindu-l insistent, pe deasupra paharului, pe băiat. Şi bătrînelul în frumosul lui costum alb imaculat. Mă întrebam ce căutam eu în toată povestea asta. Bătrînelul părea că ia în serios istoria cu pariul. Inclusiv tăierea degetului. Şi dacă băiatul pierdea ? Vom fi obligaţi să-l transportăm la spital în Cadillac-ul pe care nu-l cîştigase. Ce poveste ! Inutilă şi absurdă.

— Nu credeţi că este un pariu absurd ? am zis eu.

— Găsesc că e un pariu minunat, a răspuns băiatul. Golise deja un pahar.

— Eu consider că pariul este stupid şi ridicol, a replicat fata. Ce-o să faci dacă pierzi ?

— Dacă stau şi mă gîndesc bine, nu-mi amintesc să mă fi folosit vreodată de degetul meu cel mic de la mîna stîngă. Şi şi-a ridicat degetul. Iată-l. Nu mi-a adus niciodată nici cel mai neînsemnat serviciu. Atunci de ce să nu-l joc ?

Bătrînelul a surîs şi ne-a umplut paharele. „Înainte de a începe, a spus el, o să dau cheia maşinii arbitrului". A scos cheia din buzunar şi mi-a întins-o.

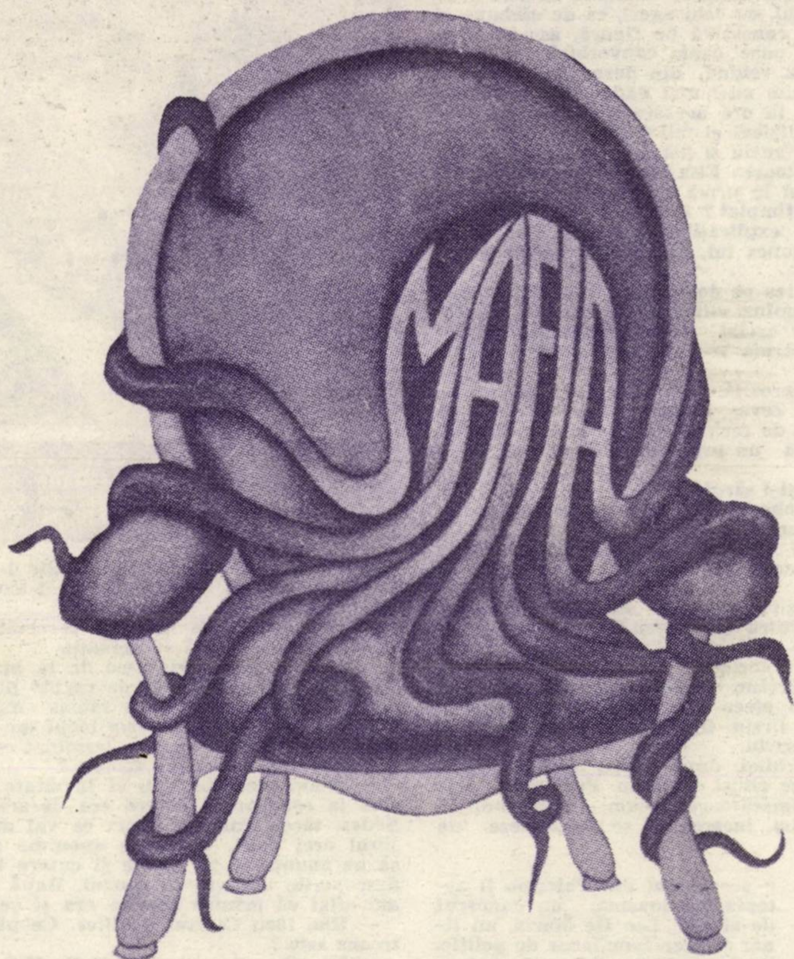
Femeia de serviciu a revenit ţinînd într-o mînă un cuţit mic de măcelărie, iar în cealaltă un ciocan şi o cutie de cuie.

„Perfect. Ai adus totul. Mulţumesc. Poţi pleca". A aşteptat pînă femeia a închis uşa, a pus ustensilele pe unul din paturi şi a zis : „Acum putem începe, da ?" Apoi, adresîndu-se băiatului : „Ajută-mă, te rog. O să mutăm masa".

Era o masă rectangulară transformată în birou, aşa cum se găsesc în mod obişnuit în camerele

(Continuare în pag. 296)

MARCO NESE

CARACATIȚA

Se crăpa de ziuă cînd în locuința din Milano a lui Corrado Cattani sună telefonul. Comisarul de poliție se sculase devreme, ca deobicei, era bărbierit de-acuma. Pe limbă i se întipări gustul plăcut al primei cești de cafea ; pînă deseară va mai bea cel puțin vreo zece, pentru a-și menține forma, pentru a fi proaspăt.

Ridică receptorul și află că în timpul nopții mafia săvîrșise o nouă crimă. La Trapani fusese ucis comisarul Marineo. Cattani, în vîrstă de patruzeci de ani, cu ochi ageri, ca de cărbune și cu o expresie concesivă pe figură, ascultă vestea după care puse capăt convorbirii.

Își auzi soția venind din dormitor. Cîndva o divinizase. Acum nu-i mai dădea nici o atenție cu toate că și la ora aceasta matinală era fermecătoare cu fizicul ei mlădios, care iradia căldură, cu tenul auriu și părul de culoarea argintului. Fermecătoarea Elsa era franțuzoaică și își cunoscuse soțul în urmă cu cincisprezece ani.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă neliniștită.

Corrado ura explicațiile mai ales cînd acestea priveau munca lui, dar asta o privea acum și pe ea.

— Toate ne ies pe dos, spuse. N-o să mai putem ieși săptămîna viitoare. Trebuie să plec la Trapani chiar astăzi pentru că șeful poliției criminaliste, căruia trebuia să-i succed, a fost ucis.

Femeia fu îngrozită.

— Dar este ceva groaznic, Corrado. Și eu care eram atît de fericită că te trimit în Sicilia. Eu văd în asta un prilej de a lua totul de la capăt...

Îl îmbrățișă și-l sărută.

El se trase obosit, dar o sărută pe obraz.

— Sigur, sigur...

În momentul acela în ușă apăru Paola, fetița lor de doisprezece ani. Desculță, frecîndu-se la ochi.

— V-am auzit vorbind și mi s-a făcut frică.

— De ce, pentru dumnezeu ?

— Pentru că vă certați. Ca deobicei.

— Nu, nu ne certăm, îi răspunse mama zîmbind. Nu ne certăm, continuă ea explicîndu-i că tata trebuie să plece degrabă și că ele două îl vor urma mai tîrziu. O să-ți placă tare mult în Sicilia, o să vezi tu.

La drept vorbind, după prima întîlnire Sicilia nu-i plăcuse cîtuși de puțin. Prea multe fețe tuciurii, adulmecătoare. Acum, întorcîndu-se acolo ca polițist, încerca să se debaraseze de prejudecăți.

Pe aeroportul din Palermo îl aștepta, cu mașina, un cunoscut de-al său, Leo De Maria, un tînăr și ager funcționar de poliție. Pe drumul spre Trapani comisarul se gîndi la destinul insulei care devenise simbolul criminalității organizate, sîngeroase. Al criminalității care își întindea tentaculele peste tot, ca o caracatiță.

Îi oferi tînărului De Maria o țigară.

— Cum o duceți aici, băiete ?

— Treabă pînă peste cap, domnule comisar. Ne războim zi și noapte.

— Văd, dar de ce l-au împușcat pe Marineo ?

De Maria ridică din umeri.

— Enigmă. Pe timpul nopții eram de serviciu pe o mașină din patrulare. În jurul orei unsprezece a izbucnit o încăierare de pomină. L-am căutat pe doctorul Marineo. Nu era la birou, nici acasă. În această situație l-am sunat pe adjunctul lui, Altero, dar nu l-am găsit nici pe el.

Romanul „Caracatița“ a stat la baza scenariului unui film de răsunător succes în care rolul comisarului Corrado Cattani a fost interpretat de actorul M. Placido.

Cattani intră deja în febra cercetărilor și începu repede să facă combinații.

— Cînd a plecat Marineo de la birou ?

— Nu l-am văzut, dar de regulă pleacă pe la opt și jumătate. Altero a rămas mai mult, la zece era încă la birou, i-am făcut eu legătura, o femeie. A plecat de cum a terminat convorbirea.

— Știi cumva cine era femeia ?

— N-am idee. La unu și jumătate m-am întors la comisariat, Altero era de-acum acolo. Ședea, tăcea, fuma și arăta ca vai de lume. În jurul orei două, telefoane anonime au început să ne anunțe că în cutare și cutare loc au fost descoperite cadavre în mașini. După cîtva timp am aflat că printre acestea era și șeful nostru.

— Hm, făcu Cattani gînditor. Ce părere ai de treaba asta ?

— Nu știu, e o crimă ciudată, fără mobil, cel puțin așa pare pînă acum. Clar este un singur lucru : comisarul nu a fost ucis în mașină. Nu s-a găsit nici o picătură de sînge, nici un glonte.

În arhiva poliției Cattani examină materialele elaborate de Marineo : crime nesemnificative. Îl interesă un singur nume — Sante Cirriná. Marineo îl catalogase pe acest individ de treizeci și opt de ani drept „comerciant de droguri, persoană periculoasă cu fire violentă, un om căruia nimic nu-i stă în cale“. Se spune că are trei autosaloane piperate și un bar. Pentru averea pe care o are le este recunoscător „serviciilor unor oameni din cercurile înalte ale societății, care pot fi dovediți“.

Adjunctul Altero reducea importanța acordată suspectului Cirriná. Zicea că nu-i decît un fustangiu, un pierde vremea. A doua zi, la plimbarea prin oraș cu De Maria, vorbi cu totul altfel.

— Cirriná e-un șmecher a-ntîia. Doctorul Marineo i-a prins urma, dar asta nu l-a deranjat deloc. N-a făcut decît să zîmbească.

— Cam ce relații are cu potentații locali ? se interesă Cattani.

— Îl folosesc, desigur, dar el nu are acces în saloanele lor. Îmbogățitul ăsta de mafiot face tot ce-i stă în putință pentru a ajunge printre ei.

În momentul acela în fața bufetului de peste drum opri o motoretă. De pe ea sări o fată la douăzeci și cinci de ani, cu părul lung și alură de manechin. Cattani o urmări admirativ.

— Mîță, nu ? spuse De Maria. Gurile rele zic că-i iubita lui Cirriná. Dacă este adevărat, atunci mafiotul a dat lovitura. Pe domnișoara asta o cheamă Titti Pecci Scialoj, e din neam nobil și e bogată. Pot să mai adaug că locuiește singură la palat întrucît mama sa, ducesa Eleonora, s-a împușcat. Poate a fost o simplă coincidență, dar asta s-a întîmplat chiar în noaptea cînd a fost ucis comisarul Marineo.

— Chiar în noaptea aceea ? șopti Cattani mecanic, fără să-și ia ochii de pe fată. Era evident că aștepta pe cineva.

— Am impresia că-l așteaptă chiar pe Cirriná, continuă De Maria. Ca să-i aducă droguri, probabil.

Cirriná veni tot cu motoreta. O namilă cu față largă și păr pomădat. Schimbă vorbe cu fata apoi plecară împreună. Comisarul o urmări cu privirea după care îi spuse lui De Maria :

— Eu cu fata asta trebuie să discut. Aranjează-mi o întîlnire...

l primi în ziua următoare în luxosul ei palat. Avea o față palidă de copil, sub ochi se vedeau umbre. Lui Cattani i se păru chiar mai frumoasă decît prima dată.

— Altceva mai bun n-aveți de făcut ? zise ironic după ce comisarul îi spuse că ar vrea să o cunoască mai îndeaproape. Drept să vă spun, mă simt măgulită, dar aș vrea să știu fără ocolișuri ce doriți de la mine.

Comisarul se așeză mai comod în fotoliu.

— Aș fi bucuros să pot discuta cu dv. cîteva lucruri legate de sinuciderea mamei dv. De pildă, ce a determinat-o s-o facă ?

Fata ridică din umeri.

— Nervii, n-ați citit ziarele ?

— Înțeleg. Iertați-mă, vă rog, unde s-a întîmplat ? În această încăpere ?

— Da, s-a împușcat în fotoliul acela.

Comisarul bău o gură de whisky și pentru a reduce din starea de tensiune, spuse :

— Fumați ?

— Nu, dar dv. puteți aprinde liniștit, zise în timp ce-i întindea o cutie din lemn plină cu țigări.

Cattani își vîrî între buze o țigară dar luînd chibriturile în mînă rămase surprins : pe cutie observă pete cenușii. Sînge. Altfel spus, noroc ! Ținu cîteva clipe cutia în mînă după care o băgă în buzunar în chipul cel mai natural.

La comisariat îi dădu cutia lui De Maria pentru a fi examinată la laborator. Acesta îi comunică în scurt timp rezultatul analizei : zero negativ, o grupă foarte rară.

— Ducesa Eleonora avea zero negativ ? întrebă Cattani.

— Dacă ducesa avea sau nu această grupă, nu știu. Cei de la laborator mi-au spus însă că zero negativ avea Marineo.

— Asta nu poate fi întîmplare, zise Cattani.

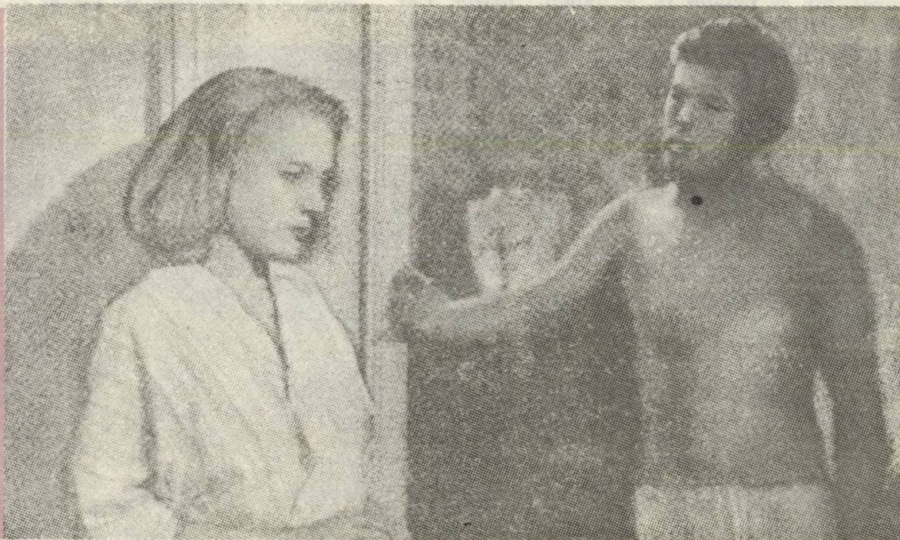
De Maria știa ce voia să spună comisarul, cu toate acestea întrebă ezitant :

— Sînteți de părere că Marineo a fost ucis în casa ducesei Eleonora ? Și că numai după aceea a fost dus în mașină ? Cine ar fi putut s-o facă ? Și de ce ?

Comisarul nu-i răspunse, în schimb îl însărcină pe De Maria să afle pe numele cui fusese deschis contul 804/86 la Banca populară a micilor meseriași. Acest număr era trecut pe un cec pe care Cattani îl găsi în mașina de scris a comisarului Marineo. De Maria îi spuse că acest cont este trecut pe un nume foarte frumos, dar de bună seamă fals : Antonio Fiordaliso. Bancherul era un anume Ravanusa.

— O fiară de format mare, spuse De Maria.

Cattani plecă înspre acesta. Se trezi în fața unui tip la cincizeci de ani elegant, cu privire

Cattani și Elsa, soția lui (actrița Nicole Janet)

de pasăre de pradă, cu zîmbet jovial. În timp ce vorbea, gesticula, iar briliantul de pe degetul cel mic al stîngii descria cercuri de foc.

„Ipocrizia dă afară din el", îşi zise Cattani.

În acelaşi timp comisarul făcu şi pregătirile necesare pentru primirea familiei lui. Închirie o locuinţă într-un bloc nou, care-i plăcea mult soţiei. Cît era ziulica de mare o aranja cu grijă iar terasa cu vedere la mare se umplu cu flori. După ce termină de pus la punct, se simţi la fel de disperată ca mai înainte. Soţul se purta cu cea ca şi cu un străin. Pleca dis-de-dimineaţă şi se întorcea cînd Elsa şi Paola dormeau. Într-o seară l-a aşteptat pînă a venit.

— Corrado, te rog, ce se întîmplă cu tine ?

El se încruntă şi dădu din cap.

— Nimic, du-te şi te culcă.

— Nimic, nimic... spuse ea printre sughiţuri. Nu mi te mai uiţi în ochi şi nu ne-am mai iubit de săptămîni...

Corrado făcea eforturi să vorbească calm.

— Nu mă mai chinui că întrebările tale. Sînt la început şi nu-mi văd capul de treabă.

Se uită la ea în timp ce se dezbrăca şi fu nevoit să recunoască faptul că era încă ispititoare. El însuşi nu-şi putea explica de ce se purta cu atîta detaşare. Poate pentru că îşi dădea seama că are lîngă el acelaşi om, poate incapacitatea lui de a face o legătură pe viaţă. „Un bărbat ca mine ar trebui să-şi schimbe femeia în fiecare an", îşi zicea el, în gînd, adeseori.

Prezenţa Elsei nu rămase neobservată la Trapani. O blondă frumoasă nu era aici o apariţie cotidiană. Ea se ducea în fiecare dimineaţă la plajă cu fetiţa şi-i plăcea valul de interes pe care îl stîrnea în jurul său.

— Buna mea doamnă, sînteţi ca o floare în jurul căreia roiesc albine, îi spuse Nanni Santamaria, lucrător la televiziunea locală, un ins ferchezuit nevoie mare. De ce nu ne faceţi o vizită la studio ?

Paola se declară pentru. Santamaria se întrecea în galanterii. Pe Elsa o măguleau toate cîte le ştia Nanni Santamaria despre ea : că studiase în Elveţia, că-i plăcea să picteze, că avea multe cunoştinţe, mai cu seamă, persoane influente. Paola era bucuroasă că putea face cunoştinţă cu tehnica tv. Plăcîndu-i foarte „Cavalerul Orlando în armură", Santamaria îl smulse de pe perete şi i-l puse în braţe, zicîndu-i :

— Acesta să fie primul tău camarad din Sicilia.

Într-o altă seară Elsa îl întîlni din nou pe Santamaria la o serată la un club particular unde se întîlnea crema societăţii locale. Bancherul Ravanusa îl invită pe comisar împreună cu soţia. Nanni Santamaria începu din nou să-i dea tîrcoale Elsei în timp ce bancherul îl luă pe Cattani deoparte pentru a i-l prezenta pe avocatul Terrasini. Lui Cattani nici prin cap nu-i trecu ce rol important va juca omul acesta în viaţa lui...

Numai după ce rămase singur, comisarul îşi dădu seama de viermuiala veselă din preajma lui. Deodată privirea i se întîlni cu a unei femei suple, minunate, într-o rochie lungă, neagră. Cattani nu-şi întoarse privirea, femeia zîmbi oarecum încurcată şi se apropie de el.

— De ce mă priviţi de la distanţă ? De aproape vă produc frică ? Sînt Olga Camastro.

Curajoasă femeie, întreprinzătoare. La douăzeci şi cinci de ani se căsătorise cu contele Camastro, cu patruzeci de ani mai în vîrstă, cu averea moştenită a fondat o firmă pentru construcţii.

— Cred că ştiu cît de periculoase sînt femeile în genul dv., spuse Cattani flegmatic.

Contesa rîse.

— După părerea dv., cîţi bărbaţi am dat gata ?

— Vă văd ca pe o regină de cupă, în această postură trebuie că aveţi multe victime...

După cîteva zile s-a întîmplat ceva care l-a zguduit profund pe Cattani. Moartea prietenului său De Maria pe care îl împuşcase un tînăr pe cînd acesta se afla într-un bufet la o cafea. De Maria era logodit cu Anna Caruso. Fratele Annei se afla la închisoare şi i-a cerut surorii lui, Annei adică, să-l trimită acolo pe De Maria pentru a-i încredinţa ceva foarte important. Tînărul poliţist s-a dus şi a obţinut o informaţie foarte preţioasă. Înainte însă de a fi apucat să i-o spună lui Cattani, a fost ucis pe la spate.

Cattani se întoarse acasă sub impresia acestei tragedii. În uşă îl întîmpină Paola.

— Bună tati, vino să vezi ce tablou frumos a pictat mama.

Comisarul se trezi în faţa unei pînze cu culori aprinse şi contraste puternice.

— Care va să zică te-ai apucat iar să pictezi, spuse el inexpresiv. De ani de zile n-ai mai pus

Elsa Cattani şi Nanni Santamaria (actorul Pinno Collizi)

Contesa Olga Camastro (actrița Florinda Bolcan)

mîna pe pensulă, dar tabloul mi se pare bun...

Soția urmări reacția lui Corrado cu atenția cu care savanții privesc în microscop.

— M-am hotărît să deschid o expoziție. Cred că mi-ar fi suficiente cîteva luni pentru treaba asta.

— De ce atîta grabă ? Dar sală ?

— Nu-i nici o problemă. Nanni Santamaria o să se îngrijească de o galerie din centrul orașului.

— Și o să-ți facă reclamă la televiziunea lui, iar oamenii or să se bată pentru tablourile tale pentru că ești nevasta comisarului...

Luă tabloul de pe șevalet și izbi cu el de perete.

— ...sau pentru că sînt bune, izbucni Elsa.

— Și ce gîfii așa, mă rog, spuse Cattani calm dar apăsat. Tu știi ce probleme am eu ? Îmi ucid colaboratorii, nu știu încotro s-o apuc iar tu îmi faci capul calendar că nu te compar cu Picasso !

Elsa încremeni.

— Ah, iartă-mă, iubitule. Îl îmbrățișă. Sînt nebună, dar am atîta nevoie să mă iei în serios. Cînd ești bun mă simt atît de fericită, spuse mîngîindu-i părul.

Și mai era o femeie care își dădu seama că se simte fericită în preajma comisarului : contesa Titti Pecci Scialoj. Tocmai plecaseră împreună, cu mașina, la o serată „undeva departe" iar el o spiona cu coada ochiului. Nu-și dădea seama dacă o interesa mai mult ca bărbat sau ca polițist. Oricum, în timpul cercetărilor numele fetei apăru foarte des...

— Cine vă aprovizionează ? Cirriná, nu-i așa ?

— De ce mă mai întrebați dacă știți ? Și acum ce aveți de gînd să-mi spuneți ? Că Cirriná este periculos și că o fată de familie bună trebuie să fie atentă, nu-i așa ?

— Vă spun toate astea cu toate că ar fi trebuit să vă dați singură seama.

Seara a fost excelentă. Au băut vin sicilian.

— Aș vrea să ridic paharul pentru însănătoșirea dumitale, spuse comisarul.

Titti părea surprinsă și încurcată.

— Dumneata te poți lecui, continuă Cattani ferm. Va fi nevoie de o voință de fier și de răbdare, iar dumneata ești în stare de așa ceva. Primul pas va trebui să-l constituie ruperea legăturilor cu Cirriná.

Titti își bău vinul.

— Dumneata poți fi mai periculos decît Cirriná pentru că ești deștept, dintr-o bucată și ai prestanță. Femeile își lipesc privirea de dumneata de cum te văd.

Pe drumul de întoarcere lui Cattani începu să-i dea tîrcoale interesul profesional.

— Iertați-mă că vă pun o întrebare puțin cam indiscretă, comisarul Marineo venea des la dv. ?

— La noi ? Niciodată !

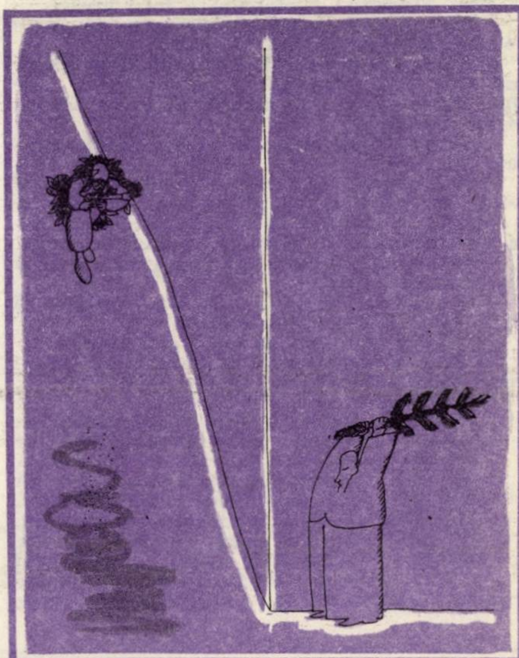
— A fost la dv. în seara cînd l-au ucis ? întrebă Cattani atît de grav încît Titti nici nu mai avu curajul să nege.

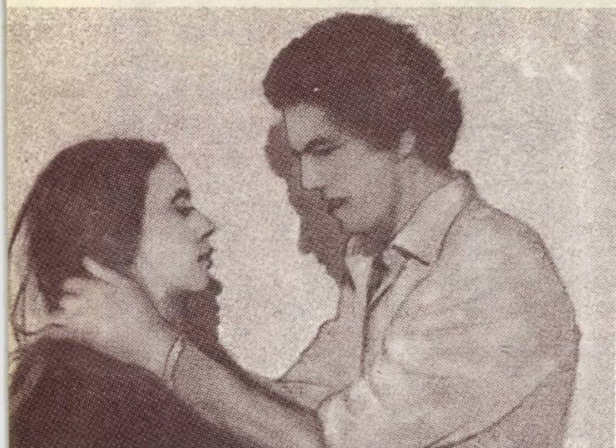
— Ce as aveți în mînă ?

— Asul meu este în cutia de chibrituri pătată cu sînge.

— Eu nu fumez.

— Dar Marineo fuma. Chibriturile au fost

Titti Pecci Scialoj (actrița Barbara de Rossi) și Cirinna (actorul Angel Infanti)

ale lui iar sîngele de pe cutie tot al lui. Cînd i-au ridicat cadavrul, cineva a pus cutia cu chibrituri în cea pentru țigări. În seara aceea în casa dv. au fost doi morți : Marineo și mama dumitale. Și numai la o primă vedere s-ar părea că a fost vorba despre o întîmplare. Se iubeau, nu-i așa ?!

— Destul ! strigă Titti. Duceți-mă acasă. Chiar acum să mă duceți acasă, spuse apoi încet.

Ajunși în fața palatului Cattani opri mașina și motorul dar Titti nu coborî.

— M-am purtat rușinos, spuse comisarul. Nu știu dacă mă veți putea ierta...

Fata deschise brusc portiera mașinii dar nu coborî. Se lăsă în voia aerului rece de afară apoi se întoarse spre comisar. Îl prinse de braț și-l sărută ușor. După care, cu capul plecat, dispăru în întuneric.

Pașii îi răsunau distincți în clădirea pustie. Aprinse toate luminile dar nu se apropie de whisky. Zbîrniitul telefonului o trezi brusc.

— Care va să zică copoiul ăsta nu ne dă pace ! se auzi glasul lui Cirinnà. Ce vrea ?

— Nimic, răspune Titti încurcată. M-a întrebat dacă l-am cunoscut pe adjunctul lui, pe tipul ăla pe care l-au omorît. Și i-am răspuns că nu știu nimic.

— Să nu te lași atrasă în vreo capcană, înțelegi ?!

Titti îl asculta nefericită, cu ochii închiși. Își atinse cu mîna tîmpla dreaptă și înțelese că o cuprinde o migrenă teribilă. Dacă refuză oferta lui Cirinnà o să trezească acestuia bănuiala.

— Ține minte că dacă faci vreo gafă n-o să-ți mai primești rația...

— N-o să-mi faci tu una ca asta, zise fata și de mirare că n-o podidi plînsul.

— Nebuno, doar știi că te... Că te iubesc.

Era clar ca lumina zilei că Cirinnà era îndrăgostit pînă peste cap de această fată.

Doamna Cattani găsi în dulap un album vechi cu fotografii. Se uită la fotografiile din copilărie și tinerețe apoi se opri la cele înfățișînd momentele cînd se văzu în îmbrățișările soțului, imediat după nuntă. Elsa se cufundă în amintiri. Primii ani s-au scurs în iubire și vreme frumoasă apoi încet, încet căsnicia lor a început să alunece. Iar ea nu știa dacă pentru asta trebuia să-și învinuiască soțul sau să se învinuiască pe sine. Cînd Cattani intră în încăpere ea încă mai stătea cu albumul pe genunchi.

— Te-am văzut în societate cu o fată, spuse ea obosită.

— Cu care fată ? A, e martora mea principală.

Elsa rise amar.

— De ce m-ai luat, Corrado ?

— Cum poți să mai întrebi ? Pentru că te-am iubit.

— Iar acum ?

— Acum, acum ! Acum nu mai știu nici unde mi-e capul !

A doua zi Elsa se duse la Santamaria pentru a pune la punct elementele legate de pregătirea expoziției. „Întîmple-se ce-o fi să se întîmple", și-a zis ea în gînd.

Exact atunci Titti îi telefonă lui Cattani.

— Trebuie să vorbesc ceva urgent cu dv. ! spuse ea cu disperare în glas.

Comisarul o găsi acasă într-o stare groaznică. Ședea jos cu spatele lipit de un dulap, cu părul ciufulit, cu ochii cuprinși de febră.

— Acum nu mai țin seama de nimic, repetă ea de cîteva ori. Acum voi spune totul, trebuie să mă debarasez de frică !

Cattani o ajută să se ridice, o așeză în fotoliu și îi dădu puțină apă. După cîteva minute, după ce luă puțină heroină, fata se cuibări la picioarele comisarului și spuse :

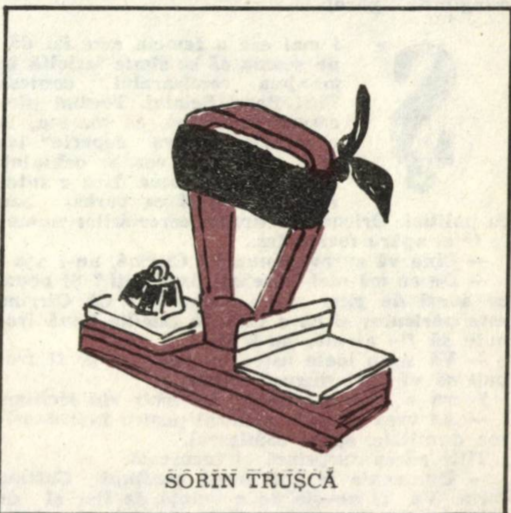
— Îți plac, comisare, nu-i așa ?

— Nu pot nega, îmi placi. Dar parcă voiai să-mi spui ceva.

— Nu-i ușor să-ți iubești anchetatorul, spuse Titti. Dar fie. Ai spus că Marineo și mama mea se iubeau. Amîndoi au murit în aceeași seară, dar tu vrei să știi cum, nu-i așa ?

Cattani nu-și putu imagina decît o dramă pasională : mai întîi ducesa l-a împușcat pe Marineo după care s-a împușcat și ea. Cum a ajuns cadavrul lui Marineo în mașină asta este o altă poveste. Acum, spre disperarea lui, aflase că amîndoi fuseseră uciși de una și aceeași mînă. Fata văzuse totul și-l va putea da în vileag pe asasin.

Moartea o îngrozise pe fată. Cattani se hotărî să o pună sub protecția și îngrijirea Centrului pentru tratamentul morfinomanilor. Dar pînă a o conduce acolo, el dorea să fie văzut cu Titti

SORIN TRUȘCĂ

Cattani și Paola (Carridi Narduli)

în public. Avea de gînd să-l sperie pe asasin, să-i dea să înțeleagă că i-ar putea afla taina. Era o provocare periculoasă, dar atîta vreme cît asasinului nu i se întinde o capcană, nu se va putea ști ce anume întreprinde.

Cattani ieși cu Titti la Clubul orășenesc... La una din mese se afla contesa Camastro.

— Domnule comisar, spuse ea cu ironică surprindere, tocmai în locul acesta v-a atras păcatul...

Titti se uită la ea cu răutate, dar contesa nu o băgă în seamă.

— Dacă n-o să aveți ceva mai bun de făcut, domnule comisar, veniți să vedeți construcțiile mele. Am să vă arăt cum muncește o femeie din sud. Sau tot vă mai este frică de mine?

În ziua următoare Cattani îl găsi pe individul cu care voia de mai multă vreme să stea de vorbă între patru ochi. Deschise ușa grea, de sticlă a autosalonului de pe țărm și printre automobilele luxoase apăru și chipul agresiv al lui Cirinná.

— Cu ce vă pot fi de folos?

— Mașinile dv. sînt prea scumpe pentru noi, domnule Cirinná. Vin într-o chestiune particulară, se referă la domnișoara Pecci Scioloj.

— Aha, și ce aș putea face pentru micuța ducesă? șueră el iritat.

— Multe. De pildă, să o lăsați în pace.

— S-o las în pace? Bine, dar ea are nevoie de mine.

— De-acuma nu mai are. Nu trebuie să vă mai faceți griji din pricina ei. Uitați-o pur și simplu, spuse comisarul uscat și ieși.

Cattani începuse să aibă grijă de Titti, iar pe soția lui o uită cu totul. În amurgul care începuse să se lase, Elsa stătea în fața pînzei fără să se poată concentra asupra desenului. Ieși pe terasă și își roti privirea peste orașul încă străin ei, care îi luase bărbatul, pare-se pentru totdeauna...

Reveni în salon. Fata încă dormea. Formă numărul lui Nanni Santamaria.

— M-ai invitat odată la un păhărel, te-ar deranja dacă aș avea poftă să-l bem acum?

— Te aștept cu brațele deschise.

Se îmbrățișară deși nici nu intră bine pe ușă. Apoi se iubiră fără să-și spună un singur cuvînt. Elsa rămase tăcută multă vreme, nemișcată, absentă. În cele din urmă spuse:

— Știi, am venit la tine pentru a mă răzbuna pe soțul meu. Încerc cu disperare să-i recîștig atenția, să-l fac gelos și pentru asta folosesc toate mijloacele. Îmi pare rău că te-am amestecat și pe tine în povestea asta...

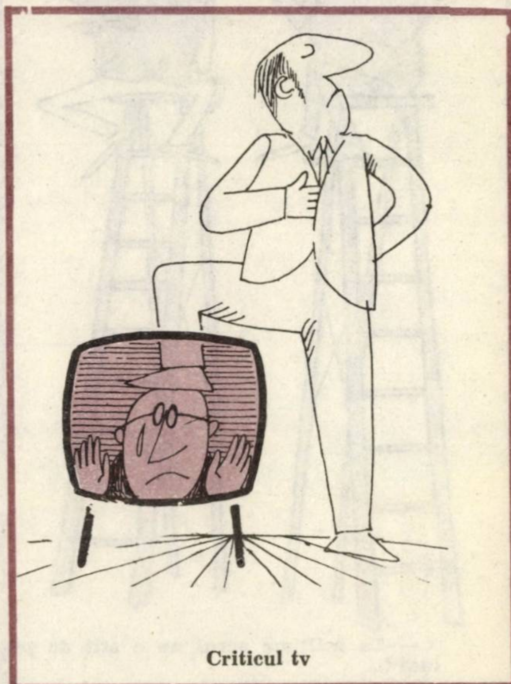
Santamaria încerca să fie mărinimos.

— N-are nici o importanță, data viitoare...

— N-are să mai fie nici o data viitoare, spuse Elsa la plecare.

La orele tîrzii ale aceleiași nopți, conducîndu-și mașina de-a lungul țărmului mării, prin noaptea calmă, Corrado observă în oglinda retrovizoare două motorete care-l urmăreau. Scoase pistolul și îl puse pe scaunul din dreapta.

Trase brusc volanul și frînă pe carosabil, în derapare. Cei doi se izbiră de mașina lui. Urmăritorii își reveniră repede. Cîteva împușcă-

Criticul tv

turi, dar nici un glonte nu l-a atins pe comisar. Cattani cobori repede din maşină cu pistolul în mînă. Începu să tragă lovindu-l pe unul dintre atacatori în cap şi în piept. Se întoarse repede spre al doilea şi cu o lovitură de picior sub epigastru îi tăie respiraţia. În timp ce-i lua acestuia pistolul din mînă, văzu faţa înfuriată a lui Sante Cirinnà.

Calmează-te, calmează-te! Îmi spui asta pînă o să înnebunesc, dar eu nu mai pot fi calmă. Mi-ajunge, spuse Elsa cuprinsă de isterie. De cîte ori am nevoie de tine nu eşti de găsit. La telefon mă execuţi. Ce bucurie am eu de la tine?

Tăcu o clipă. Ca de obicei, după clipele de furie, urmau clipe de sentimentalism.

— E ceva rău în faptul că te iubesc? şopti ea.

— Nu vreau să te fac să suferi, dar eu nu sînt bărbatul cel mai bun pentru tine.

Elsa îl îmbrăţişă şi îşi puse capul pe umărul lui.

— Dragule, nu mai pot, mă simt groaznic pentru că îţi ascund ceva. Ori îţi spun, ori înnebunesc! zise ea îndepărtîndu-se puţin de el. Ştii unde am fost atunci cînd era cît pe-aci să te omoare cei doi? La Santamaria. Da, m-am culcat cu el. Sînt o proastă, am vrut să te provoc, să te oblig să mă mai bagi şi pe mine puţin în seamă, continuă ea urmărindu-l cu atenţia cu care chirurgul se concentrează asupra operaţiei.

Cattani se gîndise nu o dată ce ar face dacă ar constata infidelitatea soţiei. Nu se enervă, spusele ei îi aduseră oarecare uşurare, părîndu-i-se că ele îl absolvă de obligaţiile faţă de Elsa, al cărui chip îl vedea departe, ca prin ceaţă...

— Prin starea ta de continuă enervare din ultima vreme ţi-ai pregătit un alibi...

— Nu vorbi aşa, în timp ce eu nu mai ştiu ce-i cu mine, spuse Elsa străduindu-se să fie calmă, dar fără să reuşească. Dacă nu te-ai fi înstrăinat atît de mine! Te urăsc! Să mă părăseşti după atîţia ani şi după ce m-ai tîrît prin toate atîta timp cît m-ai iubit...

— Eşti egoistă, spuse Corrado. Vorbeşti numai de tine, restul nu te interesează! Ţi-a trecut vreodată prin cap că şi eu aştept ceva de la tine? Că şi problemelor mele merită să le acorzi atenţie?

— Treisprezece ani ţi-am fost ca un cîine şi tu ai tupeul să-mi reproşezi acum că te-am neglijat? Şi eu acum ce să fac? Să-mi strîng geamantanul şi să plec?

— Nu ştiu, spuse el, faci ce vrei!

— Aha, te speli pe mîini, în loc să mă ajuţi, îmi dai de înţeles că te deranjez, spuse Elsa izbucnind în plîns.

Paola veni în fugă. Se apropie speriată de mama şi încercă s-o liniştească. Tatălui ei nu-i aruncă nici măcar o privire, îi spuse însă cu glas aspru:

— De cîte ori vii acasă faci aşa. Cel mai bine e cînd nu eşti acasă.

Cuvintele Paolei îl durură cumplit pe Corrado. Se trezi deodată singur: şi fetiţa era împotriva lui...

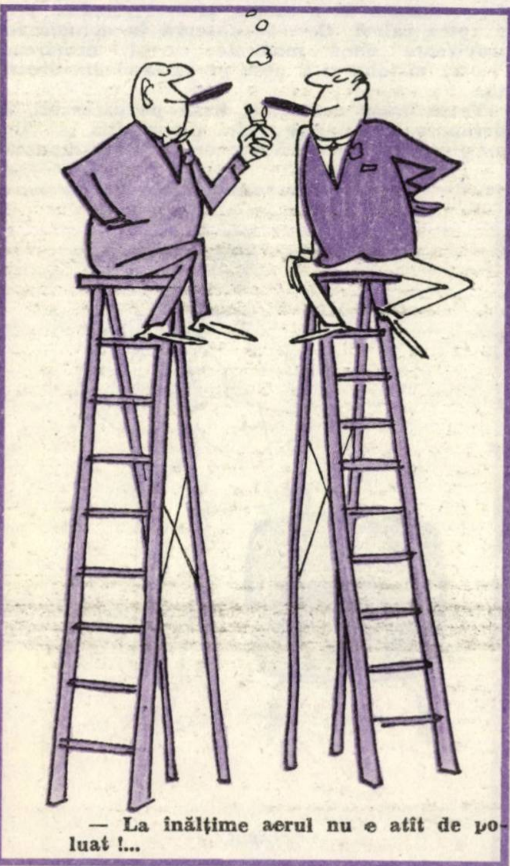
Comisarul se concentră asupra cercetărilor. A doua zi îl chemă pe Altero.

— Arestarea lui Sante Cirinnà constituie un succes important. Am auzit că el a pus la cale asasinarea lui De Maria, dar încă nu ştiu de ce. După aceea a încercat să mă ucidă şi pe mine, după ce mai înainte l-a omorît pe comisarul Marineo.

— Cum? făcu Altero sărind în fotoliu.

— E timpul să jucăm cu cărţile pe faţă, continuă comisarul. În seara cînd a fost omorît Marineo te-a sunat o femeie. Domnişoara Pecci Scioloj. Nu face pe nevinovatul, Altero. Dumneata ştiai de legătura dintre Marineo şi ducesa Eleonora. Titti te-a sunat, dumneata ai zburat pînă acolo şi ai dat peste două cadavre. „Mama a făcut-o, ţi-a spus fata. Marineo şi-a găsit alta, mama n-a vrut să-l piardă, s-a ajuns la o situaţie groaznică. În cele din urmă mama a pus mîna pe pistol şi l-a împuşcat pe Marineo după care s-a împuşcat şi ea". Sună foarte ademenitor iar dumneata ai luat-o de bună, Altero. Şi după aceea ce-ai făcut? Gîndindu-te că reputaţia lui Marineo trebuie salvată, ţi-ai zis că corpul neînsufleţit trebuie să dispară din casă. Ai dus cadavrul lui Marineo în maşina parcată în faţa casei, l-ai aşezat acolo şi l-ai dus în afara oraşului. Şi ai lansat ipoteza că un informator al lui Marineo i-a întins o cursă. După care moartea comisarului şi a ducesei le-ai înregistrat ca pe două cazuri fără nici o legătură între ele: o crimă şi o sinucidere.

Cîteva clipe Altero nu fu în stare să scoată nici un cuvînt, apoi murmură:

— La înălţime aerul nu e atît de poluat!...

Cattani și Altero (actorul Renato Mori)

— Port toată răspunderea.

— Dar eu nu te învinuiesc. Chibriturile cu sîngele lui Marineo le-am găsit din pură întîmplare în casa lui Pecci Scialoj. Dumneata nu ai avut cum să faci vreo legătură și ai crezut-o pe Titti. Numai că ea nu ți-a spus adevărul, dragul meu Altero. În seara cu pricina acolo se mai găsea și o a patra persoană : păsărica noastră Cirinnà. Marineo s-a legat de el pornind de la Titti pe care o iubea ca pe o fiică, amenințîndu-l că-l va distruge dacă va continua să-i dea droguri. Cirinnà s-a înfuriat și l-a împușcat.

Lui Altero nu-i venea să-și creadă urechilor.

— Bine, dar ducesa ? Ce motiv ar fi avut să se împuște ?

— Păi tocmai asta-i, că nu s-a împușcat, continuă comisarul. Uciderea iubitului a zdruncinat-o atît de tare încît s-a aruncat asupra lui Cirinnà strigînd că n-o să scape, că va fi dat în vileag. Cirinnà avea încă pistolul în mînă și a împușcat-o. După care a obligat-o pe Titti să te sune, spunîndu-i : „Altero știe ce a fost între ei ; dacă o să-i spui că totul s-a întîmplat între ei doi o să găsească el o rezolvare. Fii atentă, cîteva gloanțe au mai rămas și pentru tine !“ I-a pus ducesei pistolul în mînă și s-a făcut nevăzut.

— Acum se leagă toate, spuse Altero. Însă vă rog să-mi explicați și mie de ce a-ți avut și pînă acum părerea că Marineo nu este atît de sfînt pe cît am crezut eu.

Cattani scoase din buzunar frîntura de cec.

— Aici, pe acest cont, Marineo apare sub numele fals de Fiordaliso. Cu ajutorul ultimilor bani ridicați — și au fost vreo trei sute de milioane de lire — el a devenit proprietarul unei vile la Salerno. După cum vezi, Marineo își aranjase o viață tihnită pentru anii de pensie. Dar Cirinnà nu l-a ucis numai din cauza lui Titti ; Marineo l-a amenințat că o să-l urmărească în continuare, dar mafia nu iartă așa ceva, așa cum o știi și tu prea bine, Altero.

Altero era un munte de om, acum arăta ca o grămadă de nefericire.

— Nu înțeleg de ce nu l-ați arestat imediat pe Cirinnà. Putea să vă împuște.

— N-a reușit însă. Uciderea lui Marineo și a ducesei Eleonora poate fi dovedită de o singură persoană, dar ea nu va putea să apară în fața tribunalului. Despre o morfinomană se spune că a avut vedenii, știi bine. De aceea a trebuit să-l provoc pe Cirinnà. Și după modul în care s-a comportat îți pot spune că l-ai ghicit bine : un fustangiu care nu are nimic în cap. Un mafiot adevărat nu-și pierdea niciodată capul așa cum a făcut-o el. În concluzie, Altero : am prins un peștișor, rechinii înoată în ape adînci.

Pe drumul spre casă Cattani hotărî să-i facă o vizită lui Titti la Centrul împotriva drogurilor. Se trezi într-o societate pestriță care făcea însă o impresie surprinzător de bună.

— Ei, zise Titti, ce vrei să-i spui pacientei ?

— Vreau să-i spun pacientei că se ține bine, zise Cattani zîmbind.

— Te îngrijești tot timpul de mine, dar tu ce faci ? Ce face soția?

Cattani se încruntă.

— Am terminat și nu intenționez să mă mai întorc la ea.

Tăcură cîteva clipe amîndoi după care Titti schimbă subiectul.

— Cîteodată mă cuprinde frica. Din cauza lui, a lui Cirinnà. Mă tem că într-o bună zi o să-și facă apariția și o să mă ia de aici.

— Te temi de pomană, spuse Cattani mîngîind-o. Cirinnà este la închisoare unde o să rămînă cîțiva anișori buni. În plus, la intrare se află în permanență doi oameni de-ai noștri.

— Așa multă grijă ai tu de martora ta principală ?

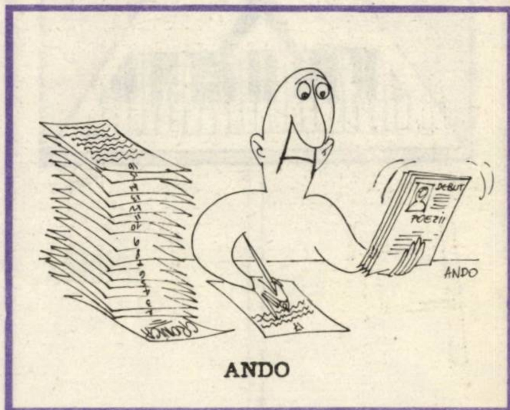
— Nu așa. Vreau să fii în siguranță pentru că este vorba de tine.

Fata ridică încurcată din umeri, se uită la el cîteva clipe apoi spuse :

— De fapt, ce aștepți tu de la mine ?

„Iată o întrebare ca lumea“, își zise Cattani.

— Multe depind de tine.

ANDO

☆

Întorcîndu-se acasă își făcu o omletă, își turnă un pahar de bere și în timp ce-l bea o auzi pe Elsa apropiindu-se. Femeia întinse mîna după o ceașcă din serviciu, dar era atît de nervoasă încît cana căzu și se sparse.

— Ce faci ? întrebă el iritat.

— Asta ai făcut din mine, o epavă cu nervii la pămînt, spuse Elsa dramatic, cu mîinile încrucișate pe piept.

— Dacă ai de gînd să sfîrșești cu toate, spune repede, spuse Cattani rece.

Elsa rămase stană de piatră după care îi zise printre buze :

— Asta-i prea mult. Nu mai suport nici măcar să te văd. Săptămîna viitoare plec.

Comisarul se strădui să fie cît mai calm.

— N-am putea rezolva totul într-un mod civilizat ? Mai există și Paola.
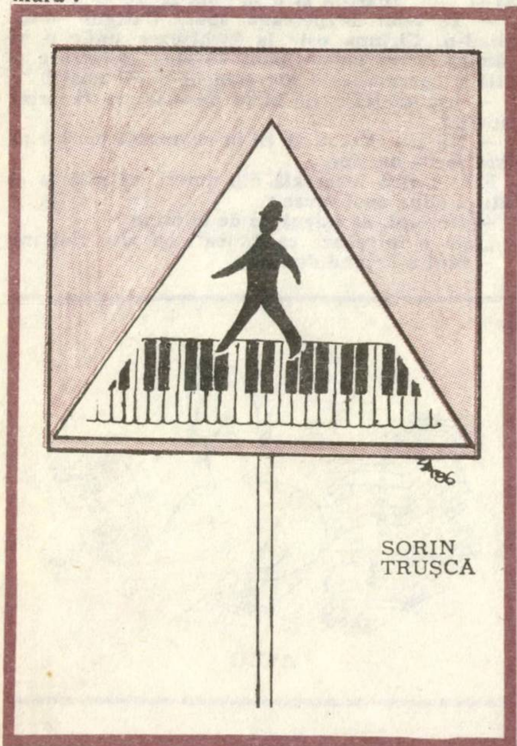
Elsa fu de acord. Era dominată de un sentiment de deznădejde amestecat cu oboseală. Seara nu-și vorbiră iar comisarul se culcă pe canapea.

Într-o dimineață cenușie de octombrie Cattani își conduse soția la gară. Hotărîră să trăiască despărțiți o vreme. În ce o privește pe fetiță, Cattani nu se opuse ca aceasta să meargă cu mama ei.

Trenul încă nu plecase, soții își luară rămas bun iar Cattani se aplecă spre Paola. Aceasta făcu ceva cu totul neașteptat. Se lipi strîns de tatăl ei și începu să plîngă disperată.

— Eu nu vreau să plec, tati, vreau să rămîn cu tine !

Cattani încearcă s-o liniștească dar degeaba. Peste cîteva minute trenul urma să se pună în mișcare. Paola se dezlipi de lîngă tatăl ei și o rupse la fugă spre ieșirea din gară. Părul îi flutura în vînt. Pe scara vagonului Elsa murmură :

SORIN TRUȘCA

— Și ea, doamne...

— Să nu ne dăm în spectacol în public, spuse Cattani grăbit. Tu du-te acum, pe Paola am să ți-o trimit la Milano îndată ce o pot convinge. Cu avionul. Poate chiar mîine.

Acasă Cattani o observă pe Paola desenînd foarte calmă. Simțea o afecțiune deosebită pentru această fetiță pe care o neglijase atîta vreme. Era însă conștient că nu se va putea ocupa de ea. Îi spuse :

— Hai să ne înțelegem, mîine te urc în avion și te duci la mama. Eu o să-mi iau liber și o să fim din nou împreună...

Fata o ținu pe a ei :

— Nu plec nicăieri.

Cattani încercă să ridice glasul.

— O să te duci, fie cu vorbă bună, fie cu vorbă rea.

— Ba nu am să mă duc, iar dacă mă obligi, am să sar pe fereastră.

La care Cattani nu mai avu replică. Se chirci lîngă fetiță, îi puse mîna pe umăr și o privi ca și cînd ar fi văzut-o pentru prima dată.

— Fetița mea încăpățînată... Acum trebuie să plec, o s-o rezolvăm noi cumva...

A doua zi comisarul primi o vizită la care nu se aștepta cîtuși de puțin. În biroul lui își făcu apariția Anna Caruso, sora deținutului care îi furnizase lui De Maria informații prețioase. O vedea pentru prima dată de la moartea logodnicului ei, atunci o vizitase acasă întrebînd-o dacă știe de ce a murit logodnicul ei. E a refuzat să-l ajute.

Începu spunîndu-i că s-a hotărît să vorbească, că mai devreme sau mai tîrziu tot va trebui să destăinuie cuiva cele știute pentru că un lucru atît de cumplit n-o mai lasă pur și simplu să doarmă. Cattani reuși s-o liniștească întrucîtva, dar fata începu să înjure și să se căineze că familia ei este urmărită de nenoroc de care nu a scăpat nici fratele ei.

— Și-a găsit ceva de lucru la Palermo și tocmai din pricina acestui loc de muncă a ajuns după gratii, începu ea să povestească. S-a angajat la o agenție de turism care în realitate era altceva : punea în circulație dolarii murdari proveniți din America pentru droguri. Cînd s-a aflat, a izbucnit un mare scandal, au scris și gazetele despre asta. Ponoasele le-a tras fratele meu, firma i-a pus lui totul în spate. I-au promis că or să-l scoată repede de la închisoare, dar a trecut mai mult de un an și el se află tot după gratii. Voia să-i spună logodnicului meu ce se petrece la agenția la care lucra.

Comisarul întrebă cui aparține agenția. Fata răspunse că proprietarul agenției este bancherul Ravanusa. După izbucnirea scandalului firma a fost închisă.

Cattani rămase nemulțumit. Se așteptase să obțină date importante, nu-și închipuise că ele vor fi atît de vagi. Ca și cînd nu ar fi auzit bine, întrebă din nouă dacă agenția de turism aparține cu adevărat lui Ravanusa. Fata confirmă.

— Ravanusa în persoană a fost cel care i-a oferit fratelui meu postul respectiv.

Cattani îi promise că a doua zi se va duce negreșit la fratele ei pentru a-i lua un interogatoriu.

Elsa și Cattani se despart în gară

— Cînd l-ați văzut ultima dată ?, o întrebă comisarul.

— Ieri. Sărmanul, a slăbit de nu-l mai recunoști. Închipuiți-vă că la vorbitor se găsea și mizerabilul ăla de Cirinnà, toate rudele lui erau acolo.

— V-a văzut vorbind cu fratele ? o întrebă comisarul Cattani înnebunit.

— Bine-nțeles.

★

A doua zi Cattani ceru să aibă o convorbire cu deținutul Caruso de la închisoarea Ucciardone. Așteptă neobișnuit de mult pînă cînd în cele din urmă directorul închisorii să-l anunțe că s-a întîmplat o „nenorocire". Supraveghetorul celulei lui Caruso l-a informat că „deținutul s-a sinucis", că și-a făcut un ștreang din fișiile rupte dintr-un cearceaf cu care s-a spînzurat de gratiile ferestrei.

Cattani începu lupta cu ura și disperarea. Pe cine voiau ei să păcălească ? De bună seamă că baiatul acela nu s-a sinucis, l-au determinat s-o facă pentru ca el să nu mai poată constitui o amenințare. Pentru ei Caruso era o mină care putea exploda în fiecare moment.

În viață intervin clipe disperate cînd toate i se par omului fără ieșire. Pe Cattani îl înspăimînta seria de morți care continua să crească fără ca măcar să mijească o speranță cît de vagă că asasinii vor fi pedepsiți. De ce s-o fi consacrat el poliției ? Dacă s-ar fi făcut avocat, așa cum dorea tatăl său, ar fi putut trăi confortabil cu banii luați de la clienți. Regretă și că nu băuse suficient pînă acum...

În această situație îi veni o idee fericită. Se duse la Centrul antidrog să ceară să-i permită ca Titti să fie lăsată să iasă împreună cu el în cursul serii. În timpul cinei o rugă să-i povestească despre familia ei, el ascultînd felurite întîmplări, despre faptul că averea familiei fusese împărțită în două părți : una pentru soție și fiică, cealaltă pentru tata, pentru a o pierde la jocuri de noroc și cu femeile ușoare.

După ce mîncară se duseră împreună la casa mare și goală a lui Titti, comisarul străduindu-se să recunoască după portrete personajele despre care îi povestise fata. Titti povestea mai departe arborînd un zîmbet fericit.

— Acum știu că atunci cînd nu ești cu mine mă simt groaznic, spuse Cattani.

Fata îi luă capul între mîini și îl trase spre ea.

— Fii atent, comisare ! Ai luat un muribund și l-ai vaccinat cu poftă de viață. Asta-i un lucru periculos...

După care se iubiră sub privirile predecesorilor din tablourile de pe pereți.

★

Cînd Cattani ajunse acasă găsi luminile aprinse, Paola adormise în fața televizorului unde rula un film de groază.

— Tată, ai venit ? întrebă ea cînd deschise ochii.

— Da, fetița mea, dar am crezut că te găsesc în pat.

— Mi-a fost frică, altădată cînd mai întîrzii telefonează-mi...

După ce o așeză pe Paola în pat și se băgă și el sub așternut, se auzi telefonul.

— În sfîrșit, te-ai întors. Era Elsa. Tot tim-

Cattani și procurorul

pul lași copilul ăla singur. Cred că ai fost cu micuța ta ducesă, nu-i așa ?

— Da, dar te înșeli dacă îți închipui că ea ne-a distrus căsnicia. De treaba asta sîntem vinovați numai noi doi.

— Te urăsc ! mai spuse Elsa și închise.

Pentru restul cercetărilor comisarul își făcu un plan cu care se duse la procuratură. Voia să-i prezinte o listă cu nume de oameni care în scurtă vreme au acumulat un mare capital și să le ceară explicații despre modul de obținere a acestuia.

— Legea luptei împotriva mafiei ne dă acest drept, îi spuse el procurorului. Mulți dintre cei astfel îmbogățiți au primit capital de la Ravanusa. Tare aș vrea să știu pentru ce, de ce ? Banca nu oferă nimănui credite fără garanții.

Procurorul nu fu de acord cu acțiunea de control.

— Nu pot permite desfășurarea unei campanii împotriva mafiei care ar putea atinge și cetățenii cinstiți. Aduceți-mi dovezi din care să reiasă că cutare și cutare fac parte din mafia iar eu vă permit că faceți controlul de care aveți nevoie. Nu putem merge orbește.

Cattani nu depuse armele. Hotărî să facă o intervenție pe lîngă foarte influentul său prieten Sebastiano Cannito, șeful secției Z din poliția secretă din Roma. Acesta primi cu răceală proiectul lui Cattani. Îi promise însă că va vorbi cu procurorul exprimîndu-și în același timp și părerea că lucrul cel mai bun pe care comisarul l-ar putea face ar fi să nu se amestece în problemele lui Ravanusa.

Cannito îi telefonă într-adevăr procurorului, dar în loc să intervină în favoarea comisarului îl rugă pe acesta să zădărnicească acțiunea lui Cattani.

Procurorul îl chemă pe comisar și îi spuse că este de acord cu controlul, dar nu uită să adauge :

— Fiecare lucru are mai multe fațete și noi nu o vedem totdeauna pe cea mai bună...

Cattani se miră de gîndirea filozofică a procurorului și spuse plin de mîndrie că cercetările vor marca o cotitură în lupta împotriva mafiei.

— Fii cu grijă, băiete... Și nu avea încredere în nimeni. Mai ales în prieteni, îi spuse procurorul cînd se despărțiră.

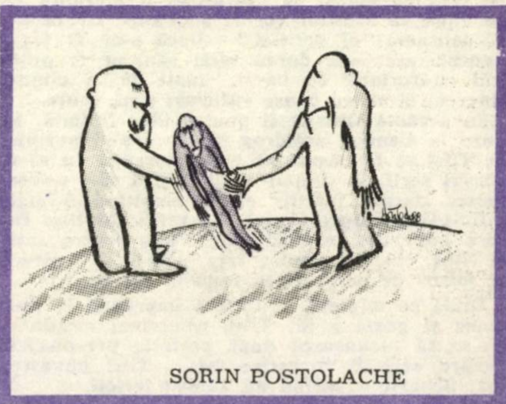
În timp ce Cattani se pregătea de ofensivă, Cirinnà se gîndea cum să facă să evadeze. Se temea cumplit de posibilitatea ca Titti să dea în vileag povestea cu heroina. De aceea dădu indicații stricte colaboratorilor săi.

La Centru, Titti avea o cameră separată. Într-o seară cînd intră în cameră găsi pe pernă un pachețel. Îl desfăcu și rămase îngrozită cînd văzu o seringă și un pliculeț de celofan cu un praf alb.

Fata simți că se învîrt toate în jurul ei și că i se face rău. Drogul o ispitea ca un duh al răului. Strînse pumnii și își mușcă buzele în încercarea de a rezista ispitei. Care ispită s-a dovedit a fi mai tare decît voința ei...

Cercetările aduseseră primele roade. Într-o barcă de pescari polițiștii descoperiseră cîteva săculețe cu morfină. A fost controlată și banca lui Ravanusa. Aici comisarul puse să fie examinat un număr important de conturi. Din aceasta Cattani află că pe douăzeci astfel de conturi fuseseră făcute aceleași operațiuni. Exact după patru luni sumele fuseseră dublate. În toate cazurile banii din cont fuseseră scoși și redepuși în cursul aceleiași zile. Mai departe comisarul constată că toate sumele de pe cele douăzeci de conturi fuseseră depuse pe alte două conturi sub aceeași denumire : „Gelsomino și Papavero". Sub aceste două nume banca elibera banii. Cînd, după patru luni, inmulțiți, banii se întorceau, proprietarii lui „Gelsomino și Papavero" făceau operațiunea inversă. Suma obținută era împărțită la

SORIN POSTOLACHE

cele douăzeci de conturi de pe care fuseseră ridicate. Dar cine se ascundea sub cele două nume. Şi care afacere aduce un cîştig de sută la sută într-un timp atît de scurt ?

— Stimate domnule comisar, spuse bancherul Ravanusa, cu aroganţă rece, ceea ce vă interesează pe dv. este o treabă serioasă şi slujeşte turismul, construcţiile, comerţul şi agricultura. Este baza economiei oraşului nostru.

Lui Cattani îi veni ideea să discute cu ducesa Camastro, experimentat om de afaceri. Aceasta îl primi cu un zîmbet ingăduitor.

— Ce s-a întîmplat, comisare ? Oamenii dv. au găsit totul în regulă aici. Aveţi de gînd să faceţi personal o percheziţie.

De fiecare dată cînd o vedea era surprins de atracţia pe care această femeie o exercita asupra lui.

— Nu, spuse Cattani, nu vin să cercetez nimic, aş vrea numai să mă sfătuiesc cu dv.

Îi ţinu mîna în mîna ei apoi şi-o retrase cu viclenie.

— Să vă sfătuiţi... V-ar deranja dacă am discuta dincolo, în sufragerie ? Din cînd în cînd trec dincolo să-mi iau singură ceva de mîncare... Trebuie s-o fac şi singură uneori...

— Ştiu, fu de acord Cattani. Vechea nobilime îşi domina slugile cu biciul, noua nobilime încearcă să se coboare la nivelul lor, să-i linguşească...

Olga Camastro îşi aranjă brăţara de aur a ceasului după care turnă vin în două pahare.

— De fapt, mai degrabă aş vrea să-mi verific nişte bănuieli în legătură cu banii băncii lui Ravanusa. Sînt convins că nu este vorba despre finanţarea unor afaceri legale. Conturile sub firma „Gelsomino şi Papavero" se plătesc furnizorilor de stupefiante. Drogurile vin din Orientul Apropiat de unde sînt transportate cu bărci pescăreşti pînă în Sicilia.

Olga Camastro nu schiţă nici o mişcare.

— Unde aţi citit asta ? În vreun roman ?

— Asta nu-i roman, e-o porcărie. Drogurile vin sub formă de morfină apoi laboratoarele din Sicilia le prelucrează în heroină. De aici se exportă apoi în Statele Unite şi în Nord. Aduc miliarde. Neimpozabile.

— Şi cine le transportă ? Cumva porumbeii de poştă.

— Nu glumiţi, continuă comisarul. Dacă este vorba de transport, atunci putem vorbi de portocale, de bomboane, de geamantane cu fundul dublu... Cel mai complicat lucru în Italia este punerea în circulaţie a dolarilor obţinuţi pe droguri. Ar trebui ca persoanele în cauză să se ralieze unei bănci de schimb care să spună, de exemplu, că sînt banii emigranţilor ; sau cu o agenţie de turism, care i-ar putea prezenta drept bani ai turiştilor. Prietenul dv. Ravanusa a avut o agenţie de acest fel, la Palermo. Sărmanii De Maria şi fratele Anei Caruso au plătit cu viaţa pentru că au aflat cu ce se ocupă această agenţie...

Femeia îşi ridică încet sprîncenele ascultîndu-l cu bărbia sprijinită pe ambele mîini. Urmară cîteva clipe de tăcere după care Cattani continuă.

— Îndată ce banii se află în bancă ei pot finanţa o acţiune legală, poate o firmă de construcţii cum este a dv. Şi astfel, cît ai zice peşte, din valută murdară ei devin capitalul cel mai curat.

— Un lucru nu înţeleg, spuse contesa. De ce vă pierdeţi timpul lucrînd la poliţie ? Dv. aţi fi un remarcabil om de afaceri. Eu, de pildă aş avea mare nevoie ca lîngă mine să stea cineva aşa ca dv.

Olga Camastro

— Cum s-o iau ? Ca pe o ofertă de colaborare sau ca pe o încercare generoasă de a mă plăti?

— Văd că nu mă înţelegeţi, spuse contesa cu o voce în care se desluşea reproşul.

Stînd cu coatele pe masă, Cattani o privi îndelung.

— Ştiţi că sînteţi o femeie foarte atrăgătoare? Aş fi foarte mihnit dacă va trebui să vă arestez vreodată.

— Vai, dar nu trebuie să vă temeţi, la mine n-o să găsiţi nimic care să vă îndreptăţească să o faceţi...

— Fie, înseamnă că lucrurile vă sînt în ordine. Şi că sînteţi inteligentă.

— Inteligentă şi fără prejudecăţi. De la cincisprezece ani ştiu ce vreau. Mi-am luat un bărbat cu patruzeci de ani mai în vîrstă. Nu l-am iubit, dar atunci cînd s-a îmbolnăvit nu m-am mişcat de lîngă el. Îi sînt recunoscătoare pentru multe, m-a educat, m-a trimis în străinătate pentru a învăţa limbi străine. Astăzi lucrez din greu şi cred că bogăţia mi-o datorese soţului meu. Dar pur şi simplu nu-mi pot explica de ce manifest interes faţă de un tip de om pe care nu l-am putut suporta niciodată.

— Adică ce fel de tip ?

— Tipul de moralist. De ce atîta persiflare a morfinomanilor ? Cei care cad în patima drogurilor sînt cei care nu au realizat mare lucru în viaţă. Cunosc cîteva cazuri.

— Cumva şi pe Titti Pecci Scialoj ?

— Cumva şi pe ea. Tipa aia aiurită, care în cele din urmă s-a înhăitat cu un asasin. Şi încă mai vreţi să o mai şi salvaţi. N-o să prea reuşiţi în viaţă, comisare...

Mafia încerca să bareze calea cercetărilor lui Cattani. De la Roma veni un individ care se prezentă comisarului.

— Sînt profesorul Laudeo, spuse el luîndu-l pe Cattani de braţ. Caut compania oamenilor valoroşi, dotaţi excepţional. Mă străduiesc să-i string pe toţi în Societatea mea, al cărei scop îl constituie înălţarea patriei noastre. Dv., de pildă, aţi putea ocupa o funcţie de conducere undeva la Genova sau Florenţa, ba chiar la Roma. Vă ofer o ocazie rarisimă. Spuneţi-mi ce părere aveţi despre propunerea mea.

★

Paola se obişnui să-şi aştepte tatăl în fiecare seară. Într-una din seri o găsi din cale-afară de supărată. Spuse că nu-i este foame şi se duse pe întuneric să se culce.

Comisarul era încurcat, era pentru prima dată cînd întîlnea o asemenea situaţie şi nu ştia ce să facă. Se duse în camera ei şi încercă să-i vorbească.

— Ce-i cu tine, Paoleta ? Nu ştii cum să-mi spui ? Eşti cumva bolnavă ? Să chem doctorul ?

— Nu, nu, nu ! strigă fetiţa speriată şi se întoarse cu faţa la perete.

— Îmi pare că ştiu ce ai, cred că începînd de astăzi ai devenit domnişoară, nu-i aşa ? Dar pentru asta nu trebuie să-ţi fie frică, să fii tristă. Ştii ce, sun-o pe mama.

Glasul mamei îi ridică Poalei buna dispoziţie. Îi spuse şi ei noutatea menţionînd că tata o sfătuise să o sune ştiind că îi va face plăcere.

— Vezi că tata nu-i om rău ?

— Dar eu n-am spus niciodată că este rău, numai că în relaţiile cu mine ceva nu-i în ordine, spuse mama cu amărăciune în glas.

— Eşti tristă, mamă ?

— Nu, dar îmi lipseşti foarte mult. Tu te transformi, fetiţa mea, şi eu nu sînt cu tine...

După ce Paola puse receptorul în furcă tata o întrebă cum se simte mama.

— Bine, dar mi s-a părut că îi lipseşte ceva, spuse fata ; apoi, după o clipă de tăcere, adăugă : Ascultă, tată, e-adevărat că iubeşti altă femeie ?

Bărbatul luă capul fetei între palmele sale.

— Da, este adevărat. Fata acea este singură pe lume şi este bolnavă, înţelegi ? Aş vrea tare mult s-o pot ajuta să se însănătoşească.

★

În ciuda ofertei ispititoare a doctorului Laudeo, Cattani îşi vedea mai departe de munca lui. Procurorul cel bătrîn ieşise la pensie iar cazul îl preluă Bordonaro, tînărul său locţiitor.

— Am o veste de milioane pentru dv., îi spuse Cattani într-o dimineaţă. Am reuşit să-i aflăm pe proprietarii conturilor Gelsomino şi Papavero. Primul aparţine bancherului Ravanusa, celălalt avocatului Terrasini.

Altero, adjunctul comisarului, încercă să tempereze entuziasmul lui Cattani.

— Trebuie să acţionăm cu multă grijă. Ăştia nu iartă nimic, mai devreme sau mai tîrziu ei vor avea chef să se răzbune.

Vizavi de comisariatul de poliţie se găsea o cofetărie unde se vindeau nişte migdale de milioane. Cum Paolei îi plăceau la nebunie, tatăl îi cumpără cîteva. Ploua şi bătea vîntul. Cattani rula încet prin furnicarul de maşini, picăturile de ploaie bătîndu-i în parbriz.

După cîteva minute ajunse acasă. Intră, chemă liftul şi începu să-şi şteargă pantofii în timp ce încerca să introducă cheia în broască. Aprinse lumina în hol unde domnea o linişte ciudată.

— Poala, strigă Cattani.

Fără să aştepte răspunsul se duse în camera fetiţei.

— Unde eşti ?

Televizorul nu mergea, baia era goală. Inima lui Cattani bătea din ce în ce mai tare. Îi trecu prin cap că Paola glumeşte de aceea o caută sub pat. Nimic.

Sună telefonul şi ceea ce auziră urechile lui Cattani fu atît de brutal şi de incredibil încît acesta îngheţă pur şi simplu.

— Fata ta este la noi, se auzi glasul de la celălalt capăt al firului. Ciuleşte bine urechile : nu spui nimănui. Nimănui ! Altfel s-a zis cu fata ta după ce în prealabil o să ne amuzăm niţeluş cu ea...

Cuvintele acestea începură să-i duduie lui Cattani în cap. Se aşeză pe canapea. „Calm, calm, repetă el ţinîndu-şi capul în palme. Trebuie să-ţi păstrezi calmul dacă vrei s-o salvezi pe micuţa ta !".

Şi astfel Cattani înţelese că încăpu pe mîinile lor. Înţelese că trebuie să devină alt om, căruia nu-i rămînea altceva de făcut decît să se supună şantajului.

Rămase cîteva ore pe canapea, dormind agitat fără ca măcar să-şi fi scos pantofii. Îl durea

Cattani
şi
Paola

Cirinnà la închisoare

tot capul. Dimineața cind sună telefonul, Cattani ridică instantaneu receptorul.

— Bună dimineața, se auzi glasul soției. Aș vrea să-i spun ceva Paolei înainte de a pleca la școală.

Cattani se strădui ca vocea să-i fie cît mai calmă.

— Paola e bine, a început să se împrietenească cu colegele, acum se află la una dintre ele.

— Dar tu ? îl întrebă soția. Pari supărat.

— Nu, nu sînt supărat, doar tracasat. Am de lucru pînă peste cap, acum tocmai așteptam un telefon important de la birou.

— Iartă-mă, se scuză ea.

La scurt interval se auzi din nou telefonul.

— Ei, cum te-ai hotărît, filfizonule ?

— Ce vreți ?

— În primul rînd un răspuns clar. Vrem să știm dacă ești gata să ne asculți orbește.

— Da, desigur, răspunse Cattani.

— Atunci e-a-ntiia. continuă individul. Ascultă, încornoratule, acum te duci frumușel la birou și te faci că nu s-a întîmplat nimic. Și nu uita că de-acum încolo ordinele le dăm noi.

— Dar fiica mea, unde este fiica mea ?!

După cîteva clipe se auzi în aparat :

— Tată !

— Paola, Paola, Paoleta ! strigă Cattani, ca un nebun, numele fetiței sale. Paola, răspunde-mi ? dar el nu mai auzi nimic în afară de glasul individului care spuse : Ajunge !

★

Prin telefonul următor răpitorii îi cerură să „acopere" o navă cu morfină despre care să spună că transportă medicamente... Acasă izbea adesea cu pumnii în pereți. După o asemenea explozie de mînie se simțea pur și simplu epuizat. Se auzi telefonul. Era soția.

— Am o presimțire, mi-e frică, vreau să știu dacă nu te amenință vreun pericol.

— Te rog, Elsa, nu te ingriji tu de asta.

— Paola ce face ?

— E tot la colega ei.

— Dă-mi, te rog, telefonul de acolo, vreau s-o sun.

— N-ar fi lucrul cel mai înțelept pe care l-ai putea face. Ea știe foarte bine ce s-a întîmplat între noi, acum are nevoie de puțină liniște.

— Nu încerca să o îndepărtezi de mine, spuse ea cu glas aproape rugător.

— Ce-ți trece prin cap ? Dacă nu am fost niște soți ca lumea asta nu înseamnă că nu putem fi niște părinți buni. S-ar putea ca grija pentru viața copilului să ne ajute să regăsim drumul spre noi, spuse el fără să-și dea seama cum ajunsese la această concluzie.

— Cu astfel de lucruri nu se glumește, se auzi glasul Elsei după o liniște de moarte. Dacă nu este sigur, mai bine nu spune nimic, nici ei, nici mie...

— Ascultă, după întoarcerea Paolei o să vorbim toți trei despre asta. Și-apoi vom hotărî ce și cum.

I se păru că Elsa se îndoia de spusele lui.

— Dar ai să mă crezi ? întrebă el.

— Îți promit, numai dă-mi puțin răgaz.

Cattani se uită în tavan. Niciodată pînă atunci nu observă că pe el era o dîră mică, neagră : „Doamne dumnezeule, am început să am halucinații...".

Apoi, din nou, răpitorii. De data asta voiau eliberarea lui Sante Cirinnà.

— Dar cum să fac ? întrebă Cattani. Trebuie să înțelegeți că nu toate sînt posibile...

— Ascultă, se auzi glasul din aparat, eu fac ceva pe ce nu-i posibil ! Băiatul ăla trebuie scos de acolo, clar ?

— Am inima slabă, interveni Cattani.

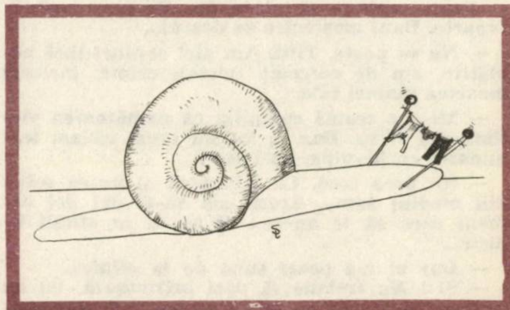
Se auzi un fîșîit apoi glasul distrus al Paolei.

— Tati, tăticule !

— Paola, Paola, iubita mea ! strigă comisarul.

— Cînd vii după mine, tati ? întrebă fata plîngînd.

— Cît pot de repede, fetița tatii, cît pot eu de repede ! Nu te teme, totul o să se sfîrșească cu bine, ai să vezi tu...

Fetița nu mai răspunse, în schimb se auzi glasul răpitorului, mult mai dur :
— Fii atent ce faci cu Cirinnà !

ui Cattani nu-i rămăsese altceva de făcut decît să se adreseze unui doctor, care să ateste cum că Cirinnà suferea de o boală de inimă gravă. Mafiotul fu pus în libertate după cîteva zile și internat la o clinică. După ce rămăseseră singuri, Cirinnà spuse :
— Mă simt cu totul alt om. În închisoare nu se mai putea trăi, pe cită vreme aici... Covoare, fotolii, televiziune, telefon. Îmi place.
Cattani nu se uita la el.
— Clinica asta o cunosc. Fiica mea trebuia să vină aici pentru o operație de amigdale.
— Nu mai spune, se minună Cirinnà, nu știam că ai o fată.
— De doisprezece ani, scrîșni el printre dinți.
— Și ai operat-o ?
— Va fi operată îndată ce se va întoarce acasă.
— E plecată undeva ?
— Da.
— Păi... nu-ți face griji, operația de amigdale nu-i ceva grav. Eu sufăr de inimă, dar cred că o să mă fac bine.
— În locul dumitale n-aș fi atît de optimist, spuse rece comisarul. S-ar putea să nu scapi cu viață...
— Ia-o mai ușor, comisare. Chiar astăzi am citit în gazete despre băiatul magnatului petrolului care a fost răpit și făcut bucățele. Oribilă treabă... Pot da un telefon ?
— Mă rog, după voie.
Într-o seară comisarul ieși cu Titti la un club. Fata părea disperată.
— Am auzit că-i afară !
— Da, dar la clinica în care se află internat este păzit zi și noapte de oamenii noștri. Nu-i mare diferență între închisoare și clinică.
— Uneori mă întreb de ce nu l-ai împușcat în seara aceea. Doar a încercat să te ucidă.
— Eu sînt polițist, nu asasin.

Barmanul veni și-i spuse lui Cattani că este chemat la telefon.
— Te deranjez ? desluși Cattani vocea lui Cirinnà.
— Ce este ? întrebă Cattani încet uitîndu-se în jur. Ai obținut ceea ce ai dorit, acum lasă-mă în pace !
— Să nu-ți închipui că ai scăpat cu asta. În orașul ăsta totul trebuie să rămînă așa cum a fost înainte de a-ți băga tu nasul ! Să-ți intre bine în cap, cu Titti ai terminat-o ! Mîine ea trebuie să se întoarcă acasă !
Înapoindu-se la masă Titti îi spune că ei doi și Paola trebuie să plece din Trapani undeva departe. Bani moștenise ea destui...

— Nu se poate, Titti. Am aici conturi încă neplătite, am de cercetat cîteva crime, inclusiv moartea mamei tale.

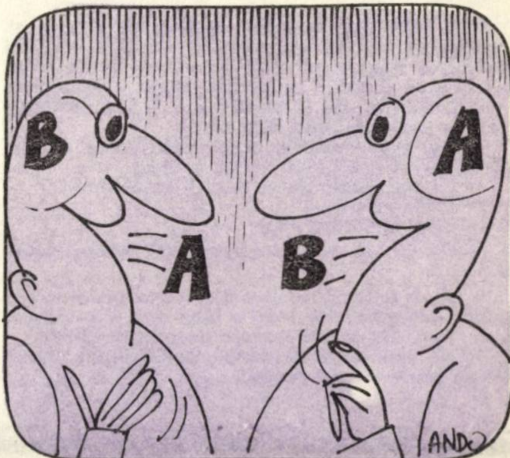
— Mi-e o teamă cumplită că următoarea victimă vei fi tu. Dar tu tot nu crezi că am terminat-o cu heroina, nu-i așa ?

— Nu prea cred. Cred însă că ai putea scăpa din mediul ăsta... Acasă am să-ți dai doi oameni care să te apere... O să ai în sfîrșit liniște...

— Dar el mă poate suna de la clinică.
— Și ? Nu trebuie să pari înfricoșată, lui nu trebuie să-i spui că mi-ai povestit despre modul în care au fost uciși Marineo și mama ta. Acesta este un element fundamental.
— Mă iubești ? întrebă fata.
— Te iubesc, o asigură el.
— Atunci o să-mi fie mai ușor.
A doua zi procurorul Bordonaro îi telefonă de la birou lui Cattani.
— E de necrezut, mi-au fost furate din fișet dosarele lui Ravanusa și Terrasini. Da, exact cum îți spun, toate documentele referitoare la conturile Gelsomino și Papavero. Da, am în preajmă oameni în care nu trebuie să mă încred, dragul meu comisar...

alurile izbite de țărm ridicau o perdea diafană din picuri de apă. Cattani vedea marea ca printr-o fantă cețoasă, albăstrie.
O mașină opri în spatele mașinii comisarului. În ea se aflau doi polițiști în civil în spatele cărora se deslușea silueta chircită a lui Titti. Fata cobori și se duse să se așeze lingă Cattani.
— Acum trebuie să ne întîlnim pe ascuns, izbucni ea enervată. Nu-i caraghios ?
— Liniștește-te, odată ai să înțelegi de ce.
— Doamne dumnezeule, spuse Titti disperată. De ce atîtea secrete ? Te rog să mă ierți, desigur, ai motive serioase, dar pentru mine au început să fie prea multe. Cirinnà mă sună ziua și noaptea. Îți spun foarte serios, eu nu știu cît de mult voi putea juca comedia asta.
— Trebuie să ai răbdare...
Titti urmărea acrobațiile aeriene ale pescărușilor care zburau în cerc după care se aruncau vertical în apă. Își introduceau ciocul în apă apoi se ridicau în văzduh cu prada prinsă.
— Răbdare ! repetă fata. Dar cîtă ?
— Cît va fi nevoie, răspunse Cattani căruia i se părea că spunea numai fraze banale. Te-am chemat aici ca să-ți spun că între noi nu s-a schimbat nimic. Te iubesc ca și pînă acum. E important s-o știi. Să ții minte acest lucru orice s-ar întîmpla, înțelegi ? Orice !
Titti observă cum mîinile lui Cattani strîngeau puternic volanul. Așa încordată cum era îi puse mîna pe umăr și îi șopti.
— Și eu te iubesc, Corrado.
În seara aceea comisarul cină la un local vechi. Un chelner scund îi așeză, obosit, în față, farfuria cu un grătar.
Localul era plin. Clienții, majoritatea tineri, făceau un zgomot infernal. Toate îl călcau pe nervi pe Cattani : zgomotul, televizorul dat la maxim cu toate că nimeni nu urmărea emisiu-

Cattani şi Titti

nea, perdeaua continuă de aburi de la bucătărie şi fumul de ţigară.

De masa lui se apropie un tînăr cu mustaţă. Duse două degete la frunte în semn de salut.

— Permiteţi, comisare ? Aş avea ceva de vorbit cu dv., spuse în timp ce-şi trăgea scaunul.

— Daţi-i drumul.

Insul părea încurcat.

— Prietenii sînt nemulţumiţi.

— De cine ? întrebă Cattani fără să ridice privirea din farfurie.

— De adjunctul dv.

— De Altero ? Dar ce-a făcut ?

— Ne face greutăţi, comisare. Mari.

— Nu-şi face decît datoria.

— Da, dar ne bagă beţe-n roate. Dacă l-aţi trimite mîine la Palermo am putea avea „grijă" de el.

— Poftiiim ?! făcu Cattani izbind în masă cu mîna în care ţinea furculiţa. Fără sînge ! scrîşni el printre dinţi. Ai înţeles, om de nimica ce eşti ! Am să te ucid ! zise comisarul ducînd cuţitul spre gîtul acestuia. Faţa i se aprinse de mînie.

Băiatul rămase cu gura deschisă, cu guma de mestecat între dinţi şi cu ochii pe lama cuţitului.

— Te ucid ! repetă Cattani absent.

Înfricoşat, insul reuşi să iasă de după scaun şi se îndreptă spre uşă.

Cattani se întoarse acasă foarte tîrziu. Îl surprinse lumina aprinsă şi cei doi indivizi care îl aşteptau în salon.

— Iertaţi-ne, ne-am permis să intrăm în locuinţa dv. Am vrut să luăm cîteva lucruri pentru fetiţă. Haine, un pulover, două, pantalonaşi etc.

Erau verii lui Cirinnà.

Cattani era încă înfuriat în urma incidentului de la local şi nu se putut stăpîni. Luă o statuetă de ceramică şi o izbi de perete. Atinse un tablou iar cioburile se împrăştiară în preajmă.

— Ce faceţi ? spuse unul din cei doi. Noi am venit ca prieteni iar dv. vă purtaţi ca un apucat.

— Sînteţi nişte criminali mizerabili ! spuse Cattani. Nu mai ridic nici un deget pentru voi !

— Bine, spuse acelaşi. Noi o să uităm de Altero ăsta, ca şi cînd nu am fi zis nimic, iar dv. o uitaţi pe domnişoara Titti. Trebuie să daţi şi dv. dovadă de bunăvoinţă.

— Fiţi atenţi, spuse comisarul încrucişîndu-şi braţele pe piept. Toate astea s-ar putea termina rău.

— Iar noi vrem să vă ducem pînă la fetiţa dv.

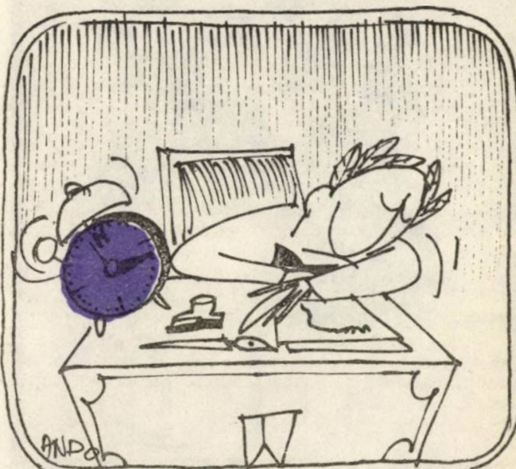
Îl legară pe Cattani la ochi şi-l duseră pe bancheta din spate a maşinii. După aceea îl plimbară vreo jumătate de oră. Cattani încercă să memoreze drumul dar îşi pierdu repede orientarea. Cînd, în cele din urmă, maşina opri, cei doi îl scoaseră şi-l dezlegară la ochi. În apropiere se auzi croncănitul unei ciori. Cattani înţelese că se află într-un sat. Nu departe desluşi umbra neagră a unui copac înalt. Ceva mai departe, conturul unei case. Mai mult nu reuşi să perceapă în întuneric.

Din direcţia casei se apropie o lumină. Venea spre el. Făcu, disperat, ochii mari : fetiţa mergea cu paşi mici lîngă individul care ţinea lumina. Simţi o înţepătură în inimă : pe măsură ce se apropia şi el desluşea fiecare parte a corpului ei micuţ, picioarele, mîinile, chipul mic şi inteligent, în cap începu să i se învălmăşească amintiri şi sentimente dragi.

— Tati ! spuse fetiţa smulgîndu-se de lîngă cel cu lampa şi aruncîndu-se în braţele tatălui.

— Fetiţa mea dragă...

Cattani o îmbrăţişă, îi mîngîie părul ciufulit

și îi șterse de pe obraji lacrimile fierbinți. Îi șopti cuvinte blînde mîngîind-o și legănînd-o în îmbrățișare.

— Tăticule, nu-i așa că nu mă mai lași aici ?! îl rugă fetița îngrozită. Mă țin tot timpul în întuneric, nici nu știu cînd e zi și cînd e noapte. Nu mă lăsa aici, tăticule !

— Mai ai puțină răbdare, buburuza mea. Acum nu pot face nimic.

— Cît să mai am răbdare ?

— Cîteva zile. Nu plînge, tata o să vină repede să te ia. Trebuie să fii tare, îmi promiți ? Mama și tata or să fie din nou împreună, o să fim fericiți, ai să vezi tu...

— Da, tati, o să mă străduiesc.

Individul cu lampa se apropie de ei. Avea ghetele murdare de noroi. I se adresă fetiței cu ton brutal și o smulse de lîngă tatăl ei.

Cîteva clipe comisarul o urmări cu privirea pînă n-o mai văzu. O auzea cum striga doar din depărtare :

— Tati, tati...

Vru să se repeadă după ea dar unul dintre veri îl prinse, îi puse pistolul în piept și-l obligă să intre în mașină.

Șantajul a avut drept rezultat faptul că cercetările lui Cattani începură să se desfășoare mai lent. La un moment dat au apărut doi martori care, zice-se, au văzut incidentul dintre Cattani și Cirinnà. Ei au jurat că Cattani a tras asupra lui Cirinnà și a celui aflat cu el, aceștia neavînd arme. Procurorul Bordonaro îl sună repede pe Cattani.

— Aici este ceva care nu merge...

— Dacă stau să mă gîndesc mai bine, nu l-am văzut decît băgîndu-și mîna în buzunar. Am crezut că își căuta pistolul...

— Ai crezut ? Nemaiauzit ! Bine, dar eu citesc aici că te-au văzut punînd pistolul în mîna celui ucis.

— Pistolul respectiv l-am luat de la un asasin mort. Mai tîrziu, cînd am aflat de la laborator că acesta era pistolul cu care a fost ucis

De Maria, mi-am zis că e bine ca el să fie folosit pentru învinuirea lui Cirinnà și a bandei sale.

În felul acesta Cattani întorcea întreaga poveste îndreptînd-o împotriva sa.

— Dar este absurd, spuse Bordonaro, ștergîndu-și cu batista fruntea de sudoare. Mi-a ajuns la ureche că îl urăști pe Cirinnà din pricina unei femei.

— Asta-i o poveste veche.

— Cu toate astea, femeia respectivă ți-a putut ațîța ura împotriva lui Cirinnà.

— Vă repet : astea sînt lucruri îngropate demult.

— Dar nu este înmormîntată realitatea pe care ai falsificat-o. Îmi pare rău, dar din această clipă treci de partea cealaltă. Va trebui să deschid cercetări în legătură cu tine.

— Am făcut o serie de greșeli, se scuză Cattani. Și dacă stau să cuget, am sentimentul că m-am înșelat și în privința lui Ravanusa și a lui Terrasini. Acum trebuie să recunosc cu părere de rău că împotriva lor nu există nici cea mai mică dovadă...

☆

Rămînînd singură, Anna Caruso i se destăinuise lui Cattani că a văzut în el pe singurul om capabil să răzbune moartea logodnicului și a fratelui ei. Iar acum Cattani este o canalie fără scrupule, ca toți ceilalți. Avea o poftă nebună să i-o spună în față. Pentru aceasta folosi ocazia cînd îl întîlni în fața comisariatului de poliție.

— Unde vă sînt vorbele frumoase, domnule comisar ? zise Anna privindu-l cu scîrbă. Cît ați primit ? Mie cine mi-i dă înapoi pe logodnicul și pe fratele meu ?! Cine ?! spuse femeia fără a se mai controla și-l lovi pe comisar peste față. Multă lume a crezut în dv. !

Comisarul nu se mai duse la lucru. Cîteva zile nu se mai bărbieri. Se plimba prin cameră și fuma țigară de la țigară. La un moment dat își făcu apariția Titti. Întrebîndu-l de Paola, el spuse că este încă la colega ei. Fata dori să rămînă la el pînă la întoarcerea Paolei, dar el o refuză mai întîi brutal, apoi cu răbdare.

— Pentru tine e bine, eu am ajuns de rîsul oamenilor și nu te mai pot apăra.

— O să mă apăr singură, dar pe tine nu te părăsesc !

— Numai că eu vreau să rămîn singur, refuză Cattani. Nu te pot ține aici și nici nu vreau !

— Din cauza lui Cirinnà, da ? spuse fata tristă. Te temi de el. Află că eu nu mă tem ! Dacă vine la mine, îl împușc ! Nu este el asasinul mamei mele ? zise ea zîmbind și plecă.

După ce se dezmetici, Cattani fugi după ea și în mașină, unde ședeau, îi spuse :

— Te iubesc, să nu te îndoiești de asta, dar acum nu aș putea face altceva decît să te trag după mine în prăpastie.

☆

Zi și noapte aștepta un telefon prin care să afle vești despre fiica sa. Nemaiputînd suporta tensiunea, Cattani plecă la mare. Cînd se întoarse o găsi în casă pe Elsa.

— Te aștept de o oră întreagă, spuse ea zîmbind ca în vremurile bune. Am citit în ziar că te-au suspendat și că te anchetează. Cred că ai nevoie de ajutor, ești epuizat.

Cattani zîmbi în colțul gurii.

— Și tu îmi pari obosită. Odihnește-te. Dar ia stai, a sunat cineva cît timp am fost plecat ?

— Nu, n-a sunat.

— Drace, nu trebuia să plec.

Cattani
și
Anna
Caruso

— Dar de ce ești așa nervos ? întrebă femeia. Cine trebuia să sune ?

— Mi-au promis că astăzi îi dau drumul, spuse el privind fix înainte.

— Cui să-i dea drumul ? întrebă femeia înspăimîntată.

— Paolei, spuse comisarul ezitant. Elsa, au răpit-o ! Cei pe care i-am urmărit. S-au răzbunat.

Își ajută soția disperată să se așeze în fotoliu.

— Au răpit-o la cîteva zile după plecarea ta. Povestea cu colega a fost o minciună, o minciună necesară. Nu puteam declanșa alarma...

Elsa deschise ochii.

— Deci de aceea...

— Trebuie să se întoarcă, așa m-am înțeles cu ei.

— Cu cine te-ai înțeles ? Cu asasinii ?!

— Nici ei nu puteau risca, o ținu Cattani pe a lui. Au primit tot ce-au dorit. Acum nu-și pot permite să facă o greșeală banală.

— Dar dacă își pierde mințile ? Dacă nu ne-o mai dau ? Unde se află Paola acum ? Dați-mi înapoi copilul ! țipă ea disperată.

Cattani îi acoperi gura cu palma și îi șopti la ureche :

— Calmează-te, or să ne dea înapoi fetița...

Prin seara umedă aluneca liniștită o limuzină. Opri lîngă un părculeț. Din el coborî unul din verii lui Cirinnà și privi atent în jur. În preajmă nu se afla nimeni. Deschise portiera din spate și spuse :

— Vino.

Paola era speriată de moarte, nu se mișcă.

— Haide, vezi banca de colo ? Ia loc pe ea și așteaptă.

Fata coborî și porni. O umbră mică în lumina slabă a lămpilor străzii.

După cîteva momente în casa lui Cattani sună telefonul. Comisarul sări în sus, ascultă cîteva clipe după care aruncă receptorul ca și cînd ar fi vrut să pună capăt acestei probleme.

— I-au dat drumul, spuse el triumfător. Mergem s-o luăm !

Conduse mașina fără să scoată un cuvînt. Soția tăcea și ea. Se părea că amîndoi se temeau să respire. Primul o observă Cattani.

— Paola ! strigă el și se repezi spre fetiță. Se petrecu însă ceva de neînțeles. Fetița îl împinse, strigă ceva cu glas pătrunzător încercînd parcă să se apare de ceva periculos.

— Nu mă atinge ! zbieră ea.

La apariția mamei, Paola se repezi la ea și o îmbrățișă cu putere.

Comisarul puse toate astea pe seama șocului de aceea se retrase și o lăsă numai cu mama. Spera că Paola își va reveni repede și că totul va intra pe făgașul normal.

Elsa ieși din camera fetei. Era îngrozită. Desfigurată.

— Știi de ce te-a respins ? Se teme de fiecare bărbat. Netrebnicii ăia au violat-o !

Catani o internă într-o clinică din Geneva. Între timp mafiotul Cirinnà ajunsese în libertate ! Toată învinuirea de încercare de asasinat căzuse asupra lui Cattani...

Cattani și Ferretti

Toate aceste evenimente o răvășiseră pur și simplu pe Titti. Într-atîta încît într-o noapte aceasta s-a sinucis aruncîndu-se de la ultimul etaj al casei ei.

☆

După o lună Cattani se duse din nou la Trapani și se anunță la contesa Camastro.

— Sînt consternată, spuse aceasta, nu am știut că v-au răpit fiica.

— Vă căutați un alibi ? întrebă el cu amărăciune în glas. Fiica mea a fost răpită și violată și datorită unor oameni ca dv.

Contesa închise ochii.

— Dv. faceți parte din acest joc, continuă Cattani. Prin întreprinderea dv. nu faceți altceva decît să curățați banii murdari. Primiți bani de la banca Ravanusa dar nu vă întrebați de unde provin. De bună seamă că jucați un rol important, dar n-aș vrea să vă știu la închisoare.

— Îmi pot imagina cum vă simțiți, spuse ea. Și chiar dacă nu mă credeți, vă asigur că soarta fiicei dv. mă interesează mult.

Cattani se făcu că nu aude.

— Am venit să vă rog să mă ajutați să rezolv problema cu Ravanusa și Terrasini.

— Or să vă dea tot ce doriți, îl asigură contesa.

— Vă gîndiți la bani, ca de obicei. N-aș vrea să vă jignesc, dar chiar dacă v-ați luat un conte, tot o plebeie ați rămas. Eu nu am nevoie de bani. Trebuie să mi-l dea pe nemernicul ăla care mi-a siluit fata...

Cattani nu renunță la ideea răzbunării. Iar mafioții, dacă nu reușiră să-l omoare, hotărîră să-l cultive. Îl invitară la o întîlnire la care Cattani veni cu mult înainte de ora stabilită. După aceea își făcu apariția o mașină din care coborî Cirinnà. În întuneric Cattani îi puse pistolul în piept. Mafiotul nu era înarmat.

— Fără glume, spuse. Ți-am adus omul.

Cattani privi cu grijă spre mașină.

— Să coboare.

— Da' poate ? E mort !

— Dar eu l-am vrut viu ! izbucni Cattani. Viu!

— Ar fi fost prea mult, răspunse Cirinnà. Doar nu cumva ți-ai închipuit că-ți dăm pe mînă un martor viu...

— Atunci te iau pe tine, spuse Cattani. Ai pe conștiință cel puțin două crime — pe Martineo și pe contesa Pecci Scialoj, continuă comisarul lovindu-l în burtă și peste față.

Cattani îl duse spre mașină unde îi puse cătușele la mîini și la picioare. După aceea plecă cu Mercedesul mafioților pînă la Centrul pentru morfinomani.

— Înăuntru sînt doi oameni, spuse el. Unul merge la poliție, celălalt la cimitir.

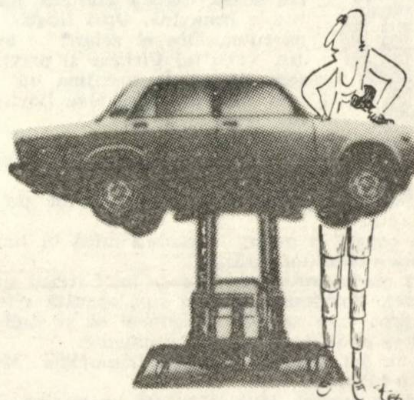
Arestarea lui Cirinnà îi înspăimîntă pe Ravanusa și Terrasini. Foarte neliniștit era și profesorul Laudeo din Roma. Acesta se interesă telefonic la Terrasini în legătură cu datele pe care Cirinnà le știa despre operațiunile bancare.

— Nu prea multe, răspunse Terrasini.

— Asta înseamnă că ceva tot știe. Stăm, deci, pe un butoi cu pulbere.

După două zile Cirinnà fusese găsit mort în închisoare, cu trupul împuns în vreo douăzeci de locuri.

Cattani discută mult cu procurorul Bordonaro. Îi spuse printre altele că presupune că în Italia se găsește o bază colosală a comerțului

Elsa şi Paola la clinică.

internaţional cu stupefiante. Aminti de ciudatele operaţiuni bancare ale băncii Ravanusa şi adăugă că numai răpirea fiicei sale l-a determinat să renunţe la obligaţii.

La scurtă vreme după aceea, comisarul se întoarse în Elveţia, la soţie şi la Paola. Aici îl căută un bărbat la vreo cincizeci de ani. Spunea că se numeşte Ferretti. Era adjunctul lui Cannito din serviciul special din Geneva. Îi destăinui comisarului că acest Cannito este membru al Societăţii lui Laudeo.

— Aceştia doi sînt periculoşi. Au contacte politice la nivel internaţional, oamenii lor se află peste tot. Ei alcătuiesc un guvern în umbră, pregătindu-se să preia puterea în ţară.

Ferretti îi ceru comisarului să-l ajute în munca lui de a da în vileag planurile Societăţii. Cattani îl refuză.

— Deocamdată mă voi ocupa numai de fiica mea.

La Trapani, pe baza depoziţiilor comisarului, fuseseră emise mandate de arestare pentru Ravanusa şi Terrasini. La cercetări Ravanusa fu cuprins de panică şi aduse în discuţie şi numele lui Cannito. Procurorul Bordonaro telefonă de urgenţă şefului serviciului Z de la Roma, căruia îi ceru o întîlnire. Îl atenţionă şi pe Cattani, dar acesta îl sfătui să nu se ducă la Cannito.

— Mai întîi trebuie să vorbim noi doi.

Hotărîră să stea de vorbă pe drumul de la aeroport la Roma.

Adjunctul comisarului, Altero, îl însoţi pe Bordonaro la aeroportul din Palermo. Pe drumul de întoarcere maşina lui a fost împinsă de o altă maşină într-o prăpastie unde se făcu pulbere.

La aeroportul din Roma, Bordonaro luă un taxi. Cu trei kilometri înainte de locul unde trebuia să aibă loc întîlnirea cu Cattani drumul i-a fost barat de o maşină din care coborîră doi indivizi. Unul îl culcă la pămînt cu o rafală scurtă de automat.

— A venit mai repede decît mine, îşi zise Cattani cînd ajunse la locul crimei unde poliţia îşi începuse deja cercetările. Deodată cineva îl prinse de braţ. Se întoarse şi-l văzu pe Ferretti care, cu privirea plină de durere, îi spuse în şoaptă :

— Am impresia că trebuia să vă întîlniţi cu el. Nu acceptaţi nici acum propunerea mea de a colabora ?

— Nu, răspunse Cattani. Nu vă supăraţi, dar eu cred că în goana după putere sînteţi toţi o apă şi-un pămînt...

Începu să bată un vînticel proaspăt, ca şi cînd ar fi vrut să aţîţe durerea unei noi înfrîngeri...

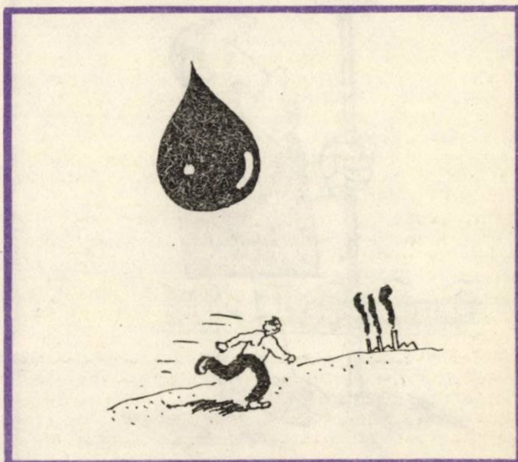
La clinica din Geneva doctorii îi permiseră pentru prima dată lui Cattani să o ia pe Paola la plimbare. Se aflau într-un parc de distracţii şi comisarului i se păru că fetiţa era în al nouălea cer. Ea încerca toate distracţiile iar părinţii o urmăreau pas cu pas fericiţi că era atît de veselă şi lipsită de griji. Vedeau în aceasta speranţa că Paola uitase de clipele cumplite prin care trecuse.

Paola îi urmărea cu aceeaşi atenţie cu care o urmăreau şi părinţii ei. Întrebîndu-i de ce nu se mai iubesc, tata nu putu să-i dea decît un răspuns banal.

— Dar nu-i adevărat...

Şi în sprijinul afirmaţiei sale, o îmbrăţişă pe Elsa şi o sărută.

Paola părea mulţumită, dar peste cîteva clipe cei doi se văzură nevoiţi s-o asigure că vor ră-

mine împreună pentru totdeauna. În cele din urmă tatăl hotărî să-l întrebe pe doctorul curant dacă nu ar fi posibil ca părinții să-și ia mai des fata la plimbare. Psihiatrul care se ocupa de Paola o chemă pe aceasta la un control. Elsa și soțul ei așteptau pe coridor urmărind prin peretele de sticlă cum fiica lor discuta aprins cu doctorul.

— Ce i-o fi spunînd ? se miră Elsa. Tăcu puțin apoi continuă. Poate îi spune că părinții ei se iubesc foarte mult. Chiar este adevărat că ne iubim ? întrebă ea dar parcă numai pentru sine.

— Ascultă, îi spuse Corrado. Că Paola pune astfel de întrebări e lucru de înțeles, dar dacă după toate cele întîmplate tu ești cea care întrebi, mi se pare caraghios.

Femeia ridică îndîrjită capul.

— Dacă înțeleg bine, vrei să te prefaci doar din cauza Paolei. Ar trebui deci să rămînem împreună numai pentru că așa ne obligă împrejurările și nu pentru că între noi ar mai exista ceva...

— Ai spus-o foarte exact.

— Și tu crezi că fiica ta o să se mulțumească cu prefăcătoria asta ? Crezi că n-o să vadă că ești cu mine numai din obligație ?

— În primul rînd este vorba despre însănătoșirea ei deplină. Eu fac totul pentru asta. Dacă este nevoie să mă prefac, voi juca rolul soțului îndrăgostit. Cred că este de datoria mea să o fac.

Femeia îl asculta îngrozită. Spuse în șoaptă :

— Dar după ce Paola se va însănătoși ?

— Voi vorbi deschis cu ea, fără să dramatizez prea mult. Îi voi spune cum stau lucrurile.

Elsa simți că i se usucă gîtul. Mai făcu o încercare :

— Dar am spus că vom încerca s-o luăm de la început. Nu crezi că aici este alt mediu, dacă stăm împreună, dacă ne ține împreună fiica noastră, că ne-am putea apropia din nou... ?

— Noi doi nu mai avem ce continua, i-o reteză scurt Cattani.

— Deci nu mai vrei să ai de-a face cu mine, spuse Elsa cu durere în glas.

— Uite care-i treaba : fii înțeleaptă, Elsa, între noi s-a așternut prea multă durere, prea multe reproșuri neexprimate. Și chiar dacă ne-am strădui să uităm totul, la fiecare ocazie ele ar reveni mai îndîrjite, mai exagerate. În cele din urmă vom ajunge dușmani...

— Bine, dar tu nici nu vrei să încerci... Și asta numai pentru că s-ar putea ca mîine să regretăm. Ori asta nu-i lucrul cel mai sigur...

Cattani își pierdu răbdarea.

— Încearcă să te convingi că acesta este sfîrșitul căsniciei noastre.

În clipa aceea Paola ieși din cabinet și auzi sfîrșitul discuției părinților ei. Alergă disperată spre parcul sanatoriului.

Tata alergă după ea pentru a o liniști, dar fetița se opri și-l privi cu ochii plini de groază, strigînd isteric :

— Nu mă atinge !

Îi era teamă de tatăl ei. Fata vedea în el pe cel care o violentase.

Îi administrară sedative iar doctorul le explică părinților că fata va face destul de des astfel de crize.

— De data aceasta cauza ați fost dv., data viitoare ar putea fi oricare alt bărbat care îi va aminti de individul care a forțat-o. Nu v-aș putea spune cînd o să ajungă fiica dv. la sentimentele normale...

Cattani se duse la fiica lui după ce aceasta se calmă. În ochi avea o privire febrilă, în genul celei pe care o au cei care folosesc calmante.

— Ascultă, Paola, îi spuse doctorul, mama vrea să-ți explice ceva. Vrei să vorbești cu ea ?

Fata nu răspunse, închise doar ochii. Doctorul o mîngîie pe frunte.

— Bine, nu vrei astăzi... Am să-i spun mamei că vrei să discutați mîine. Acum odihnește-te...

Paola se trezi la miezul nopții. Făcu ochii mari, coborî din pat, își luă ursulețul pe care il primise de la tatăl său și ieși din cameră. Pe coridor nu întîlni pe nimeni. Deschise ușa și în față îi apăru Geneva inundată de lumini.

Dimineața, îngrijitorii parcului găsiră în bazin corpul neînsuflețit al unei fetițe înecate...

Paola a fost înmormîntată la Evian, acolo unde mama ei o și adusese pe lume. Și unde se mutase și ea după despărțire. Comisarul se întoarse la Trapani pentru niște treburi personale. Vestea sosirii lui se răspîndi repede. Seara se trezi că cineva sună la ușă. Olga Camastro.

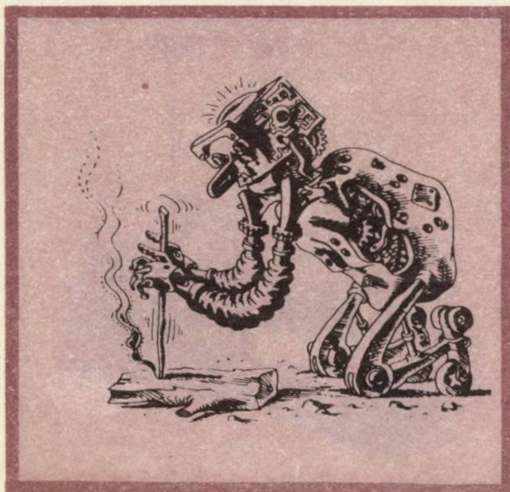
— Am ținut tare mult să vă văd, spuse simplu.

Cattani își trecu mîna prin păr. „Ce naiba o fi vrînd femeia asta ? Vine ca prieten sau..." Își dădu seama că pierduse capacitatea de a aprecia oamenii, prea multă vreme a trebuit să nu aibă încredere în ei.

— Cum îi merge fetiței ? întrebă contesa. Se părea că o interesa în mod sincer.

— Paola ne-a părăsit, spuse Cattani obosit. N-a vrut să mai trăiască.

— Pentru dumnezeu, spuse contesa acoperindu-și fața cu mîinile. De ce a trebuit să se întimple ceva atît de groaznic, murmură ea. Iar eu nu fac acum decît să vă răscolesc durerea. Iertați-mă, vă rog...
— M-am întors doar pentru niște treburi personale.
— Vă înțeleg, spuse, dar unii își închipuie că ați venit din alt motiv, pentru a vă răzbuna.
— Să mă răzbun? repetă el. Nu mai am putere pentru așa ceva. Pentru a se răzbuna, omul trebuie să ardă de ură. În mine totul este stins...
Contesa spuse cîteva cuvinte de despărțire apoi plecă.
Despre întoarcerea lui Cattani află și avocatul Terrasini.
— De bună seamă trebuie să ne luăm măsuri de prevedere, le spuse el colaboratorilor săi. După aceea le spuse că un prieten de-al său, italo-americanul Frank Carrisi, are de gînd să investească în Italia un capital însemnat în construcția unei fabrici cu instalații electrice de înaltă precizie, unde vor fi montate arme destinate exportului.
Ravanusa nu fusese de față. După vorbăria de la interogatoriu căzuse în disgrație și fu obligat să-și dea demisia.
În timp ce Cattani își făcea geamantanul, sună telefonul.
— Sînt cameristul domnului Ravanusa, se auzi glasul în aparat. Domnul vă roagă să-l vizitați de îndată, vrea să vă spună ceva foarte important.
— Îmi pare rău, spuse Cattani. Nu mai sînt comisar, adresați-vă poliției.
— Dar domnul dorește să discute numai cu dv.
Cattani îl ceru la telefon pe Ravanusa dar cameristul îi răspunse că domnul este sub duș...
Cattani sună peste o oră dar nu-i răspunse nimeni.
Poarta era deschisă ca și ușa prin care se intra în vilă. Intră și strigă:
— E cineva acasă? Domnule Ravanusa!
Glasul lui se răspîndi ca într-o peșteră. Ezită să intre, în cele din urmă urcă pe niște scări de marmoră. Mai întrebă o dată dacă este cineva acasă, dar fără ecou. Intră în salon. Bancherul stătea nemișcat pe canapea cu o rană sîngerîndă la tîmpla stîngă, provocată de o armă cu care s-a tras din apropiere.

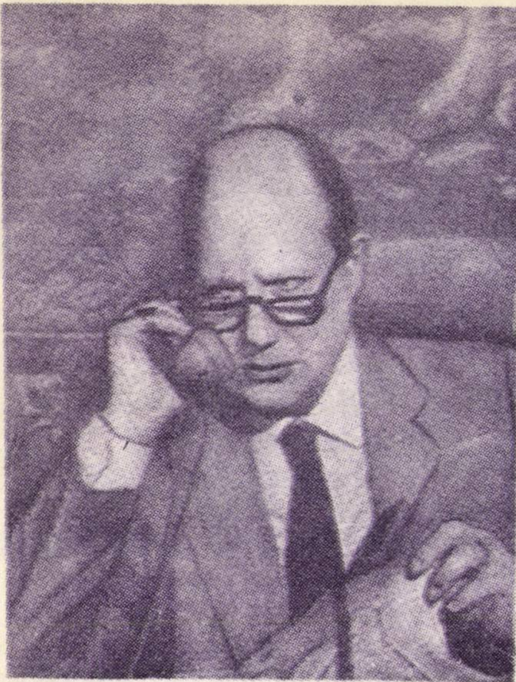

Olga Camastro și Cattani

Cattani observă că asasinul lăsase pistolul pe podea, foarte aproape de mort. Dar pînă să-și poată face o imagine despre cele întîmplate trebui să se concentreze asupra unei situații noi, la limită: își făcură apariția două mașini ale poliției...
Auzind ordinul „mîinile sus!" Cattani înțelese despre ce este vorba. Nu dăduse atenția cuvenită situației. Polițiștii nu-l cunoșteau, ei nu-l știau nici pe șeful lui. Judecătorul de instrucție era și el nou, venise de la Palermo și nu avea nici cea mai vagă idee despre cele ce se ascundeau în spatele evenimentelor de la Trapani.
— Îl urați pe Ravanusa, nu-i așa? îl întrebă acesta pe comisar. L-ați învinuit că el împreună cu Terrasini a dat ordinul pentru răpirea fiicei dv. Recunoașteți că acesta poate fi un motiv serios pentru a-i ucide?
— Ce v-aș putea răspunde la toate astea?
Cattani era suspect de crimă.

☆

În închisoare vestea despre arestarea lui Cattani se răspîndi ca fulgerul. Condamnații care ajunseseră după gratii din cauza lui Cattani abia așteptau să se răzbune. Un anume Fiorito, condamnat pentru comerț cu droguri, tăbărî într-o noapte asupra lui și-i „aranjă" puțin fața. A doua zi, la rond, Fiorito îl atacă din nou, de data asta cu coada unei linguri.
Cattani înțelese că viața îi era în pericol. Trebuia să găsească o soluție. Vorbi cu un supraveghetor spunîndu-i că trebuie să-i comunice ceva contesei Camastro și-i promisese un milion de lire pentru acest serviciu.
Contesa se înspăimîntă cînd auzi în ce situație ajunsese Cattani și-i promise că va face tot ce i-a cerut: să sune la un anumit număr de telefon. Adică la numărul particular al lui Cannito de la Roma. Primind legătura, contesa spuse fără să se prezinte:
— Prietenul întemnițat în Sicilia are nevoie de ajutor. Vrea să vorbească cu dv. Este impor-

Cannito (actorul Jacques Doqmine)

tant şi pentru dv. Ştie că procurorul asasinat la Roma dorea să discute cu dv. Prietenul ştie să tacă şi aşteaptă o dovadă de prietenie din partea dv.

Şi închise fără să aştepte răspunsul.

Şeful cel mare de la „Z" se grăbi spre Trapani. Cattani îi spuse :

— Nu vreau decît să trăiesc în linişte. Dacă îmi mai păstraţi o fărîmă de prietenie, ajutaţi-mă să fiu pus în libertate. Fiica mea este moartă, nu mai am pe nimeni. Am să dispar repede...

— Dragă băiete, spuse Cannito, te iubesc sincer, te poţi bizui pe mine.

— Mă dau pe mîna dv.

Hotărîrea lui Cannito sună : îl iei ca apărător pe Terrasini !

Cattani fu zguduit. Să se dea pe mîna celui pe care îl suspecta a fi pus la cale răpirea fiicei sale ? N-avea de ales.

— Îndată ce-ţi dau drumul, vii la mine, la Roma, spuse Cannito îmbrăţişîndu-l.

A doua zi discută cu Terrasini problemele legate de apărare. Avocatul îi spuse :

— Nu numai că sînt convins de nevinovăţia dumitale dar am şi dovezi contra ei. Spuneaţi că l-aţi găsit pe Ravanusa mort şi că în vilă nu se afla nimeni aşa că nimeni nu v-a văzut intrînd.

— Exact aşa.

— Numai că nu-i tocmai aşa, spuse Terrasini. Eu ştiu că valetul lui Ravanusa s-a întors după o absenţă de o jumătate de oră şi l-a găsit mort pe stăpînul său. A ieşit în fugă afară şi atunci v-a văzut pe dv. coborînd dintr-un taxi.

— Omul acela este diavolul gol, gîndi Cattani. Totul nu-i decît o înscenare. Mai întîi am fost atras în capcană cu ajutorul cameristului, iar acum mărturia lui mă apără.

Terrasini continuă :

— Vedeţi cît de simple pot fi, uneori, lucrurile ? Ajunge să găseşti cheia şi ieşirea din situaţie este gata. Fără teamă, domnule comisar.

Înainte de a părăsi oraşul Cattani se duse să-şi ia rămas bun de la contesa Camastro.

— Am venit la dv., în Sud, cu convingerea că voi putea face o treabă bună. Acum am învăţat pe propria-mi piele că aici trebuie acţionat cît mai încet...

Se uită în grădină la un palmier imens, dar simţea că femeia nu-l slăbea din ochi. Se purtase faţă de ea cu nerecunoştinţă, o suspectase, iar ea îi trecea totul cu vederea. Văzuse doar o singură faţă a ei — lăcomia, şiretenia, intrigăria. Dar toate astea nu erau decît o mască în spatele căreia se ascundea un om însingurat şi disperat.

Contesa se apropie de el, îi puse mîna pe umăr şi-i mîngîie părul. Cattani simţi parfumul şi se întoarse. O luă în braţe şi o sărută.

Cattani se duse la Roma la începutul verii. Caravanele de turişti americani şi japonezi se încrucişau pe străzile din centrul oraşului. Cattani se duse direct la biroul lui Cannito. Chiar la intrare îl întîlni pe Ferretti. Făcură amîndoi pe indiferenţii, fără să lase să se vadă că se cunoşteau.

Cannito îl felicită, apoi îi spuse că începînd cu ziua respectivă Cattani poate fi liniştit, că nu i se va întîmpla nimic.

— Vei lucra la mine, n-o să mai intri la ananghie.

— Credeţi că v-aş putea fi de folos în vreun fel ? întrebă Cattani cu glas nesigur.

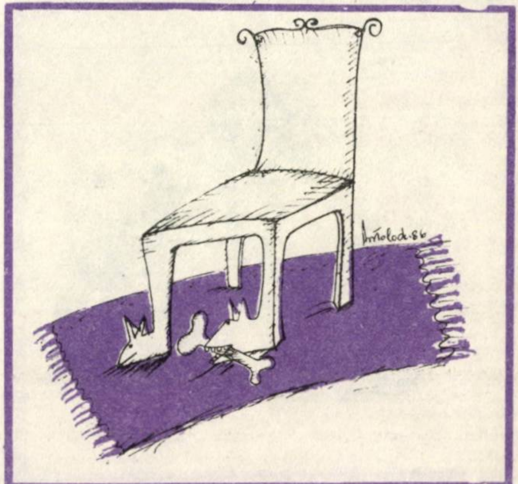
— Bine-nţeles, spuse Cannito zîmbind. Îţi găsesc la secretariat un loc cu misiune specială. Capul sus, băiete, începe o nouă viaţă, îi spuse apoi la despărţire bătîndu-l pe umăr.

Cattani merse apoi de-alungul Tibrului cercetînd în oglinda retrovizoare dacă nu este urmărit. Opri lîngă o cabină telefonică şi formă numărul lui Ferretti.

— Oferta dv. mai este valabilă ?

— Da, mai mult ca înainte.

Cattani ascultă instrucţiunile apoi puse receptorul în furcă. Găsi cu mare greutate un loc pentru parcare. Intră într-un magazin cu obiec-

te electrice. Doamnei care îi deschise îi spuse că are o întîlnire. Femeia apăsă pe butonul telefonului aflat sub tejghea ; cînd se aprinse becul roşu îi dădu voie lui Cattani să treacă în spate şi-i deschise o uşă mascată cu o draperie. Ajunse într-un depozit cu frigidere şi televizoare. De pe culoar îl privea Ferretti.

— Cum se face că te-ai hotărît aşa, dintr-odată ? îl întrebă Ferretti.

— Cînd am dat mîna cu Cannito am simţit că mi se întoarce stomacul pe dos pentru că devenisem complicele asasinilor fiicei mele, zise Cattani. Vreau să-i distrug !

— Sînt capabili de orice, remarcă Ferretti.

Cattani se sprijini de un frigider.

— Lucrurile sînt mai rele decît vă închipuiţi. Prin intermediul lui Terrasini, Cannito este legat direct de mafia.

— Eşti sigur de asta ? întrebă Ferretti privindu-l cu neîncredere.

— Eu însumi sînt o dovadă, spuse comisarul zîmbind. Dacă mă aflu acum în viaţă, o datorez legăturilor lui cu mafia.

Ferretti se întîlnea cu Cattani numai în depozit. Odată îl întrebă dacă Cannito şi-a ţinut promisiunea de a-l lua la el în secţie.

— Pînă acum nu m-a sunat, credeţi că e cazul să-l sun eu ?

— Nu, îl întrerupse Ferretti. I s-ar părea suspect, n-ai idee cît este de neîncrezător în oameni. Probabil că aşteaptă o dovadă palpabilă că eşti de partea lui.

— La vreun serviciu prietenesc, spuse Cattani. Cred că ştiu care ar putea fi acesta.

☆

A doua zi se întoarse la Trapani. În oraşul acesta vechi de la malul mării învăţase să mintă, să ia închipuirea drept realitate. Acum venise clipa examenului.

Se duse la biroul judecătorului de instrucţie care îi pusese cătuşele şi-i spuse că vrea să facă o nouă declaraţie.

— Ştiţi, cînd am depus mărturie în faţa doctorului Bordonaro eram într-o stare psihică deosebită. Încercaţi să mă înţelegeţi, mi-au răpit fata şi au violat-o. Acum îmi sînt toate limpezi în cap şi trebuie să recunosc că unele din afirmaţiile de atunci nu corespund adevărului.

— Faceţi foarte bine, ca un adevărat slujitor al dreptăţii.

— Am considerat de datoria mea să îndrept acum declaraţia pentru că ea se referă la reputaţia unor oameni cinstiţi.

Jură că domnul Cannito nu s-a opus niciodată încercărilor lui de a efectua cercetările, că l-a suspectat pe nedrept pe Terrasini, că Bordonaro nu s-a întîlnit niciodată cu el înainte de a pleca la Roma.

☆

După ce se despărţi de judecătorul de instrucţie, Cattani telefonă contesei Camastro. Aceasta trimise o maşină pentru a-l duce la căsuţa ei de la o margine de sat.

— Aici este raiul meu, spuse. Aici m-am născut, pe copacii ăştia m-am căţărat, din vîrvul lor priveam în depărtare marea.

Îi dedică întreaga seară fericită că, în sfîrşit, se poate da alesului inimii ei.

— De mii de ori am visat că ne îmbrăţişăm aşa cum ne îmbrăţişăm acum. Dar tu te-ai ferit de fiecare dată.

După cină, cînd se aşezară pe pat, ea îi spuse :

— Ştiu de ce ai venit acum.

— Cine ţi-a spus, Terrasini ?

— Da.

— Judecătorul ăsta are, desigur, fir direct, îl tachină contesa. Cînd ai să înţelegi că aici este cu totul altfel...

— Nu numai aici, să nu crezi. Molima se întinde peste tot.

— Fie cum vrei, aici toţi sînt mulţumiţi de tine.

— Dar tu ?

— Eu nu mă preocup de astfel de lucruri, zise ea, jucîndu-i-se prin păr.

ntr-o după amiază bătu la uşa de culoare roşie a unei case cu acoperiş în formă de şa. Inima îi bătea să-i sară din piept, iar zgomotul cheii în broască făcu ca nervozitatea să-i ajungă la maximum. În prag apăru Elsa. Primul ei impuls fu să închidă uşa la loc, după aceea se dădu la o parte.

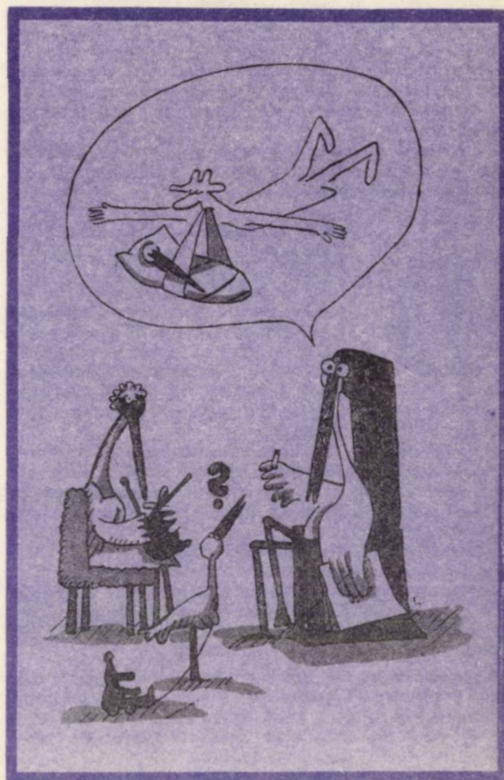
— Intră.

Pregăti un ceai cu biscuiţi şi se aşezară în sufragerie : două fotolii, televizor, masa, un cămin într-unul din colţuri.

— Deci nu te-ai dus să locuieşti cu părinţii, spuse Cattani.

— Nu, răspunse Elsa, am închiriat această casă de la o mătuşă.

Cîteva clipe rămaseră tăcuţi, parcă n-ar fi avut despre ce discuta. Elsa fu cea care frînse liniştea.

— Mi-am găsit ceva de lucru la o bibliotecă. Dar tu ?

— Ar trebui să încep să lucrez la Roma, dar încă nu știu precis.

— De ce ai venit ? îl întrebă Elsa după ce își bău ceaiul.

— Am adus niște lucruri de ale tale și de-ale Paolei. Cred că e mai corect să rămînă la tine, spuse Cattani. După care întrebă :

— Ai face ceva pentru mine ?

— Desigur.

— Atunci du-mă și pe mine la cimitir, aș vrea să mă uit la fotografia Paolei.

Orașul francez Evian arăta superb la sfîrșitul sezonului, era încărcat de o mulțime de flori în vaze și în straturi multicolore. Din fotografie, chipul fetiței privea cu ochi plini de lumină...

☆

La Roma, șeful secției din serviciul secret îl sună pe Cattani și îi spuse :

— Apreciez în cel mai înalt grad gestul tău de prietenie. Cu atît mai mult cu cît nimeni nu ți-a cerut-o.

Il invită la sfîrșitul săptămînii la vila sa de la țară, undeva pe dealurile din Umbria. Îl întîmpină soția lui Cannito, care, după cîteva cuvinte de bun venit, îl rugă pe Cattani să-l facă pe soțul ei să înțeleagă că Italia poate merge înainte și fără el.

— Dar ar putea să meargă într-o direcție greșită, draga mea, spuse Cannito cu glas drăgăstos. Nici n-am apucat să-ți spun că prietenul Cattani o să-mi fie foarte aproape, are un loc în secretariatul meu.

— Adevărat ? făcu doamna Cannito foarte emoționată. Sebastiano are nevoie de oameni de încredere, de nădejde. Eu îi știu pe colegii lui, dar nu sînt ei oamenii care să-mi placă mie. În afară de domnul Ferretti, ăsta-i om de treabă. Dar cînd îți vei lua în primire noul post ?

Cattani nu știu ce să răspundă, dar îl salvă Cannito :

— El nici nu știe, am vrut să-i fac o surpriză. Dar tu ce ai pregătit pentru sărbătorirea întoarcerii fiului rătăcitor ?

După Ravanusa, gruparea lui Terrasini avea un nou om la bancă, pe Nicola Sorbi, un sicilian stabilit la Roma. În fața vilei lui de pe Via Appia opri într-o dimineață un Mercedes pipărat. Din el coborî Cannito, Terrasini și Laudeo. Stăpînul vilei îi invită cu multă condescendență in salon. Dinspre piscină se auzeau glasuri melodioase de fete.

— Trebuie să vă comunic, începu Terrasini, că prietenul Carrisi va veni din America în cel mai scurt timp. Are de gînd să investească în Italia o sumă frumușică și ar vrea să vorbească personal cu noi.

Laudeo se întoarse către Sorbi.

— Cum am putea realiza acest lucru ?

— Banii vin din Statele Unite prin Elveția. Vor fi puși pe numele unui om din finanțe care îmi este prieten. După care, prin intermediul băncii mele vor fi aduși în Italia.

Laudeo crezu că între prieteni se poate vorbi fără ocolișuri și aduse în discuție și problema „spălării" banilor, a celor care au plecat din Italia și care tot acolo se întorc. Explicația nu-i plăcu lui Sorbi, de aceea spuse :

— Este vorba despre mijloace externe de a găsi o firmă de a-i spori. Dacă vor fi investiți pe piața noastră, asta înseamnă perspective minunate.

— Prietenul Carrisi are interese în primul rind în industria electronică pentru că ea are aplicații în domeniul militar.

— De ce este nevoie pentru început ? întrebă Laudeo.

— De terenuri corespunzătoare și de conturi, după care va avea nevoie de acoperire politică.

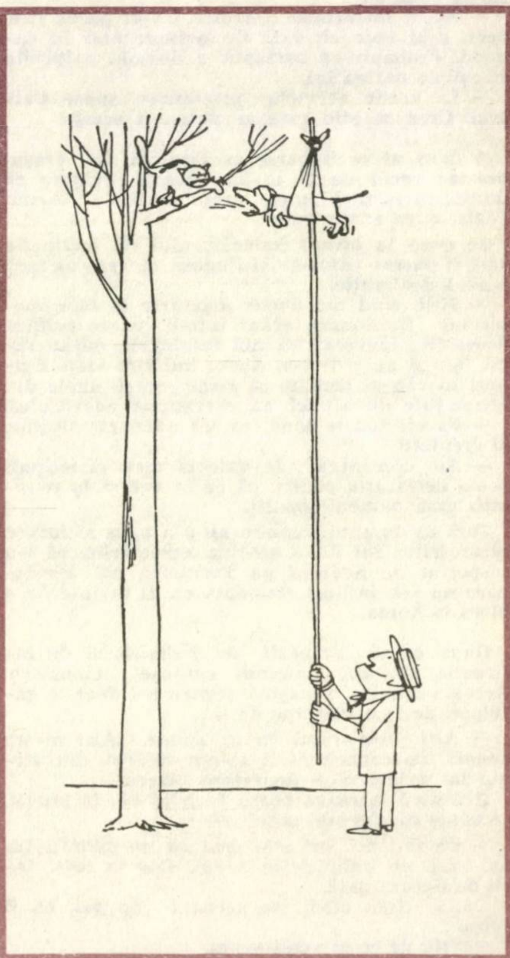
— Prietenul Carrisi este învățat să lucreze repede ca americanii. Nu suportă tergiversarea, completă Cattani.

Cannito atrase atenția că dată fiind poziția lui, el ar merge cu Carrisi pe cale particulară. În opoziție cu el, Laudeo, se oferi să-i facă o primire triumfală în presa sa.

Terrasini se simți obligat să sublinieze că prietenul Carrisi este împotriva publicității.

— Pînă la momentul oportun ar trebui să mobilizăm presa pentru ca proiectul să fie primit așa cum se cuvine.

Laudeo se strădui să explice influența Societății sale asupra mijloacelor de informare în masă.

— Am în mînă presa cea mai calificată. Este suficient să dau ordin şi jurnaliştii vor fi la dispoziţia noastră.

La vreo două sute de metri de locul unde avea loc întîlnirea era cineva care pîndea. Individul avînd în mînă un teleobiectiv începu să facă fotografie după fotografie.

☆

Italo-americanul sosi într-adevăr peste cîteva zile. Frank Carrisi să tot fi avut cincizeci de ani, cu privire încrîncenată şi faţă rotundă. Păşea cu atîta aroganţă încît toţi se dădeau la o parte din faţa lui.

Îl întîmpinară Terrasini şi Sorbi apoi, după oarecare vreme, din furnicarul de pe aeroport apăru şi contesa Olga Camastro.

— Iertaţi-mă, spuse ea, dar transportul în oraşul ăsta este pur şi simplu cumplit. Sînt contesa Camastro şi, printre altele, am o firmă de construcţii.

— Cristoase Dumnezeule, Terrasini, dumneata lucrezi cu femei ?! făcu Carrisi.

— Contesa este mai bună ca un bărbat, ripostă avocatul în timp ce Olga îl măsura pe american. Nu sînteţi în pas cu vremea, mister Carrisi, dispreţul faţă de femei a ieşit demult din uz.

— O.K., O.K., spuse Carrisi. Care va să zică dv. vă ocupaţi de construcţii. O să vreţi să construiţi şi pentru mine...

— Sper, dacă îmi veţi acorda încredere, spuse Olga într-o engleză perfectă.

Plecară la vila lui Sorbi. Îşi făcură apariţia şi Laudeo şi Cannito. Începură să discute că tipul de întreprindere pe care îl vrea americanul ar putea trezi o rezistenţă înverşunată. De aceea se impunea să-i cîştige pe oamenii politici.

— Să lăsăm politica, noi facem afaceri.

— Dacă-mi pemiteţi, în cazul unei operaţiuni vaste, aşa cum e aceasta, nu putem neglija aspectul politic, spuse Sorbi. Cu cît vă gîndiţi mai profund la complexitatea situaţiei din Italia, cu atît o să-mi daţi dreptate că vă oferim o colaborare foarte avantajoasă.

Începutul de mirare de pe chipul lui Carrisi se transformă în iritare. Trase vîrtos din pipă. „Italieni afurisiţi", îşi zise în gînd. Ura vorbele, era obişnuit să trateze cu oameni cu care cădea repede de acord. Despre anumite lucruri trebuie să se discute cît mai puţin.

— Cam la cît se ridică valoarea sprijinului vostru politic ? întrebă el.

Laudeo nu era obişnuit cu întrebări atît de abrupte, de aceea se uită la ceilalţi înainte de a răspunde.

— Cheltuielile totale pentru ca afacerea să reuşească vor atinge cincisprezece procente din suma investită.

— La toţi dracii ! făcu Carrisi.

Laudeo îşi linse buzele.

— În al doilea rînd, fără sprijinul nostru nu aveţi şanse de reuşită.

— În Italia, îi luă Sorbi cuvîntul, situaţia este de aşa natură încît dacă nu cîştigi sprijin corespunzător pentru planurile tale, nici nu rentează să începi o acţiune. Cele cincisprezece procente vă garantează liniştea şi succesul.

Începură din nou să vorbească unul după altul. Carrisi prinse pipa ca pe o armă, nedîndu-şi seama care dintre ei vorbea.

— Deocamdată, domnilor, rămîneţi cu bine... Şi-i lăsă pe toţi fără respiraţie.

Terrasini încercă apoi să-l calmeze pe Carrisi.

— Sînt oameni influenţi, Societatea lui Laudeo are degete lungi, înfipte peste tot.

— Or fi, dar cele cincisprezece procente sînt exagerate. Sînt mult umflate, nu suport, zise el. Ce-ar fi dacă am lăsa totul pe seama sicilienilor ? Poate ne-am înţelege mai bine.

— Mie chestia asta mi se pare genială, spuse Terrasini.

Înainte de a se întoarce acasă avocatul îl vizită pe Cattani.

— Am ţinut să te salut şi să te întreb dacă pot conta pe colaborarea dumitale.

— Da, dar aş fi mîhnit dacă o să vă convingeţi că m-aţi supraapreciat.

— Glumeşti, spuse Terrasini încet. Unde lucrezi acum ?

— Urmează să intru în secretariatul lui Cannito.

— Felicitări. Şi mai vorbeşti de supraapreciere ! Într-un loc ca ăsta se poate avansa rapid. Cannito are capul plin de griji, uită adesea, pe cîtă vreme dumneata... Înţelegi ? Dar lucrul cel mai bun ar fi ca el să nu afle despre discuţia noastră.

Cu ocazia vizitei lui Cannito, Cattani se întîlni cu Laudeo, care îi spuse că ar fi bucuros să se întîlnească mai des în viitor, să aibă contacte mai strînse. Fapt este că a fost primit cu cea mai înaltă cordialitate în Societatea lui Laudeo.

— Fii atent la Ferretti, Corrado, îi spuse Cannito. Este cel mai şiret dintre toţi oamenii mei şi în el cred cel mai mult.

„Mai poate avea încredere în cineva ? Doar sînt toţi făcuţi din acelaşi aluat", îşi zise în gînd Cattani, care arăta ca un naufragiat.

Întorcîndu-se acasă, Cattani începu să-şi facă geamantanul. La un moment dat renunţă şi începu să se plimbe de colo-colo. În cele din urmă formă numărul lui Ferretti.

— Aş vrea să contramandez întîlnirea noastră de duminică, trebuie să plec undeva.

— Atunci să ne vedem mai devreme.

— Nu, ezită Cattani. Cred că nu mai este nevoie.

— Asta ce vrea să însemne ? Cînd vă întoar-

ceţi ? Luni trebuie să începeţi să lucraţi la Cannito.

Cattani închise pentru că tocmai bătea cineva la uşă. Era Olga aprinsă toată la faţă.

— Nu mă aşteptai, nu-i aşa ? Dar ce faci, pleci undeva ? întrebă ea surprinsă privind spre geamantanul deschis.

— Trenul pleacă la miezul nopţii. Acum sînt bucuros să te văd, spuse Cattani. Dar cum se face că ai apărut aşa, pe nepusă masă ?

— Mi s-a făcut dor de tine, de aceea mi-am zis să-ţi fac o surpriză, zise ea luîndu-i mîna între palmele ei şi strîngîndu-i-o tare.

— Ai venit într-un moment cînd nu-mi văd capul de treburi.

— Dar eu mă aflu aici tocmai pentru a fi alături de tine nu numai la bucurie, dar şi la greu, zise Olga aprinzîndu-şi o ţigară. Trase de cîteva ori vîrtos din ea, apoi continuă : Iar tu mă alungi, parcă ţi-aş fi duşmancă. Ce Dumnezeu, ţi-am făcut eu probleme vreodată ?! Ştii bine că nu. Am vrut pur şi simplu să fiu cu tine atunci cînd mi se iveşte prilejul. Îmi este deajuns să te văd, iar tu strici pînă şi aceste clipe rare. Pentru tine ele nu au nici o importanţă.

Nu aşteptă răspuns şi ieşi repede. El o ajunse tocmai în momentul cînd era gata să se urce într-un taxi.

— Nu poţi pleca aşa, tu trebuie să mă înţelegi.

— Dar eu te înţeleg, spuse ea luînd din nou rolul omului de afaceri. Al omului care nu cunoaşte nici un fel de sentimentalism. Data viitoare o să fie mai bine, spuse.

Taxiul plecă, iar Cattani îl conduse cu privirea. Îşi aprinse apoi o ţigară şi porni pe trotuar. Cineva se izbi de el iar Cattani îl privi cu ură.

☆

Pe partea cealaltă a străzii, din aceeaşi direcţie, venea un individ tînăr îmbrăcat elegant. Îl observă pe Cattani oprindu-se nehotărît la intrarea unei cafenele unde se dansa. Intră apoi după el într-un local de unde se auzea un pian. Comandă gin şi un tonic. Lîngă el îşi făcu apariţia o fetişcană.

— Ai fi în stare să-mi oferi ceva de băut ?

— Comandă ce vrei, răspunse Cattani fără să se uite la ea.

Fata se trase lîngă el şi începu să se gudure. Parfumul ei greu îi repugnă lui Cattani. Fata observă acest lucru şi-i zise :

— Dacă ai de gînd să te mai strîmbi mult, eu îmi văd liniştită de drumul meu...

Într-un colţ al încăperii, de unde Cattani putea fi văzut foarte bine, stătea un individ care-l urmărise încă de pe stradă. Acesta se ridică şi se duse la cabina telefonică.

— Da, sînt cu el, spuse, după care dictă adresa cafenelei.

— N-ai chef de vorbă, nu-i aşa ? îl întrebă fata. Nu vrei să dansăm ? Ce-ai spune dacă ţi-aş zice că vreau să mergem la mine acasă ? Ei ?!

Cattani se uită în sfîrşit la ea, îi văzu faţa măslinie şi frumoasă şi o întrebă cum o cheamă. Îi răspunse că Laureta şi începu să-i mîngiie mîna privindu-l cu admiraţie. Faţa lui Cattani se schimonosi de durere.

— Pentru Dumnezeu, ţi-e rău ? întrebă ea.

Cattani se ridică fără să se uite la ea. Lîngă masa la care stătuse tînărul îl văzu pe Ferretti. Se apropie de el.

— De ce aţi venit după mine pînă aici ? Ce vreţi de la mine ? întrebă el.

Ferretti se întoarse spre colaboratorul său.

— Togadi ! spuse Ferretti.

Tînărul dispăru ca o umbră.

— Ascultă-mă bine, îi spuse Ferretti cu dinţii aproape strînşi. Dumneata ştii prea multe, ai mers atît de departe, că nu mai ai cum să dai înapoi. Dacă refuzi să colaborezi cu noi viaţa dumitale atîrnă de un fir de păr...

— Asta vrea să fie o ameninţare ?

— Nu, doar o explicaţie realistă. Dacă ai de gînd să fugi să ştii că ai să te afli tot timpul pe o mină migratoare, care poate exploda oricînd, cu urmări neprevăzute. Nimeni, nici eu, nici colaboratorii mei nu putem permite să te mişti liber cu grămada de informaţii pe care le deţii. Fii sigur că o să te ucidă careva.

Ieşiră din cafenea.

„Parcă m-aş afla într-un curent care mă trage la fund, gîndi Cattani. Fals, joc cu două feţe. În întîmplările astea nici nu mai ştiu de ce parte mă aflu... Nu pot iubi totuşi o femeie numai pentru a obţine nişte informaţii despre adversari. Nu-i pot zîmbi lui Cannito şi, în acelaşi timp, să pîndesc clipa prielnică pentru a-i sări în spate. Nu pot nici să-l măgulesc pe Terrasini, iar pe de altă parte să mă pregătesc pentru a-l distruge."

— Pe scurt, fără anumite lucruri nu se poate, spuse Ferretti. Intru în Societatea lui Laudeo pentru a putea controla mai bine activitatea adversarului. Dumneata eşti un om deschis şi cinstit, dar ca toţi moraliştii, vezi lucrurile fie numai în negru, fie numai în alb, fără nuanţe între cele două culori extreme. Eu, în numele scopului pe care mi l-am propus, sînt gata să fac şi compromisuri.

Întorcîndu-se acasă Cattani îşi despachetă geamantanul. Se întinse pe pat încercînd ca prin somn să-şi refacă forţele sufleteşti pierdute. Dar, pînă a apuca să închidă ochii, trebui să vorbească din nou cu Elsa. Îi telefona din Franţa emoţionată că găsise un caiet de şcoală al Paolei.

— Pe una din pagini este un desen, noi toţi

trei împreună. Nu m-am putut abţine, m-a podidit plînsul...

— Elsa, Elsa, oftă Corrado. Sîntem condamnaţi să ne trăim viaţa în felul acesta, Crede-mă, acum este tocmai momentul să mă gîndesc la clipele noastre cele mai frumoase... Pune-mi şi mie deoparte caietul, mi-ar face mare plăcere să-l văd.

— Tu ştii, Corrado, că aşa voi face.

— Am făcut o grămadă de prostii, spuse el cu glas nesigur. Abia cînd se află la greu, omul îşi dă seama ce a pierdut.

— Poate acum o să fim mai înţelepţi.

— Nu-i chiar aşa uşor, Elsa. Nu-i chiar atît de uşor.

înd Cattani intră ın secţia Z a Serviciului secret, Cannito îl primi cu oarecare pompă. Prima remarcă o făcu la adresa lui Terrasini.

— Te-a sunat ?

— Nu, răspunse Cattani.

— Atunci îl suni, propuse Cannito. Miercuri are loc o recepţie la unul din hotelurile de pe Via Aurelia. Terrasini şi prietenii săi vor să facă public cu acest prilej ambiţiosul lor proiect.

La recepţie, printre ceilalţi, Cattani o zări pe Olga. Elegantă, acoperită de bijuterii, părea o prinţesă din poveste. Îl zări şi ea. În primele clipe ea se prefăcu indiferentă, dar nu-şi putu reţine multă vreme zîmbetul pe care i-l trimise în cele din urmă. Făcură pace. De fapt, dragostea trăieşte din astfel de fleacuri.

Terrasini le explică celor de faţă grandoarea proiectului.

— În Sicilia va apare astfel un fantastic oraş al electronicii, spuse el. „Sicilian Valley în Italia".

Reprezentanţii presei reacţionară catastrofal de rigid la planul lui Terrasini. Aceştia începură să-i pună întrebări provocatoare, dorind să ştie dacă la construcţia acestui obiectiv industrial îşi va avea şi mafia partea ei de contribuţie, dacă fondurile venite din America sînt ale Cosei Nostra, dacă Frank Carrisi a fost cercetat în Statele Unite pentru activităţi promafiote. La sfîrşit, Terrasini îl luă pe Cattani de braţ şi-i spuse :

— I-au plătit pe ziarişti şi i-au asmuţit împotriva noastră. Buuun, dacă vor război, îl vor avea.

upola lui Michelangelo se contura încă limpede în lumina razelor soarelui gata să apună în momentul cînd Cattani auzi soneria. Comisarul se afla sub duş şi numai la al doilea apel al soneriei îşi puse halatul.

— O clipă, imediat.

Era Olga. Îi venea foarte bine aşa cum stătea cu mîna în şold, în faţa uşii. Primul care zîmbi fu Cattani. Olga îl îmbrăţişă.

— De data asta e mai bine, remarcă ea.

Cattani încercă să o sărute, dar Olga se trase puţin înapoi.

— Aşteaptă, am pentru tine o surpriză frumoasă.

Un taxi îi duse în centrul oraşului, lîngă Coloseum, la sediul E.U.A., la ultima scară a unei case îmbrăcată în verde. Scoase din poşetă o legătură de chei, descuie uşa şi-l pofti să intre.

— Care dintre prietenii tăi ştie de această locuinţă ? întrebă Cattani.

— Nici unul, spuse Olga. Doar noi doi. Abia ieri am cumpărat-o.

— Care va să zică ai de gînd să rămîi mai mult la Roma.

— Cît mai mult cu putinţă.

Se uită la Olga cu admiraţie şi se apropie de ea cu braţele întinse. O îmbrăţişă, dar nu se putu abţine să n-o întrebe :

— Rămîi aici din cauza serviciului ?

— Da, răspunse ea puţin iritată.

— Nu pricep ce se petrece în jurul acestui proiect, zise Cattani. La conferinţa de presă ai fi zis că ziariştii îl vor devora bucăţică cu bucăţică, pentru ca în ziare să apară doar nişte aluzii foarte palide.

— N-au scris aproape nimic, întări Olga. Practic n-au vrut decît să ne arate cîte greutăţi vom avea de învins.

— Bine, dar presa asta cine o conduce ?

— Doar ştii prea bine, Laudeo şi Cannito.

Nu, Cattani nu ştia. Bănuia ceva, dar abia acum lucrurile începeau să i se clarifice. De aceea căută să mai obţină o informaţie.

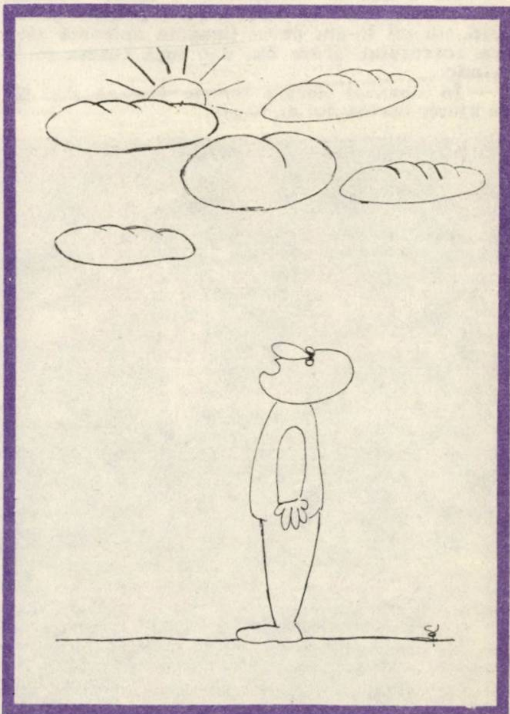
— Dar Terrasini şi Cannito nu sînt de aceeaşi parte ?

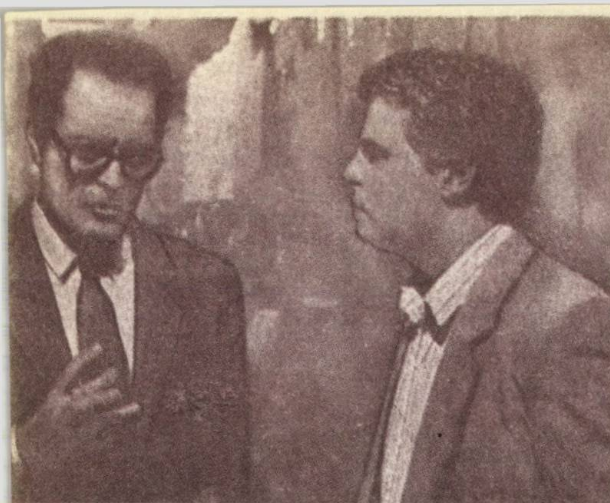
Olga îl privi fix în ochi. I se confirma presupunerea că el nu întreba de dragul întrebării. Cu toate acestea răspunse calmă :

— E-adevărat, în ultima perioadă însă nu s-au mai prea înţeles, dar pe mine acest lucru nu mă interesează. Pe mine nu mă interesează decît ca treburile să meargă bine. Bănuiesc că nu-i vei spune toate acestea prietenului tău Cannito, sfîrşi Olga pe jumătate în glumă, pe jumătate serios.

— Te temi că am să trădez, spuse el fără să se simtă în cea mai bună postură.

La următoarea întîlnire Cattani şi Ferrett discutară despre şedinţa lui Cannito şi Laude

Cattani și Ferretti

cu grupul siciliano-american Terrasini — Carrisi.

— Nu se poate fără război, spuse Ferretti. Țelul nostru este să turnăm asupra fiecărei părți atîta otravă încît să le dăuneze adversarilor fără ca aceștia să bage de seamă.

După scandalul de la conferința de presă Laudeo și Cannito fură invitați la vila lui Sorbi.

— N-o să ne lăsăm șantajați de nimeni ! urlă Carrisi. Cu atît mai puțin de voi, paraziților !

Martoră a acestei scene neplăcute fu și Olga. Ea îi povesti toate acestea lui Cattani în timp ce-i oferea spaghetti făcute de mînuța ei.

— Au o aromă amețitoare, o lăudă Cattani. Ca bucătăreasă te văd acum pentru prima dată, nu mi te-am putut imagina aplecată asupra aragazului, acum îmi dau însă seama că te prinde.

— În sinea ei fiecare femeie visează să-i fie de ajutor bărbatului ei, spuse.

— Și cum s-a terminat ședința boșilor ? Îl mîngîie în timp ce el îi săruta mîna.

— Cu o încăierare. Americanul s-a repezit la Cannito și Laudeo pe care i-a mai făcut odată șantajiști.

— Amuzant, spuse Cattani rîzînd.

— Să nu te mire nimic, zise Olga. Cei doi vor cincisprezece procente din întreaga afacere, iar Carrisi nu vrea să le dea nici un sfanț.

Războiul între cele două grupări tocmai izbucnise. Terrasini și Carrisi îl angajaseră pe un anume Maurilli, ziarist specializat în a face publice materiale compromițătoare despre diferite personalități. I-au dat lui sarcina de a fabrica un material potrivit căruia Cannito ar fi fost amestecat, cu ani în urmă, într-un scandal. Cattani fu cel care îi dăduse materialul lui Terrasini.

Vă amintiți de individul cu teleobiectivul care controla vila lui Sorbi fotografiindu-i pe toți cei care intrau și ieșeau. Într-una din nopți omul acesta a fost ucis, asupra lui găsindu-se o legitimație emisă de Serviciul secret. Era agentul care, din ordinul lui Ferretti, îl urmărea pe Cannito. La birou, Ferretti îi spuse lui Cattani :

— S-a făcut, acum începe infernul.

— Cine ți-a permis să supraveghezi vila lui Sorbi ? avea să țipe mai tîrziu Cannito, ca scos din minți, la Ferretti. Bănuiesc că ai avut motive serioase s-o faci !

— Motive foarte serioase, i-o întoarce Ferretti cu glas de gheață.

— Aș putea să le știu și eu ?

— Nu.

— Cu alte cuvinte îți ascunzi activitatea în fața mea. Asta-i ceva nemaiauzit ! spuse Cannito aplecîndu-se peste scaun ca un cîine care vrea să scape de lanț.

Pe masă se aflau primele fotografii făcute de Maurilli.

— Porcăria asta este munca ta, nu-i așa ?

În timpul acesta Cattani și Olga Camastro se

Maurilli (în centru)

Sfirşitul lui Feretti

găseau la un salon de modă unde contesa probă citeva modele noi. Cattani stătea ca pe spini, cu toate că îi dăduse lui Ferretti numărul de telefon al casei de mode pentru cazul că ar fi avut nevoie să-i comunice ceva foarte important. Telefonul chiar sună peste cîteva clipe.

— Trebuie să ne vedem imediat, spuse Ferretti. Vii la locuința mea. Da, da, acum!

Grăbindu-se spre casa în care locuia Ferretti, Cattani văzu în fața ei o mulțime agitată. Comisarul înțelese repede. Dădu la o parte cîțiva curioşi şi-l văzu pe Ferretti întins pe trotuar. Fusese călcat de o maşină.

Nu mai rămase nici o clipă locului şi plecă în mare grabă spre depozitul unde se întîlnea cu Ferretti. Ajuns, deschise frigiderul care servea drept seif pentru arhiva pentru care prietenul lui plătise cu viața. Începu să examineze filă cu filă documentele. De cîteva ori i se păru că aude zgomot de paşi şi duse repede mîna după pistolul aşezat pe un birou.

Lucră întreaga noapte pînă împărți documentele în două cutii. De cele mai mari se debarasă repede: le aruncă într-o maşină pentru colectat gunoiul. Cele mai mici — documentele cele mai importante —, le luă cu el, în aceeaşi zi, în Franța.

— Mi-e frică, Elsa, îi spuse el soției. De fiecare dată într-o situație ca asta retrăiesc cutremurul pe care l-am suportat la Aevllino: totul se clătina, zidurile se prăbuşeau. Atunci m-ai luat de mînă şi m-am simțit mai bine. Acum m-a cuprins o frică exact ca atunci. Şi numai tu mă poți ajuta...

Elsa rămase încurcată.

— Ce pot să fac?

— Eşti singurul om de pe lume în care am încredere, spuse. Numai ție îți pot destăinui totul. Amintirea Paolei ne uneşte pentru totdeauna.

— Nu ştiu, oftă Elsa căreia-i bătea vîntul în pînze. Ne-am îndepărtat prea mult unul de altul...

Ar fi vrut să-i spună că, după părerea ei, îşi aparțineau pentru totdeauna unul celuilalt, dar o reținu teama de a nu suferi o nouă deziluzie.

— Duc o luptă infernală, spuse Cattani. Sînt singur. Ultimul prieten pe care l-am avut, mi l-au omorît aseară.

— Eşti şi tu în pericol? întrebă Elsa aplecîndu-se spre el.

Corrado îi privi fața de aproape şi deodată desluşi puzderia de pistrui de pe nas.

— Da, răspunse el. Sînt în pericol, de aceea am venit să îți dau să ascunzi documente foarte importante, zise el în timp ce desfăcea geamantanul. Se referă la Cannito şi la colaboratorii lui. Am la Roma copii după ele. Te rog să le depui la un notar în care ai încredere. Dacă o să mi se întîmple ceva le trimiți la adresa pe care o găseşti în plic.

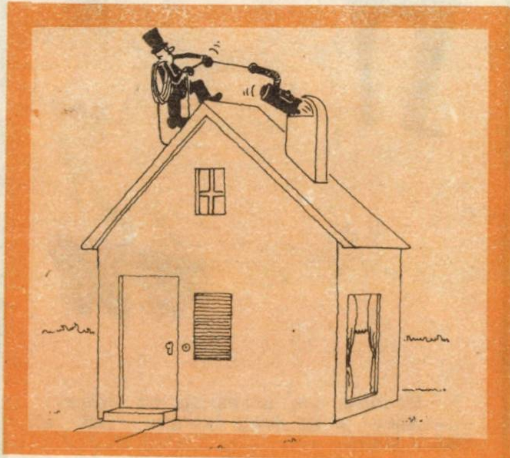
— Dumnezeule! zise Elsa luîndu-şi capul în palme. Dar ce se întîmplă, Corrado?

— Nu te teme, important este ca nimeni să nu te bănuiască. Dacă ai să fii întrebată, răspunzi că nu mai m-ai văzut de la moartea Paolei. Şi nu-mi telefona. Te sun eu. Nu spui decît că nu mă mai poți suferi pentru că trăiesc cu altă femeie.

Elsa îşi aşeză cutia pe genunchi.

— Chiar există o altă femeie?

— Elsa, te rog! Asta-i numai aşa, pentru jocul în care sîntem amestecați.

Cattani îi propune lui Cannito să demisioneze

O parte dintre documente Cattani i le dădu lui Terrasini. Erau materiale care demonstrau că Cannito ajunsese şeful Serviciului secret cu ajutorul Asociaţiei lui Laudeo. Ele se mai refereau la comerţul cu arme în care Cannito îşi avea partea lui, banii fiindu-i depuşi la o bancă din Elveţia.

Terrasini îi dăduse tot materialul lui Maurilli pentru a alcătui cu el o broşură care avea darul de a anunţa că va urma un caiet în care se va face acuzaţia concretă împotriva lui Cannito.

Broşura ajungînd în mîinile şefului Serviciului secret, acesta luă imediat legătura cu Laudeo.

— Porcăria asta trebuie oprită chiar de-ar trebui să mobilizăm întreaga Societate !

— Fiţi liniştit, broşura asta n-o să apară, îl calmă Laudeo. Îl ştia pe Maurilli şi era convins că la mijloc nu putea fi decit el. Îl căută, îi promite marea cu sarea şi-i înfundă în buzunar o legăturică de bancnote. Înspăimîntat de moarte, Maurilli trădă numele tipografiei la care se lucra materialul.

Despre această broşură compromiţătoare Cannito discută şi cu Cattani pe care il invită la vila de la ţară.

Cattani vorbi atît de categoric încît şeful lui rămase surprins.

— Da, pot să vă dau singurul sfat care să vă pună în siguranţă : daţi-vă demisia !

Comisarul vorbi încet, dar cuvintele lui răsunară în urechile lui Cannito ca o sirenă.

— Ce spui ? Să plec ?! Să dau cu piciorul carierei din cauza unor şantajişti ordinari ?! Cum ţi-a putut trece prin cap aşa ceva ?

Cattani îşi împreună braţele pe piept.

— V-aţi putea salva viaţa, aţi putea face ca opinia publică să nu afle despre practicile dv. nu tocmai ortodoxe. Aţi putea asigura liniştea familiei dv....

— Tu crezi că mi-ar putea distruge viaţa ? Crezi că mi-e frică ?

— Numele dv. nu trebuie să se flendurească prin gazete, spuse Cattani mai grav. Trăsăturile i se aspriră. Anonim, aţi putea duce o viaţă tihnită.

Soţia lui Cannito începu să plîngă.

— Dumneata nu-l cunoşti pe Sebastiano, el nu trăieşte decit pentru munca lui. Am căutat să-l conving să se lase de toate astea, dar degeaba.

— Linişteşte-te, draga mea, zise Cannito îmbrăţişîndu-şi soţia. Tu eşti singura care mă înţelegi.

— Rog să fiu iertat, spuse Cattani. Am vorbit ca un prieten adevărat, atîta tot...

Bancherul Sorbi organiză o serată la vila lui împreună cu iubita lui, blonda Ellin.

— Observ că l-ai invitat şi pe Cattani, spuse Ellin.

— A, poliţistul ! A fost ideea lui Terrasini, zicea că putea fi util. Mi-am zis că o să-ţi fac o surpriză.

— Mi se face milă de el cînd îl văd, spuse Ellin strîngînd din buze.

— Doctore, am probleme cu inima.
— Asta o să aveţi întruna atît cît sînteţi tînăr.

Serata se bucură de succes dar în timp ce aceasta era în toi, pe o stradă din centrul Romei luase foc o tipografie. Maurilli, care văzuse nenorocirea, sări într-un taxi și o porni spre vila bancherului pentru a-l înștiința că întreprinderea unde se tipărea broșura împotriva lui Cannito se prefăcuse în scrum.

— Tocmai cînd trebuia să acționăm, tocmai acum ! zise Terrasini.

Lui Maurilli i se păru că în spusele lui Terrasini deslușea o acuzare.

— Cineva a trădat, zise Maurilli încercînd să îndepărteze presupunerea de persoana sa. De la cine ați primit materialul ?

— Cine, în afară de dumneata, știa de tipografie ?

— Nimeni.

— Hm, mormăi Terrasini. Avem fotocopii așa că nu-i nici o problemă...

Maurilli ar fi fost fericit să dispară, dar Terrasini îl reținu.

— Doar n-ai de gînd să dispari ! Trebuie să bei și dumneata un păhărel, iar cînd o să vrei să te duci acasă o să-ți pun o mașină la dispoziție.

Pe sub sprînceană îl urmări pe Maurilli care se îndrepta spre bar.

— Ce părere ai de treaba asta ? îl întrebă Terrasini pe Carrisi.

— Este afurisit de simplu. În afară de noi chestia asta o mai știu numai doi oameni dintre care unul a trădat : fie Maurilli, fie Cattani.

Cattani dansa cu Olga.

— Știai că o să vin și eu la serată ?

— Nu, dar tu m-ai așteptat ?

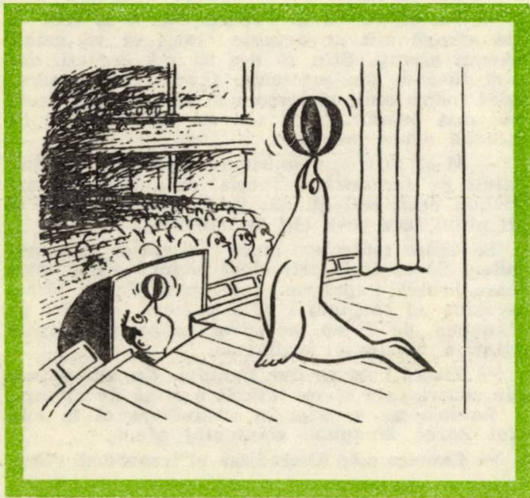
— Îmi place foarte tare cînd ne întîlnim din întîmplare. Asta alungă plictiseala, zise Olga punîndu-i mîna pe umăr. Azi ne aflăm pentru prima dată împreună în societate. E colosal. Nu văd de ce ne-am mai ascunde.

— Cu ce ochi crezi că ne-ar privi oamenii ? Desigur, vor comenta faptul că un semimafiot umblă cu un polițist.

— Crezi ? Și după tine asta ar fi ceva compromițător ?

— Pentru tine, aș zice că da.

Trecuse demult de miezul nopții. Maurilli se suprasaturase de dulciuri, din care se înfruptase fără contenire timp de o jumătate de oră. De el se apropie un tînăr cu figură de cinic, cu papilon și profil ascuțit.

— Doctorul Terrasini mi-a ordonat să vă duc acasă, bine-nțeles dacă și dv. doriți acest lucru.

Maurilli încuviință dînd din cap, avea gura plină. Își linse degetele apoi își șterse bărbia cu un șervețel. Afară se așezară într-un Volvo. Observă că pe bancheta din spate se aflau doi indivizi.

Începură să se împrăștie și ceilalți oaspeți.

Cattani observă silueta lui Terassini care se apropie rău prevestitor.

— Facem un poker ? întrebă el.

— Și da și nu, răspunse comisarul privindu-l mirat.

— Prietenului nostru Carrisi i-ar face plăcere să joace puțin.

— Mulțumesc, dar n-aș vrea să rețin pe nimeni.

— N-o să dureze o veșnicie, spuse avocatul. Am rugat-o și pe contesa Camastro, care a acceptat cu plăcere. Am băgat de seamă că toată seara contesa nu a avut ochi decît pentru dumneata.

— Mîine este duminică, dar, cu toate astea, trebuie să mă scol cu noaptea-n cap.

Maurilli zăcea pe pămînt primind una după alta lovituri de picior. Cu ultimele puteri, înainte de a leșina, spuse : Lau-de-o...

În vilă partida de poker era în toi.

— Două cărți, spuse Cattani.

— Una, interveni Terrasini.

— Două, spuse Carrisi care băuse serios și abia își mai putea ține ochii deschiși.

De afară se auzi scrîșnet de roți de mașină cu frînele acționate brusc. Ciulіră cu toții urechile.

— Cinci sute de mii, ceru contesa.

— Pas, spuse Cattani.

Intră șoferul de pe Volvo cu papillonul puțin într-o parte. Se uită la Terrasini și făcu un semn discret din cap.

Avocatul aruncă cărțile pe masă.

Carrisi făcu la fel, drept pentru care contesa se simți datoare să protesteze împotriva întreruperii bruște a jocului.

— Astea-s tertipuri pentru a...

— Te rog, lui nu-i ardea de poker.

— Aici se petrece ceva în culise. Și chestia

asta a încetat să mă mai amuze, spuse contesa.

— Ai ciştigat sau ai pierdut, domnule comisar? întrebă Sorbi.

— Închipuiţi-vă că am ciştigat.

— Sinteţi într-adevăr un om norocos.

— Ce informaţie aşteptau? întrebă Olga în maşină.

— Nu ştiu precis, dar de ea depinde viaţa mea. Dacă nu mi-ar fi fost favorabilă, nu scăpam cu viaţă! Dar tu ce rol ai jucat în povestea asta?

— Ştii că nu-i suport, dar n-am cum ieşi din combinaţie, zise Olga luîndu-i mîna pe care o duse la buze, sărutindu-i-o. Dacă m-ai iubi cum te iubesc eu am pleca undeva de aici. Şi am fi fericiţi.

fost un individ cu fundul în două luntre, lucra şi pentru Serviciul secret care îl manevra după bunul plac, spuse Cannito la aflarea veştii despre uciderea lui Maurilli.

Şeful secţiei Z era palid. O chemă pe secretară.

— Domnişoară, aş vrea să vorbesc cu Laudeo.

— Îmi pare rău, dar nu-l dau de urmă. La hotel nu este iar la birou nu ştie nimeni de el.

— Încearcă la biroul lui din Milano. Trebuie să-l găseşti cu orice preţ.

Pe adresa lui Cannito sosi un plic mare de culoare verde. Îl pipăi neîncrezător şi cu totul neaşteptat îl cuprinse frica. Înăuntru se găseau nişte fotocopii. De prima era prins un bileţel scris de maşină: „Tipografia a ars dar copiile articolelor le avem. Ţi le trimt în dar. O să găsesc altă tipografie".

Cannito nu mai avu aer, se prinse de spătarul scaunului. Pentru prima dată vedea prăpastia deasupra căreia rămase suspendat. Încercă să-l strige de Cattani.

— L-ai cunoscut pe individul ăsta? întrebă el arătîndu-i articolul despre Maurilli.

— Vag, răspunse Cattani.

Cannito făcea eforturi disperate pentru a nu lăsa să se vadă situaţia în care se afla.

— Uite care-i treaba: m-ar interesa foarte mult să ştiu dacă această crimă are vreo legătură cu tipografia care a ars.

Cattani nu-i răspunse, se uita la şeful lui. Pe de o parte se bucura, pe de alta îi părea rău de situaţia în care se afla.

— Domnule, îi spuse, daţi-vă demisia. Ascultaţi-mă măcar în ceasul al treisprezecelea!

— Dar asta ar însemna sfîrşitul!

— Sfîrşitul a venit oricum, spuse Cattani neiertător. Demisionînd vă salvaţi cel puţin „faţa".

— Dar în ce împrejurări!? Toţi vor spune că eu am pus la cale această crimă, pentru ca broşura să nu poată să apară.

— Această legătură se va face oricum.

Fu informat că de la biroul lui Laudeo s-a comunicat că profesorul este plecat în străinătate. Şi că nimeni nu ştie cînd se va întoarce.

— Înţeleg, spuse şeful secţiei Z. Nu-mi mai face nici o legătură, zise, apoi se întoarse către Cattani. M-au aruncat peste bord. Eu sînt berbecul sacrificat... mai spuse el arborind calmul omului care nu mai are ce pierde. Apoi, arătîndu-i lui Cattani fotocopiile pe care le primise îi spuse: Uită-te la astea.

— Ştiu despre ce este vorba.

— Nu se poate, unde ai văzut porcăria asta?!

— Documentele pe baza cărora au fost scrise articolele eu i le-am dat lui Terrasini, zise Cattani căruia buzele începură să-i tremure.

— Tuuu?! Cum ai putut? De unde le-ai luat?

— Mi le-a dat Ferretti.

— Care va să zică, tu eşti trădătorul!

Cannito întoarse capul. Obosit, greu, încercă să se apropie de fereastră. Îmbătrînise cu zece ani. Repetă:

— Tu, tu, tu...

— Da, eu, confirmă Cattani. Dar n-aş vrea să se ajungă atît de departe încît să vă ucidă. Acum plecaţi. Ştiu că n-o să mă credeţi, dar am făcut-o din prietenie. Cîndva v-am apreciat foarte mult şi doream să fiţi din nou omul de mai demult... Să fiţi cît mai departe de sforile astea murdare.

— M-ai distrus, murmură Cannito privind uluit pe fereastră. Tocmai tu... Tu eşti mai nebun decît ceilalţi, dar nu te cred... Tu nu ai fi putut face ceva atît de năucitor...

Se dădea totdeauna mare cunoscător al oamenilor. Să se fi înşelat chiar acum? Cu o mişcare bruscă împrăştie fotocopiile de pe birou, acestea se răspîndiră prin cameră zburînd pe canapea, pe dulap, pe covor ca nişte crîmpeie dintr-o existenţă spulberată.

— Pleacă! spuse dur Cannito. Eu am nevoie de cineva care să-mi întindă o mînă de ajutor...

Laudeo nu se afla în străinătate ci în vila lui Sorbi. Îi spune stăpînului său:

— Cannito este discreditat, el trebuie să plece.

Artă şi realitate

Societatea mea va găsi un înlocuitor corespunzător.

— Asta-i o poziție bună, spune Sorbi. Acum este tocmai momentul ca Societatea dumitale să-mi creeze condițiile politice cele mai optime. În privința procentelor o să ne înțelegem...

★

Seara, Cannito îi telefonă lui Cattani.

— Vino la mine la un păhărel, trebuie să-ți spun ceva foarte important.

Discutară pe terasă. Luminile mascate de ceață dădeau Romei aspectul unui oraș adormit.

— Dragă Corrado, ai avut dreptate. Demisionez și mă retrag de pe scenă. Am scris o scrisoare... O să-mi aflu, în sfîrșit, liniștea. Dar ce faci, tu nu bei ? Toarnă-ți singur...

Cattani pleca de la Cannito după miezul nopții.

A doua zi cameristul îl găsi pe șeful secției Z lîngă birou, cu o gaură neagră la tîmplă. Pe tăblia biroului mîna lui mai strîngea încă pistolul...

este cîteva zile comisarul se trezi în locuința contesei Camastro.

— Hai, scoală-te, leneșule, spuse ea, dar Cattani continua să stea întins pe pat cătînd în gol. Ce-i cu mutra asta de înmormîntare ? întrebă ea.

— Vezi vreun motiv de veselie ? întrebă el amar.

— Pe cine ți-a căzut paraponul ?

— Pe cei care mi-au otrăvit viața, pe banda aia de criminali fără conștiință, care nu vor decît bani și putere. Au dus-o la groapă pe fiica mea încercînd să mă oprească din drum...

— Și acum ce vrei să faci ? întrebă ea mîngîindu-i mîna. Nu poți să faci nimic, știi bine că sînt puternici și fără scrupule.

Cattani își trase mîna și i se uită Olgăi drept în ochi.

— Tu chiar ai crezut că aș putea deveni aliatul lui Terrasini ? Dacă așa ai crezut, ai făcut o mare greșeală. Știi cine l-a dus pe Cannito la sinucidere ? Eu, eu l-am dus ! Și îi voi împinge pe toți, pe toți !

— Tu ești nebun, spuse Olga îngrozită.

— Au fost doi inși care vroiau să facem ordine. Pe cel de-al doilea l-au ucis. Numai lui m-am destăinuit, lui i-am spus totul, aveam încredere în el.

— I-ai spus și cele aflate de la mine ?

Vasile Crăiță Mândra

Cattani și Laudeo

— Bine-nțeles, doar n-am făcut altceva decît să te interoghez tot timpul.

— Mizerabile ! strigă Olga și izbucni în plîns. Pur și simplu te-ai folosit de mine. Cum ai putut s-o faci ? Te urăsc, te urăsc ! Dacă aș putea, te-aș ucide !

— Poți s-o faci, spuse indiferent Corrado. Este suficient să-l pui în temă pe Terrasini și voi avea sfîrșitul lui Maurilli.

Se ridică lăsînd-o îngenuncheată lîngă patul gol.

★

Cattani o căută pe soția lui Cannito la reședința de la țară.

— Știu de ce ați venit, spuse femeia. Vreți geamantanul cu documente. Le-au căutat mulți, au telefonat de la minister... Profesorul ăsta... Laudeo mi-a oferit chiar și bani. Au descins aici și noaptea dar n-au găsit nimic. Nu se află aici. Dumitale am să ți le dau pentru că sînt sigură că și soțul meu ți le-ar fi dat.

Luară loc în mașină și pe niște serpentine lungi ajunseră la o bisericuță în spatele căreia se afla o mănăstire.

— Aș vrea să ridic geamantanașul acela, spune doamna Cannito.

Și peste cîteva clipe ținea în brațe un geamantanaș cu mînere de fier.

ntorsătura evenimentelor produse cele mai mari încurcături bancherului Sorbi, întrucît Carrisi depusese deja în bancă primele sume din capitalul necesar construirii fabricii pentru aparate electronice.

— Numai că acum a început să bată un vînt neprielnic, zise americanul, iar din fabrica mea n-o să se aleagă nimic.

Pentru Sorbi asta însemna restituirea banilor depuși, ceea ce echivala cu o lovitură catastrofală pentru că banca traversa o perioadă de criză. Sorbi îi mărturisi doar lui Ellin că nu le rămînea altceva de făcut decît fuga !

Geamantanul lui Cannito nu dezamăgi așteptările lui Cattani. Conținutul lui putea distruge personalitățile politice din categoria lui Laudeo. Documentele se refereau la comerțul cu arme, la plățile colosale pentru petrol etc. Și-apoi, în geamantan se afla o enigmatică listă cifrată pe o hîrtie strînsă armonică. Cattani presupunea că nu putea fi decît lista membrilor Societății lui Laudeo. Comisarul ceru sfatul unui politist, cunoscut specialist în descifrări.

— În mod cert este vorba despre o listă cifrată de nume, în așa fel încît unele litere sînt înlocuite cu altele după o anumită cheie. Ea poate fi descifrată cu ajutorul unei benzi magnetice. Luați discul, introduceți-l în calculator și veți avea compoziția nominală a listei.

★

Dosarul se afla în mîna lui Laudeo care se duse cu el la Sorbi.

— Cine are lucrușorul ăsta are o avere, pentru că poate descifra lista membrilor Societății mele. Vi-l vînd pentru două milioane de dolari.

Sorbi luă cecul și-i întinse lui Laudeo o foaie completată.

— Cu cele două milioane ale mele puteți să vă retrageți în Elveția. Dar de de v-ați hotărît să-mi dați discul tocmai mie ?

— Pentru că sînteți singurul care puteți oferi pe loc această sumă. Și am mare nevoie de ea pentru că tocmai am de gînd să plec în străinătate.

La hotel Laudeo tocmai se grăbea să-și facă geamantanul cînd în cameră intră, brusc, Cattani.

— Ce vrei ? spuse profesorul îngrozit. Bani !?

— Banii dumitale nu mă interesează, spuse uscat Cattani.

— Aha, știu de ce ai venit, încercă Laudeo să fie sarcastic. Dar ai venit tîrziu. Ești incorigibil, comisare, și numai niște nebuni ca Terrasini și Cannito și-au putut închipui că poți fi schimbat. Acum nu vă pot fi de nici un folos, cheia am vîndut-o, zise el și făcu o pauză. A fost însă suficient ca comisarul să-i sucească mîna pentru ca el să continue : ...doctorului Sorbi.

★

Sorbi plecase cu prețiosul document cu avionul personal îndreptîndu-se spre Zürich. Bancherul însă nu știa că pilotul lui fusese plătit de Terrasini pentru a-i zădărnici planul. Acesta divulgă data decolării și destinația zborului.

Comisarul și Carrisi mai să înnebunească.

— Nu mă las eu furat de zgîrie-brînză ăsta de italian ! Trebuie reținut și făcut să restituie cele treizeci de milioane ! Și cheia pentru descifrarea listei !

Ellin plecă cu trenul, dar nu reuși să-l păcălească pe Cattani. La Hasgen, ultima stație înainte de Zürich, fata coborî. Bancherul o aștepta pe peron. În fața lor apăru, pe nepusă masă, Cattani.

— Sînt foarte bucuros să vă văd, doctore Sorbi.

Ellin era disperată, Sorbi își păstră însă calmul.

— Veniți cu noi, comisare, nu departe de aici am o reședință, se oferi el.

Cattani zise că vrea de la el cheia pentru cititul listei, în caz contrar îi va comunica lui Terrasini unde se află.

— M-a costat două milioane de dolari, spuse Sorbi cu melancolie în glas, dar dv. mă țineți în șah și n-am altceva de făcut. Cu o singură condiție : dați-mi patruzeci și opt de ore pentru a-mi găsi un loc sigur.

— Aveți cuvîntul meu, consimți Cattani.

— S-a făcut, zise Sorbi recîștigîndu-și siguranța și încrederea în sine. Deschise un geamantan aparent gol și-i pipăi fundul pînă cînd găsi discul. Acesta, este, zise. Duceți-vă cu el la birou.

★

Introduse discul în calculator după care bătu cîteva litere pe claviatură. Mașina începu să lucreze. La mijlocul hîrtiei apăru scris :

LISTA DE NUME

după care mașina bătu fără pauză un nume după altul. Lîngă fiecare nume apărea un număr...

Oamenii lui Laudeo. Răspîndiți practic peste tot. Toți la un loc alcătuiau o caracatiță respingătoare.

Zgomotul mașinii fu acoperit la un moment dat de zbîrnîitul telefonului.

— Allo, auzi Ellin. Alo, cine e acolo ? Na, că s-a închis...

Cattani încetă să se uite la mașină, se întoarse și privi încruntat pe bancher.

— Ați așteptat o convorbire ?

— Nu.

— Știa cineva că sînteți aici ?

— Numai șoferul meu, răspunse Sorbi.

— Trebuie să dispărem de aici, nu trebuie pierdut nici un minut !

Sorbi chemă un taxi, urcă în el două geamantane, unul i-l lăsă lui Ellin și plecă într-o direcție necunoscută.

— Cattani, ți-ai dat cuvîntul ! Am nevoie de patruzeci și opt de ore, zise el și trînti din mers portiera.

Cîteva zile mai tîrziu cineva sună la ușa casei din Evian unde locuia Elsa. Soția comisarului mai să leșine. Terrasini. Acesta zîmbi dulce, ca motanul care nu prinde nici un șoarece, dar care vrea să ne facă să credem că nu-i scapă nici unul.

— Dragă doamnă, spuse, vă mai amintiți de mine ? Ne-am cunoscut în Sicilia.

— Lasă-l să intre, Elsa, se auzi dinăuntru glasul lui Cattani.

Cattani şi Terrasini, la Evian

— Ce întîmplare fericită, spuse Terrasini. Ce mai faci, domnule comisar? Alerg după dumneata prin toată Europa... Frumoasă casă, doamnă Cattani, felicitări. N-aş vrea să mă folosesc de ospitalitatea dv. decît cîteva minute.

— Aţi venit degeaba.

— Comisare, ai fost mai repede ca mine, dar discul nu vă serveşte la nimic. De el avem nevoie eu şi prietenii mei. Numai că dumneata vrei să te îmbogăţeşti de pe urma lui, nu-i aşa?

— Nu, nu vreau, răspunse Cattani. Aţi întîrziat şi de această dată.

— Ce vrei să spui cu asta, comisare?

— Că aţi fi putut rămîne liniştit la Roma. Lista decifrată se află, de-acum, la redacţiile ziarelor, iar mîine va fi făcută publică.

— Dar asta este o greşeală imensă, comisare! Cea mai mare greşeală pe care ai făcut-o în viaţa dumitale!

— Mă ameninţaţi?

— Nu, eu spun că lista avea o mare valoare atîta timp cît rămînea secretă. Acum nu mai valorează nici cît un petic de hîrtie.

— Datoria mea este să-i dau în vileag pe cei cu două feţe, cum sînteţi şi dv. Care pregătesc planuri deşănţate şi se îmbogăţesc făcînd porcării.

— Şi ce vrei să demonstrezi prin asta? O bravură? O să fie o explozie apoi furtuna se va linişti şi totul reintră în normal. N-o să schimbi dumneata lumea...

— Aşa este, n-o s-o schimb. De trîntori ca dumneata lumea nu scapă uşor. Un alt Laudeo va începe să-şi întindă iarăşi păienjenişul! Un alt Cannito îi va sări în ajutor! Dar se vor găsi şi oameni cinstiţi care să le tragă masca de pe faţă. Lupta continuă, domnule doctor.

Terrasini nu mai spuse nimic, duse mîna la tîmplă în semn de salut şi deschise uşa. Afară vîntul se înteţise şi îi aruncă în faţă un pumn de nisip.

Cattani se uită la fotografia Paolei.

— Atunci, cînd am rămas numai noi doi, am înţeles o mulţime de lucruri. În primul rînd că am neglijat-o prea mult. Şi că m-am purtat adesea rece cu ea...

— Nu-ţi face griji din această pricină, spuse Elsa ridicînd din umeri.

— Ai dreptate, să privim înainte. Acum trebuie să plec, spuse mîngîind-o.

— Poţi să vii pe la mine cînd vrei, Corrado.

— Ar fi mai frumos dacă ai veni după mine în Italia.

Tînjise atît de mult după aceste cuvinte, acum însă o speriau.

— Crezi că am putea lua totul de la început?

— De fapt, asta şi facem...

Îşi telefonau în fiecare zi, se trezise, în fiecare, din nou, sentimentul acela puternic. În suflete le sîngerau aceleaşi răni şi erau conştienţi că numai viaţa împreună le va putea lecui. După cîteva zile Elsa se pregăti pentru a pleca în Italia. Cattani o aşteptă la gara Termini din Roma. Erau emoţionaţi.

— Bine ai venit, Elsa. Te aşteptam...

Străzile Romei erau asediate de caniculă. Opriră maşina într-o piaţetă înconjurată de copaci înalţi. Îşi făcu apariţia şi o motocicletă, un zgomot infernal. Cattani văzu doi indivizi, cel din spate ţinea în mînă un pistol îndreptat asupra lor. „Ăştia nu iartă nimic", îşi aminti Cattani cuvintele adjunctului său Altero. Venise ziua socotelilor.

Simţi că un glonte îi atinse braţul stîng. Cu mîna dreaptă îşi scoase pistolul din port-armă. Strigă:

— Elsa, Elsa!

Asta însemna că trebuie să se ascundă după maşină. Femeia strigă şi ea numele bărbatului iubit şi se aruncă spre el.

— Nu, nu trebuie să te ucidă!

Asasinul de pe motocicletă trase din nou. Glontele o lovi pe Elsa în gît.

Cattani nu-şi dădu seama ce se întîmplase. Ochi, apăsă pe trăgaci şi-l văzu pe trăgătorul de pe motocicletă căzînd în timp ce insul din faţă accelera la maximum.

Elsa avea ochii deschişi, pe faţă începu să i se prelingă o şuviţă de sînge. Înţelese. Se aruncă asupra Elsei, o trase la piept ca şi cînd ar fi vrut să-i şoptească la ureche o ultimă rugăminte...

La cîţiva paşi de Elsa zăcea asasinul ei. Primise glontele în plin. Îi privi profilul de vultur şi nu mai avu nici o îndoială: era unul dintre tinerii lui Terrasini...

Versiune prelucrată de
Nicolae Nicoară

UN OM DIN SUD

((Urmare din pag. 258)

de hotel. Cu o călimară, hîrtie de scris și creioane. Au împins-o spre mijlocul încăperii și au înlăturat obiectele ce se aflau deasupra.

„Și acum, a spus bătrînelul, un scaun". A luat un scaun și l-a apropiat de masă. Era vioi și agitat. „Iar acum o să bat cuiele". Băiatul, fata și cu mine stăteam acolo, cu paharele în mînă, uitîndu-ne la bătrînel cum își făcea treaba. Bătuse două cuie în masă, la distanță de cîțiva centimetri unul de celălalt. Ai fi zis că niciodată nu făcuse altceva. Nici o clipă de ezitare. Masa, cuiele, ciocanul și cuțitul de bucătărie... știa exact de ce avea nevoie și cum să se servească de ele. „Nu ne mai lipsește decît o sforicică", a spus el. În cele din urmă a găsit și o bucățică de sfoară. „Perfect. E aproape totul gata. Vrei să te așezi aici, te rog ?", s-a adresat el băiatului. Acesta și-a lăsat paharul deoparte și s-a așezat. „Pune mîna stîngă între cele două cuie, ca să ți-o pot lega. Așa". A înfășurat bine sfoara în jurul încheieturii mîinii, apoi a legat-o zdravăn de cele două cuie. Era o treabă temeinic făcută. Băiatul era incapabil să-și retragă mîna, dar putea să-și miște degetele.

„Te rog strînge acum pumnul, dar lasă degetul mic întins pe masă. Excelent ! Sîntem gata. Cu mîna dreaptă vei putea mînui bricheta. O clipă, vă rog !"

zvîcnit spre pat și a pus mîna pe cuțit. „Sîntem gata cu toții. Domnule arbitru, vreți să dați semnalul de început ?"

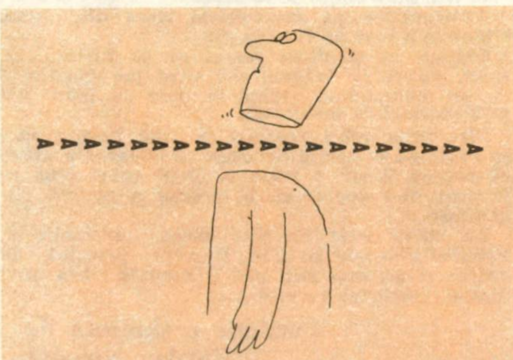
Mica englezoaică, în costumul ei de baie bleu, stătea în picioare, în spatele scaunului băiatului. Băiatul, care-și ținea bricheta în mîna dreaptă, privea în tăcere spre cuțit. În ce-l privește pe bătrînel, acesta se uita la mine.

— Sînteți gata ? l-am întrebat pe tînăr.

— Sînt gata.

— Și dumneavoastră ?, m-am adresat bătrînului.

— Gata, a răspus el, ridicînd cuțitul deasupra degetului mic al băiatului. Acesta nu-l scăpa din ochi, dar era foarte calm, nici buzele nu-i tremurau. Abia dacă încrunta doar din sprîncene. „Vreți să numărați cu voce tare, vă rog ?" mi s-a adresat el mie.

— Da, cu plăcere, am răspuns.

Cu degetul mare a ridicat capacul brichetei și a apăsat pe rotiță. A țîșnit o mică scînteie și fitilul a luat foc, arzînd cu o flacără gălbuie.

„Unu !" A închis bricheta și a așteptat cîteva secunde înainte de a o redeschide. Apoi a apăsat tare rotița și flacăra a țîșnit din nou.

„Doi !" Toți tăceam. Tînărul avea ochii ațintiți asupra brichetei. Bătrînelul continua să țină cuțitul ridicat, dar și el se uita la brichetă.

„Trei !"

„Patru !"

„Cinci !"

„Șase !"

„Șapte !" Incontestabil, era una dintre acele brichete care funcționa bine.

„Opt !" am exclamat eu și, în acel moment, s-a deschis ușa. Ne-am întors cu toții și am zărit în ușă o femeie în vîrstă, scundă și brunetă. A rămas pentru o clipă nemișcată, apoi a înaintat strigînd : „Carlos ! Carlos !" L-a apucat pe bătrînel de mînă, i-a smuls cuțitul și l-a aruncat pe pat. L-a prins de reverele costumului alb și a început să-l zgîlțîie zdravăn, să strige la el furioasă într-o limbă care semăna cu spaniola. De atîta zgîlțîială, bietul om parcă începuse să se dezagrege. Părea o păpușă de cîrpe ale cărei membre zburau într-o parte și alta. Apoi, femeia s-a mai potolit și bătrînelul redevni compact. L-a tîrît în celălalt capăt al camerei și l-a trîntit în colțul patului. Omul a rămas acolo, clipind des din ochi și pipăindu-și capul ca să vadă dacă mai este la locul lui.

„Sînt dezolată, a spus femeia. Regret nespus ceea ce s-a întîmplat !" vorbea o engleză aproape perfectă.

„E de-a dreptul supărător, a reluat ea. Cu atît mai mult cu cît e vina mea. E destul să lipsesc zece minute pentru a mă duce să mă spăl pe cap ca el să înceapă din nou". Părea sincer mîhnită.

Băiatul era preocupat să-și desfacă mîna stîngă. Fata și cu mine tăceam.

„E un pericol public, asta este, a spus femeia. La noi, în țara unde trăim, a tăiat deja 47 de degete și a pierdut 11 mașini. În cele din urmă au vrut să-l interneze. De aceea am venit aici.

— Nu era vorba decît de un pariu neînsemnat, a murmurat din colțul lui bătrînelul.

— Presupun că v-a promis o mașină, a zis femeia.

— Da, a răspuns băiatul. Un Cadillac.

— N-are nici o mașină. Cadillac-ul este al meu. A vrut să joace, deci, un lucru care nu-i aparține. Ceea ce nu face decît să agraveze lucrurile. Sînt de-a dreptul consternată. Era foarte simpatică.

— Poftim, i-am zis, iată cheia mașinii. Și am pus cheia pe masă.

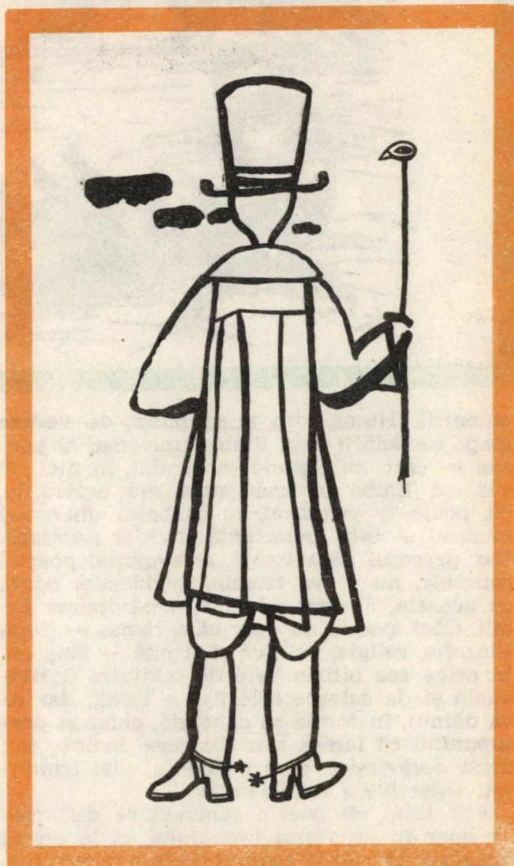
— N-a fost decît un pariu neînsemnat, a îngăimat bătrînelul.

— N-are cu ce să parieze. Nu mai are nimic. Nici o lețcaie. A fost obligat să-mi cedeze tot ce-i aparținea. Am cîștigat totul. A fost greu, foarte greu. În cele din urmă, însă, am cîștigat. A ridicat ochii spre băiat și i-a surîs. Un surîs trist și obosit. Apoi, s-a apropiat de masă și a întins mîna spre cheia mașinii.

Și atunci am putut să-i văd mîna. Nu mai avea decît două degete : degetul mare și arătătorul.

Traducere și adaptare de
Rodica Georgescu

Poate fi poezia concretă?

Poezia concretă este capitolul estetic al modelării limbajului universal al timpului nostru. Această definiţie a poeziei concrete am descoperit-o la Göttingen, în anul 1975, în prefaţa unei antologii, intitulată „Konkrete Poesie", apărută la Stuttgart, în 1972, sub semnătura lui Eugen Gomringer. Deşi se limitează doar la spaţiul lingvistic german, cuprinzînd numai vreo douăzeci şi ceva de scriitori, în cele nici două sute de pagini ale sale, antologia ilustrează convingător ideea necesităţii apariţiei unor astfel de texte. Este vorba de-o nouă şi interesantă, spunem noi, modalitate de-a face poezie, o poezie mai direct accesibilă, modernă, esenţializată şi obiectivă, care izbeşte ochiul dar şi urechea cititorului, fiind receptată rapid, instantaneu chiar. O poezie pe măsura secolului vitezei şi a zborurilor interstelare, a sateliţilor de comunicaţie artificiali şi a ritmului trepidant al vieţii, o poezie nouă pentru omul nou, care e bombardat cu o cantitate tot mai mare de informaţii şi nici nu are timp suficient şi posibilităţi să înveţe toate limbile de circulaţie sau să citească toate marile poeme clasice, cu-atît mai mult cu cît mijloacele „mass-media" au preluat o mare parte din funcţiile de transmitere a informaţiilor, chiar şi a celor cultural-artistice şi literare, pe care le-au avut pînă-n prezent cărţile tipărite. O poezie, în ultimă instanţă reclamată de noua teorie a informaţiei şi de perspectivele inimaginabile pe care aceasta le va avea asupra dezvoltării civilizaţiei. O poezie, deci, a viitorului.

Poezia concretă trebuie definită nu numai în contextul, ci chiar în interiorul poeziei în general şi de aceea, faţă de afirmaţia de la începutul acestui studiu, care porneşte de la ideea limbajului universal, trebuie purces mai departe. Căci, dacă poezia, ca artă, înseamnă intuiţie, viziune, imaginaţie, contemplaţie, figuraţie sau reprezentare, în sensul unui acord universal de pură idealitate a imaginii, poezia concretă nu trebuie să fie cu nimic altceva, rostul ei confundîndu-se cu, ba chiar adîncind, rostul poeziei în general. Iar acest rost — despre care am mai vorbit — nu este numai cel al modelării unui limbaj universal — care ar putea fi, desigur, o etapă a dezvoltării acestei noi modalităţi de-a face poezie — cît acela de-a salva şi de-a mîntui lumea, înălţînd-o pe culmile desăvîrşirii sale.

Poezia nu există deasupra sau în afara lumii. Ea nici nu poate fi considerată în sine. Chiar şi ideea de poezie pură are la baza ei elementul concret al pierderii vremii, acea inutilitate plăcută de care s-a făcut atîta caz. Deci, cu atît mai mult poezia trebuie să rămînă un mijloc, un instrument de înfrumuseţare şi desăvîrşire a lumii, poate singura cale de salvare şi mîntuire a ei. Ea va trebui să devină, în acest sens, noua religie a

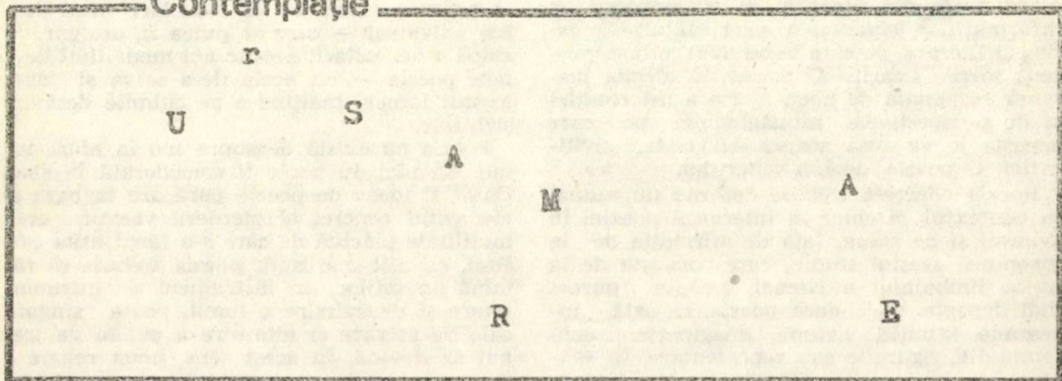
omenirii. Numai din acest punct de vedere etapa modelării unui limbaj universal al poeziei — care nu trebuie confundat, în nici un caz, cu limba internaţională sau esperanto, cît poate fi asemănat cu limbajul universal muzical — este importantă şi chiar necesară. Dar procesul desăvîrşirii, al evoluţiei poeziei concrete, nu se va termina nicidecum odată cu aceasta, ci doar odată cu desăvîrşirea lumii. Căci poezia nu doar că a rămas — după filozofie, religie, politică şi ştiinţă — singura, în orice caz ultima cale de mîntuire individuală şi de salvare colectivă a lumii, dar ea va dăinui, în forma sa concretă, chiar şi presupunînd că lumea s-ar distruge, înainte sau după desăvîrşire, prin existenţa unei frumuseţi obiective a universului.

Atît timp cît poezia concretă se defineşte nu doar în interiorul limbajului, ci în cel al imaginii, termenul concret, care-o determină, nu trebuie opus celui abstract, care a definit-o pînă acum. Aceşti doi termeni nu sînt decît două atribute, ce definesc, în fond, aceeaşi esenţă. Ei nu diferă decît prin aceea că se referă la două modalităţi, aparent antinomice, deşi doar distincte, de reprezentare, al căror rezultat estetic este perfect identic. Deşi poezia abstractă pare mai generală, iar cea concretă mai specială şi particulară, raportul de universalitate va fi modificat de aceasta din urmă în favoarea ei, în primul rînd tocmai prin dărîmarea barierelor de limbă. Căci pe cînd poezia abstractă, tradiţională, se naşte în interiorul unei limbi, poezia concretă se naşte de-a dreptul universală.

ar iată ce-şi propune, în fond, poezia concretă, la ora actuală!

În primul rînd, abolirea subiectivismului. În aparenţă, un obiectiv aproape imposibil de realizat, atîta timp cît operele de artă sînt create de autori care se exprimă pe sine în ele, deci în mod subiectiv. Dar, atîta timp

cît arta este expresia unui acord universal asupra idealității unei imagini ce reprezintă, în esența sa, tocmai valoarea vieții și frumusețea obiectivă a lumii, aprecierea ei presupunînd, totuși, existența unui gust obiectiv, ca idealitate absolută sau etalon al tuturor gusturilor subiective — deci o universalitate a valabilității — acest deziderat este absolut necesar să fie urmărit de toți cei care, prin demersul lor, vor să creeze opere nemuritoare. Iată, deci, că „de gustibus est disputandum" și nu **non est**. Concepția că arta este doar o imitație palidă a vieții și-a creației naturale trebuie să fie înlocuită prin **aceea că arta, în sensul ei concret, trebuie să** ajungă să poată nu doar re-, ci chiar **crea** viața, înlocuind formele naturale. Pentru că arta e din aceeași materie cu viața, cu natura și lumea. Creatorul e și el un produs natural și prin aceasta **are** obiectivitate. În acest sens, poezia concretă recuză aspectele strict emoționale și subiective, particular-individuale, ce țin mai totdeauna de exprimarea lirico-discursivă și ambiționează, mai presus de toate, la impunerea unei poezii obiective, creată prin mijloace științifice, abstracte, dar impunîndu-se ca monumente naturale, concrete, prin realizarea și în realitatea lor. Asta în înțelesul cel mai larg al termenului, în care poezie concretă ni se pare a fi chiar și Coloana Infinitului, fără de care am avea, cel puțin personal, senzația că pe pămînt s-ar putea nărui cerul.

Universalizarea prin metacomunicare, coincidență și simultaneitate a comunicării verbale și nonverbale e un alt obiectiv, care ține de stadiul actual al definiției poeziei concrete și se referă, în primul rînd, la găsirea acelui limbaj comun, universal, care să facă inutilă, nenecesară traducerea dintr-o limbă în alta, ba mai mult, să găsească acea modalitate de expresie care să facă posibilă înțelegerea unei poezii, chiar de eventuale ființe raționale extratereste, să zicem. Deci accentul se pune pe rațiune și obiectivitate, în această universalizare. Desigur că atingerea acestui obiectiv presupune sincretizarea cît mai multor arte, găsirea chiar a unor simboluri noi, dincolo de cele lexicale, picturalvizuale sau muzicale, esențial concrete și foarte sugestiv naturale.

Stabilirea unei relații de identitate absolută între text și societate e un deziderat mai vechi al poeziei în general și al poeziei concrete în special, reclamat de ideea rolului civilizator al poeziei pentru societate, în sensul orfic al cuvîntului, și anume acela că doar prin poezie lumea se poate vindeca de animalitate. Or, pentru ca poezia să își poată exercita rolul taumaturgic, ea trebuie să aibă o largă penetrare și un acces cît mai direct, nemijlocit, în toate straturile societății. Textele de poezie concretă ar trebui, astfel, să devină adevărate legi-axiome de principii etern valabile ale procesului de civilizație. În afara acestui rost, poezia concretă, ca și poezia în genere, abdică tocmai de la esența sa.

Desene de Elena Constantinescu

Toate aceste obiective sau deziderate, ca și atîtea altele, pe care nu le putem releva aici, dar pe care poezia concretă și le-a propus, pornesc de la ideea că epoca noastră, esențialmente raționalistă, tehnologică și științifică în cel mai înalt grad, trebuie să-și creeze o artă pe măsură care să o exprime și să o fixeze, proiectînd-o în memoria viitorului.

Recursul la această poezie s-a produs sub impulsul experiențelor novatoare desfășurate pe plan mondial, începînd de la reflecțiile lui Mallarmé asupra importanței spațiului grafic, sau de la afirmația lui E. A. Poe, care și-ar fi compus celebrul poem „Corbul", după calcule matematice, la fel cum și Max Bense făcea experiențe combinatorii-matematice, ca și de la prea bine cu-

noscutele preocupări, referitoare la relațiile dintre scrierea fonetică și cea ideografică, ale lui Ezra Pound, ca să nu mai vorbim de adevăratele studii despre ambiguitatea poetică ale lui W. Empson. Dar, chiar și mai departe, oare ce reprezintă metrica antică, decît un principiu cantitativ, matematic și obiectiv al poeziei ?

ă poezia concretă are la bază multe din elementele acțiunilor programatice ale experiențelor triste, cum ar fi : explorarea posibilităților oferite de cercetarea interdisciplinară, vezi relația poezie — pictură abstractă — artă cinetică — muzică serială și electronică — teoria informațională și cibernetizare ; tentativa obținerii unor mijloace inedite de comunicare ; emanciparea de sub tutela conținuturilor tradiționale și resuscitarea semnificațiilor prin însăși desfășurarea experienței combinatorii și altele, este de la sine înțeles. Dar a confunda poezia concretă cu experiențele futuriste în general și mai cu seamă cu acelea la baza cărora stau cu totul alte principii decît cele strict raționale și științifice, obiective, concrete și chiar practice, în sensul orfismului militant, experiențe cum ar fi dadaismul, letrismul sau alte isme, la baza cărora nu stă nici un principiu, sau cel mult unul pur și simplu aleatoriu, ar fi cea mai mare greșeală. Și facem această specificare pentru că deși poezia concretă se consideră și chiar e futuristă, ea nu este, totuși, o emanație a unui moment de dezechilibru istoric și nici o replică epatantă a poeziei tradiționale, menită să șocheze, în mod gratuit, un cititor dezabuzat, ci tocmai rezultanta unei îndelungi evoluții, care trebuie să fie pusă în legătură cu cele mai firești și mai nobile aspirații umane, cu cele mai frumoase și optimiste năzuințe într-o lume dominată de pace și de un viitor deschis — o lume a cărei viteză de dezvoltare, civilizare și înfrumusețare, într-un zbor asimptotic către desăvîrșire și perfecțiune absolută — va crește datorită descoperirii celei mai noi calități a materiei — informația — într-o progresie geometrică.

Pornind de la elementele concretiste ale autorilor deja amintiți, dar și de la textele conținînd elemente concrete propriu-zise ale unor autori ca Arno Holz, Cummings, Carlos Wiliams, Apollinaire — ca să-i cităm aici doar pe cîțiva din cei mai cunoscuți, dar incluzînd, de fapt, tot aici, poeții „à l'écart" — dar și de la concretismul artelor plastice și cel muzical, amintit, Gomringer, împreună cu Pignatari, reprezentantul școlii concretiste braziliene, mergînd pe asemănările dintre textele lor, dar delimitîndu-se net de experiențele futuriste eretice premergătoare, au botezat această nouă modalitate de-a face poezie, punînd, de fapt, bazele teoretice ale termenului concret. Poezia concretă s-a născut, deci, la Universitatea din Ulm, R.F. Germania, în anul 1955, cînd cei doi reprezentanți și primi teoreticieni ai acesteia s-au întîlnit văzîndu-se pentru prima oară în viața lor, după ce, simultan și în paralel, purtaseră povara ideală a aceluiași gînd și vis, pe care amîndoi l-au ilustrat cam în același fel. Au fost atrași în mod irezistibil, iar întîlnirea lor inexorabilă a făcut să se nască poezia concretă.

Necesitatea acestui argument, ca să nu-i zicem studiu, s-a impus de la sine, dat fiind faptul că la noi în literatură poezia concretă nu este cunoscută decît din puținele elemente concretiste mai mult decît concrete, existente în unele din poeziile lui Ion Barbu (matematicianul Dan Barbilian), iar mai apoi prin experiențele de aceeași natură, practicate în poeziile lui Nichita Stănescu. Căci, ce sînt oare „necuvintele" lui Nichita decît o încercare de a sparge învelișul lingvistic tradițional al poeziei românești printr-o expresie de maximă concentrare și profunzime ? Or, mergînd mai departe, mulțimea variantelor eminesciene, pe motivul **mai am un singur dor, litus maris** și **lumen jucundum (marginea mării** și **lumină lină) ?** Nu sînt, oare, și acestea — îndrăznim să ne întrebăm ! — o încercare de esențializare maximă a poeziei, în sensul ideii mallarméene a unei cărți perfecte, care să cuprindă în ea întreaga frumusețe a poeziei lumii ?